

1. Zowel tijdens de uitvoering van het bevel van de officier van justitie als na afloop hiervan kan worden vastgesteld of een handeling of bewerking heeft plaatsgevonden die van invloed is op de betrouwbaarheid en integriteit van de vastgelegde gegevens (pagina 12).
2. De logging is ten eerste bedoeld voor interne controle van de tijdens de onderzoeksfase verrichte handelingen (pagina 12).
3. Daarnaast maakt de bewijslogging het mogelijk om de met een technische hulpmiddel geregistreerde gegevens achteraf te verantwoorden in een strafzaak (pagina 12).
4. Er wordt gelogd op het niveau van autorisatie, op het niveau van de verrichte onderzoekshandelingen en op het niveau van de werking van het systeem (pagina 19).
5. De gelogde gegevens moeten worden verwijderd zodra deze niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van het onderzoek (pagina 19).

Voorgesteld wordt een duidelijker onderscheid van de verschillende vormen van logging op te nemen in de NvT. Hierbij valt te denken aan de volgende vormen:

a) Inzetlogging

Inzetlogging heeft betrekking op alle logging die wordt uitgevoerd om de verrichte handelingen vast te leggen. Dit betreft niet alleen het (automatisch) vastleggen van het beeldscherm en de toetsaanslagen van de opsporingsambtenaar, maar ook het vastleggen van de communicatie tussen de technische infrastructuur en het geautomatiseerde werk, het vastleggen van gebruikte scripts, software versies en het journaal van de opsporingsambtenaar. Logging zal zoveel mogelijk geautomatiseerd plaatsvinden. Niet alles kan automatisch worden vastgelegd; procedures zullen ervoor moeten zorgen dat dat wat niet automatisch vastgelegd kan worden, handmatig vastgelegd wordt. Alleen de inzetlogging (bewijslogging in de NvT) die betrekking heeft op het opslaan van bewijs zal aan het onderzoeksdossier worden toegevoegd.

b) Systeemlogging

Systeemlogging wordt voornamelijk gebruikt voor het signaleren, onderzoeken en verhelpen van problemen m.b.t. veiligheid, betrouwbaarheid en beschikbaarheid in de technische infrastructuur van de politie. Systeemlogging wordt automatisch door alle gebruikte systemen gegenereerd, centraal verzameld en vastgelegd. De politie maakt voor systeemlogging gebruik van standaard protocollen. Hierdoor kan het voorkomen dat niet alle logregels bij de centrale verzameling worden afgeleverd. De centraal verzamelde systeemlogging bevat logregels van alle systemen binnen de technische infrastructuur. Veel systemen binnen de technische infrastructuur van de politie worden voor de uitvoering van meerdere bevelen tegelijkertijd gebruikt, waardoor afzonderlijke logregels niet aan een specifiek bevel kunnen worden toegewezen.

De gegevens worden wel bewaard om aan de eisen van transparantie te kunnen voldoen. Indien tijdens de behandeling van een zaak of tijdens audits van de Inspectie V&J vermoedens zijn van ongeautoriseerde toegang tot systemen en/of oneigenlijk gebruik van systemen dat heeft kunnen leiden tot het in twijfel trekken van de verrichte handelingen en het hiermee vergaarde bewijs, zullen de logregels ten tijde van het uitvoeren van het betreffende bevel separaat veiliggesteld kunnen worden.

c) Authenticatie- en autorisatielogging

Authenticatie- en autorisatielogging zijn een subcategorie van systeemlogging. Daarmee zijn zij onderhevig aan de beperkingen van systeemlogging. Echter doordat authenticatie- en autorisatielogging van groot belang zijn voor de controle op de toegang tot een technisch hulpmiddel, is het noodzakelijk de authenticatie- en autorisatielogging die betrekking heeft tot de toegang tot een technisch hulpmiddel apart uit te voeren. De aflevering van deze logregels moet gegarandeerd zijn. De technische infrastructuur bij de politie wordt zodanig ingericht dat dit mogelijk is.

d) Bewijslogging

In de NvT wordt gesproken over bewijslogging. Bewijslogging is een subcategorie van de inzetlogging. Het gaat hier om de vastlegging van de door een technisch hulpmiddel geregistreerde gegevens. Naar de mening van de politie gaat het hier om het opslaan van bewijs. Het verdient aanbeveling om in de NvT helderheid te verschaffen of met bewijslogging inderdaad het opslaan van bewijs wordt bedoeld.

3. Componentkeuring

Voor de keuring van technische hulpmiddelen kan keuring van afzonderlijke componenten de keuring aanzienlijk eenvoudiger maken. Dit kan bijvoorbeeld gelden als de toevoeging van een component voor een specifiek apparaat niet direct leidt tot een complete herkeuring van het technische hulpmiddel, aangezien deze toevoeging niet leidt tot een wijziging van de functionaliteit van het technisch hulpmiddel. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat met deze vorm van componentkeuring een nieuw technisch hulpmiddel wordt samengesteld. In de NvT is niet opgenomen dat een dergelijke componentkeuring is toegestaan. De politie is voorstander van het opnemen van een dergelijke componentkeuring, aangezien hierdoor een snellere (her)keuring kan plaatsvinden. Dat is in het belang van een effectieve opsporing in een zeer dynamische en veranderlijke digitale wereld.

4. Keuring achteraf

De betreffende artikelen in het Ontwerpbesluit en de toelichting in de NvT laten de mogelijkheid open dat er inzetten gaan plaatsvinden met zowel geen keuring vooraf als geen keuring achteraf, beide ter beoordeling van de Officier van Justitie. De NvT geeft aan dat uitgangspunt is goedkeuring vooraf. Indien het belang van het onderzoek de inzet van een niet vooraf gekeurd technisch hulpmiddel dringend vordert, wordt na afloop het middel als hoofdregel alsnog ter keuring aangeboden. En indien de aard van het technisch middel zich daartegen verzet, kan de officier van justitie de keuring achteraf achterwege laten.

Theoretisch zou dit kunnen leiden tot het nooit keuren van een hulpmiddel. In het verlengde van wat daarover is opgemerkt tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Kamers, is duidelijk dat voor de politie het uitgangspunt is een inzet met een vooraf gekeurd technisch hulpmiddel. De in de NvT beschreven gevallen van keuring achteraf zien naar verwachting slechts op uitzonderlijke gevallen. Overigens geeft de NvT duidelijke procedurele waarborgen voor het geval de officier van justitie besluit keuring achteraf achterwege te laten.

5. Functionaliteiten

Artikel 8 van het Ontwerpbesluit bepaalt dat een technisch hulpmiddel zodanig is ingericht dat de werking ervan kan worden beperkt tot de in het bevel vermelde functionaliteit of tot bepaalde functionaliteiten. De politie is de mening toegedaan dat dit artikel de mogelijkheid openhoudt om in bepaalde gevallen een technisch hulpmiddel in te zetten, ook indien de werking vanuit de aard van het hulpmiddel niet volledig beperkt kan worden tot de in het bevel vermelde functionaliteit of functionaliteiten. Bij functionaliteiten valt dan te denken aan bijvoorbeeld camera, microfoon en gps-module. Een nadere inperking binnen zo'n functionaliteit is technisch moeilijk uit te voeren. De beperking tot het overdragen van de in het bevel genoemde gegevens kan dan plaatsvinden door een filtering op basis van technische criteria door het technische team, alvorens de data wordt overgedragen aan het tactische onderzoeksteam. Het bevel biedt, in combinatie met de functiescheiding, waarborgen dat geen andere informatie dan waartoe het bevel strekt, zal worden gebruikt. Vanzelfsprekend zal hiervan ook proces-verbaal worden opgemaakt.

6. Opnemen communicatie

Artikel 9 lid 2 stelt dat het opnemen van telecommunicatie beperkt is tot een nummer. Dit is technisch vaak niet mogelijk. Digitale communicatievormen lopen steeds minder via de traditionele nummers. De term nummer is daardoor niet toekomstbestendig. Voorgesteld wordt om het Ontwerpbesluit een meer techniekonafhankelijke formulering op te nemen, zodat het artikel meer toekomstbestendig is.

Datum 6 juli 2017
Onderwerp consultatieadvies ontwerp-Besluit
onderzoek in geautomatiseerde
werken
Pagina 4/4

7. Verwijdering van een technisch hulpmiddel

In artikel 28 van het Ontwerpbesluit worden regels gesteld over het verwijderen van een technische hulpmiddel. Uit het artikel en de bijbehorende passages in de NvT is niet duidelijk op te maken op welke gronden tot verwijdering over wordt gegaan. De politie adviseert in de NvT aan te geven op basis van welke bevoegdheid kan worden overgegaan tot het verwijderen van een technisch hulpmiddel na afloop van een bevel tot binnendringen. Hierbij verdient het aanbeveling om aansluiting te zoeken bij artikel 2.8.2.1.1 vijfde lid uit het voor reactie in consultatie gegeven wetsvoorstel van boek 2 van het Wetboek van Strafvordering. Dit artikel zal – zodra vastgesteld en in werking getreden - bij alle bevoegdheden waarbij plaatsing en verwijdering van technische hulpmiddelen van toepassing is van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Omdat in het wetsvoorstel het voornemen is de bevoegdheden op grond van het wetsvoorstel CC III onderdeel te laten uitmaken van genoemd hoofdstuk 8, verdient het aanbeveling om hierbij in het Ontwerpbesluit reeds aansluiting te zoeken.

8. Geheimhouding

In het Ontwerpbesluit worden veel regels gesteld met als doel de uitvoering van de wet zo transparant mogelijk te maken, bijvoorbeeld door uitgebreide logging. De Keuringsdienst wordt volledig ingelicht en meegenomen in het gehele proces, de Inspectie Veiligheid en Justitie heeft onbelemmerde toegang tot alle relevante informatie en de rechter of een gespecialiseerde Rechter Commissaris zal volledig op de hoogte worden gebracht van alle relevante informatie. Hoewel de politie een voorstander is van deze transparantie mag dit er niet toe leiden dat informatie over de gebruikte middelen, de werkwijze en/of de tactische mogelijkheden van het technisch team, zoals mede in de logging is vastgelegd, openbaar worden gemaakt. De in de NvT vermelde mogelijkheid tot het inzetten van 187d Sv procedure kan door de rechter gebruikt worden om deze geheimhouding te bewerkstelligen. Om een voldoende mate van geheimhouding te kunnen garanderen moet echter aansluiting worden gezocht bij de geheimhoudingsprocedures zoals die ook gelden binnen het zogeheten WOD-domein (Werken Onder Dekmantel). Ik adviseer om in de definitieve tekst van het Ontwerpbesluit deze aansluiting te zoeken.

Tot slot wil ik opmerken dat de politie - vooruitlopend op een beoogde vaststelling en inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke bevoegdheden – de voorbereiding van de implementatie zorgvuldig ter hand heeft genomen. Er wordt op dit moment gewerkt aan de inrichting van een voorziening tot binnendringen, waarin zowel de FIOD als de KMar reeds participeren, aangezien de voorziening wordt gebouwd voor de politie en haar opsporingpartners van de KMar en BOD.

Hoogachtend

10.2.e

E.S.M. Akerboom
pschef

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 10 juli 2017 14:04
Aan: 10.2.e Plas, Theo van der (T.G.)
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
3
Onderwerp: agenda en stukken driehoeksoverleg
Bijlagen: 0. 20170713 agenda driehoek.doc; 1. 20170619 actielijst driehoek CCIII def.doc; 2a. OPLEGNOTA KMTO Hoofdlijnennotitie CCIII concept na opm⁹ en ⁹.doc; 2b. Bijlage Hoofdlijnen planning CCIII.pdf; 3. 20170609 voorstel versterking programmaorgansatie CCIII 0.8.docx; 5. 20170704 consultatiereactie NP inzake BOIG voorbehoud goedkeuring PFH (003).docx; 7a. Verslag Begeleidingscommissie CCIII.20170601_def concept.docx; 7b. 20170717 agenda begeleidingscommissie CCIII.docx

Beste 10.2.e en Theo,

Bijgevoegd de agenda voor ons afstemmingsoverleg van a.s. donderdag. Omdat Theo niet aanwezig kan zijn, is het geen driehoeksoverleg ;-). Op 24 juli a.s. is nog een overleg met Theo, waarbij Marjolein niet bij kan zijn... Voor de onderwerpen waarop gezamenlijke afstemming nodig is, zullen we andere manier moeten vinden.

De nummers van de bijlagen verwijzen weer naar de agendanummering.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Programma adviseur CCIII
0610.2.e

Agenda driehoeksoverleg CCIII

13 juli 2017; 11.00 uur

	Onderwerp	Aard	Wie
1	Actie- en besluitenlijst vorige overleg	Bespreking	10.2.e
2	Hoofdlijnen notitie <ul style="list-style-type: none"> • Stand van zaken en verwachte besluitvorming • Oplegnotitie en planning realisatie 	Bespreking	10.2.e
3	Uitwerking programma-organisatie CCIII <ul style="list-style-type: none"> • Voorstel versterking programma-aanpak CCIII • Stand van zaken aanmelding/bemensing taakgroepen 	Besluitvorming	10.2.e
4	Advies verkenning externe keuring: <ul style="list-style-type: none"> • Actuele stand van zaken (gesprek KD-CCIII; plaatsing; vacatures) • Offerte TNO (bijgevoegd) • Inleiding advies van het CCIII programma (wordt uitgereikt/toegelicht) • Vervolgstappen 	Bespreking	Marjolein 10.2.e
5	Wetgeving CCIII <ul style="list-style-type: none"> • Stand van zaken behandeling EK • Formele reactie politie aan V&J 	Bespreking	10.2.e
6	Oefening CCIII <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatiebijeenkomsten • Bedankbrief NFI, interne betrokkenen & verzoek vervolg 	Bespreking	Allen
7	Begeleidingscommissie CCIII: <ul style="list-style-type: none"> • Conceptverslag: bijgevoegd • Samenstelling/ aanwezigheid 17 juli • Agenda bijeenkomst 17 juli 	Bespreking Besluit	Allen

Bijgevoegd:

1. Actie/ besluitenlijst
2. Concept oplegnotitie hoofdlijnennotitie KMT
3. Versterking programma-aanpak CCIII
4. Definitieve consultatiereactie BOGW CCIII
5. Conceptverslag begeleidingscommissie CCIII (reeds goedgekeurd door driehoek)
6. Concept agenda begeleidingscommissie CCIII

OPLEGNOTA KORPSMANAGEMENTTEAM OVERLEG

Agendapunt: < in te vullen door secretaris >

Datum: < in te vullen door secretaris >

Onderwerp: < Hoofdlijnennotitie CCIII >

Aangeboden door

☐ Lid KL, referent <naam invullen>
☒ Politiechef: <J. van den Berg> invullen> | ☐ Directeur: <naam invullen>
☐ Programmamanager: <naam invullen> |
|---|---|

Steller: 10.2.e >

Opinievormend

Ter implementatie

Ter kennisname

Gevraagd

Het KMT wordt gevraagd:

Kennis te nemen van:

- Deze notitie over het programma CCIII en specifiek de implementatie van de bevoegdheid tot 'heimelijk op afstand binnendringen in een geautomatiseerd werk'
- De fasering die in het programma is aangebracht in een fase 0 van experimenteren (tot 1 juli 2017), en fase 1 van prepareren (tot 1 januari 2018) die leidt tot een nader onderbouwd realisatieplan voor fasen 1 en 2 (vanaf 1 juli 2017 tot en met 31 december 2018), waarin de PIOFACH aspecten concreet zijn uitgewerkt. Dit voorlopige realisatieplan wordt uiterlijk 1 oktober 2017 aan het KMT ter besluitvorming voorgelegd. Het realisatieplan voor de structurele inbedding wordt uiterlijk op 1 oktober 2018 aan het KMT aangeboden.
- De keuze om de voorziening voorlopig centraal in te richten en onder te brengen, gezamenlijk met de KMAR en de FIOD, bij de Landelijke Eenheid, vanwege de politiek-bestuurlijke gevoeligheden rond deze bevoegdheid en vanwege de technische en juridische complexiteit en potentieel hoge kosten van de implementatie.
- Het feit dat er op dit moment in fasen 1 en 2 onvoldoende capaciteit beschikbaar is in de voorziening om de benodigde experimenten uit te voeren die noodzakelijk zijn om tijdig een voldoende onderbouwd plan van aanpak voor de implementatie op te kunnen stellen.
- Het feit dat het lab CCIII in eerste instantie als een Eigen Beheerde Organisatie (EBO) is ingericht en dat de definitieve voorziening CCIII in de toekomst zal worden ingepast in de infrastructuur van de Nationale Politie.
- De noodzakelijke versterking van de programma-aanpak met participatie van de eenheden en partners om tot een effectieve voorlopige voorziening te komen, zoals weergegeven in de bijlage.

In te stemmen met de keuze van het BOO voor scenario 2 van de voorgestelde scenario's:

1. De Landelijke Eenheid wer⁷⁻¹² fte voor de centrale voorziening. Vanuit de eenheden wordt daarnaast formatieruimte ter grootte v⁷⁻¹² fte afgeroomd ten behoeve van de Landelijke Eenheid. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening va⁷⁻¹² fte gecreëerd. Hierdoor komt de opgedane kennis en ervaring uiteindelijk niet terug naar de Eenheden, maar blijft centraal beschikbaar voor de politie.

2. De Landelijke Eenheid wer⁷⁻¹² fte voor de centrale voorziening. Vanuit de Eenheden wordt daarnaast in tota⁷⁻¹² fte tewerkgesteld bij de voorziening door gekwalificeerde medewerkers. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening v⁷⁻¹² fte gecreëerd. Na 2 jaar keren de medewerkers terug naar hun eenheid, waardoor de kennisontwikkeling van de eenheden een impuls krijgt. Het is dus lonend om te investeren voor de eenheden. Terugkeer zal gefaseerd plaatsvinden om een braindrain van de nieuwe eenheid te voorkomen.

Op basis van bovenstaande keuze te besluiten dat:

- Het sectorhoofd van de DLOS van de Landelijke Eenheid de opdracht krijgt om de voorziening op basis van deze notitie en de realisatieplannen in te richten en tot werking te brengen. Het betreft nu een tijdelijke voorziening en in oktober 2018 wordt op basis van het definitieve realisatieplan een besluit over de structurele inbedding en financiering genomen.
- Er gestart wordt met de centrale werving. De eenheden (incl. DLOS) te vragen om vacatureruimte ter beschikking te stellen.
- Daartoe een landelijke wervingscampagne te starten, waarbij medewerkers van de eenheden mee kunnen solliciteren.

Voortraject		
Gremium	Datum	uitkomst/bijzonderheden bespreking (uit verslagen overnemen)
☐ KLO		< toelichting: besluit KLO en eventuele opmerkingen >
☐ SDO		< toelichting: conclusies / opmerkingen uit SDO >
☒ Overleg Operatiën	12-05-17	Er wordt kort gediscussieerd over de keuze voor 7-12, de vraag of er formatieruimte is geclaimd per wet en de scenario's. Het BOO is akkoord met scenario 2, maar heeft er geen vertrouwen in dat deze mensen daadwerkelijk terugkeren naar de eenheden. Daarvoor moet een goede visie worden ontwikkeld met een nadere duiding en koers hoe we dit duurzaam tot stand kunnen brengen. Na de zomer ziet het BOO deze koers graag terug op de agenda. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de werving van het personeel. Een helder profiel voor de medewerker is belangrijk. Geadviseerd wordt het TAO hierin mee te nemen. Afgesproken wordt het onderwerp Cyber ieder kwartaal te agenderen voor het BOO. Op deze manier kan het BOO aangehaakt blijven bij de ontwikkelingen op dit gebied, zoals de ervaringen van de cyberteams welke al in werking zijn.
☐ Bedrijfsvoeringsoverleg		< toelichting: opmerkingen uit bedrijfsvoeringsoverleg >
☒ Nationale Briefing	21-12-16	Opdracht aan PC LE om een hoofdlijnennotitie CCIII op te stellen waarin wordt beschreven hoe de politie over zal gaan tot implementatie van de wet CCIII en deze januari/februari in het KMT te brengen.
☐ Projectmanagers		< toelichting: opmerkingen uit projectmanagers overleg >
☐ Extern <invullen wie>		< toelichting: Welk extern gremium, (keten)partner, departement of afdeling daarbinnen < Conclusies / opmerkingen van externe partij >
☒ Met: Hoofd DLOS	25-04-17	Akkoord met notitie

Samenvatting notitie/voorstel

Doel, aanleiding en context

Op 21 december 2016 heeft de portefeuillehouder Digitalisering en Cybercrime (D&C) in de Nationale Briefing een presentatie gegeven over het wetsvoorstel CCIII en wat dit betekent voor de Nederlandse Politie. De Korpschef heeft verzocht om een hoofdlijnennotitie op te stellen waarin wordt beschreven hoe de politie over zal gaan tot implementatie van deze wet in de politieorganisatie. Met deze notitie wordt hieraan invulling gegeven. De wet CCIII is op 20 december 2016 door de Tweede Kamer aangenomen en zal naar verwachting na goedkeuring door de Eerste Kamer per 1 januari 2018 in werking treden. Op 20 juni 2017 is er een hoorzitting met deskundigen geweest in de Eerste Kamer (gezamenlijk met het wetsvoorstel ANPR 28 dagen opslag) waar over dit onderwerp met de Eerste Kamer een discussie volgde. Hieropvolgend zal op 11 juli 2017 een nader voorlopig verslag door

Eerste Kamer worden aangeboden aan de Staatssecretaris van VenJ. De verwachting is dat er kort na het zomerreces een plenaire behandeling zal plaatsvinden.

Beoogd resultaat

Kennis te nemen van de voorgestelde ontwikkelrichting voor de implementatie van de nieuwe bevoegdheden uit de wet CCIII en akkoord te gaan met de start van de centrale werving, waarbij Eenheden (incl. DLOS) gevraagd worden om vacatureruimte ter beschikking te stellen voor 2 jaar en/of mogelijk gekwalificeerde mensen ter beschikking te stellen ten behoeve van de voorbereidingsfase (fase 1) en de realisatiefase (fase 2), zoals in bijgevoegd planningsoverzicht is weergegeven

Samenvatting inhoud

In deze notitie wordt op hoofdlijnen aangegeven welke stappen er door het project CCIII zijn ondernomen om te komen tot een werkende voorziening voor alle opsporingsinstanties (incl. FIOD en KMAR) voor het heimelijk op afstand kunnen binnendringen in een geautomatiseerd werk. Deze ontwikkeling is ingedeeld in een aantal fases. De huidige fases (0 en 1) hebben betrekking op het creëren van een lab omgeving bij de DLOS om te kunnen experimenteren met de nieuwe bevoegdheid en de eerste voorbereidingen te treffen voor fase 2, waarin daadwerkelijke realisatie van de voorziening vorm krijgt.

Aangegeven wordt dat het noodzakelijk is om te investeren in techniek, huisvesting, middelen, mensen, security, formatie en de Keuringsdienst. Het inrichten van een dergelijke voorziening is erg complex en gaat potentieel hoge kosten met zich mee brengen. Het is van groot belang om dit gezamenlijk als politie op te pakken om zodoende goed voorbereid te zijn op het moment van inwerkingtreding van de wet.

Tot slot wordt kort stilgestaan bij wat het wetsvoorstel inhoudt (met name de nieuwe bevoegdheid tot binnendringen) en welke eisen en waarborgen worden gesteld aan de invoering hiervan.

Argumenten en kanttekeningen

Risico's voor de implementatie zijn de volgende:

- Eerste Kamer gaat niet akkoord gaat met het wetsvoorstel.
- Onderschatting van complexiteit van de materie
- Doorlooptijden van de aanvraag van middelen en techniek (inclusief heimelijke inkoop)
- Tijdige keuring van de te gebruiken middelen
- Onvoldoende gekwalificeerd (en uitgerust) personeel
- Implementatie zien als een ICT-project dat uitgerold moet worden

Het externe risico van het niet akkoord gaan door de Eerste Kamer betekent niet dat de ontwikkeling zoals die binnen het lab CCIII is ingezet moet worden stilgezet. Er zal altijd een behoefte bestaan om de middelen die bestemd zijn voor het heimelijk binnendringen in een geautomatiseerd werk ook te gebruiken voor andere legitieme werkzaamheden bij de politie, bijvoorbeeld om de veiligheid van medewerkers bij acties (DSI en infiltratie) beter te kunnen garanderen. Ook zal de noodzaak blijven bestaan om het laboratorium CCIII als vangnet voor uitzonderlijke gevallen in te zetten op uitdrukkelijk verzoek van het bevoegd gezag.

Tijdspad

Ten tijde van het opstellen van de hoofdlijnennotitie is ervan uitgegaan dat het realisatieplan CCIII op 1 juli 2017 aan het KMT aangeboden zou worden. De aanvankelijke gedachte daarbij was dat met ingang van 1 januari 2018 een structurele CCIII voorziening geïmplementeerd zou worden. In de eerste helft 2017 heeft het programma CCIII analyses uitgevoerd naar zowel de risicofactoren als de succesfactoren bij realisatie van CCIII. Daarbij zijn de succesfactoren bij vergelijkbare vernieuwingen bij o.a. samenwerkingspartners, het buitenland en eerdere ervaringen in de politieorganisatie (realisatie van de OVC bevoegdheid en opzet van het THTC) onderzocht. Uit de analyses blijkt dat de bij de politie gebruikelijke blauwdruk- c.q. uitrolbenadering van veranderen zich niet verhoudt met effectieve en zorgvuldige realisatie van de nieuwe CCIII voorziening. De belangrijkste redenen daarvoor zijn de inhoudelijke complexiteit van CCIII; de grote dynamiek/ veranderlijkheid en onzekerheden in de omgeving waaronder politiek en wetgeving; en het feit dat het om een compleet nieuwe manier van werken gaat waarmee nog geen ervaring bestaat, zodat een referentiekader ontbreekt.

Deze inzichten zijn gedeeld met de begeleidingscommissie CCIII, waarin in- en externe experts en samenwerkingspartners zitting hebben. In overleg met de begeleidingscommissie, de programmadirecteur digitalisering en cybercrime, het sectorhoofd DLOS en de programmamanager CCIII is ervoor gekozen om het realisatieplan in twee fasen op te leveren. Op 1 oktober 2017 wordt het eerste deel van realisatieplan voor periode van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018 opgeleverd. In dit eerste deel van het realisatieplan worden de belangrijkste mijlpalen en op te leveren deelproducten uitgewerkt. Een samenvatting van de planning is in de bijlage opgenomen.

In 2018 zal de nieuwe bevoegdheid zorgvuldig en stapsgewijze worden toegepast, zodat ervaring wordt opgedaan die wordt benut bij het verder vormgeven en uitbouwen van de nieuwe werkwijze. Op 1 oktober 2018 wordt het tweede deel van het realisatieplan opgeleverd, waarin een voorstel voor de structurele inrichting van de voorziening in alle relevante aspecten is uitgewerkt. De mijlpalenplanning voorziet in een structurele implementatie van de CCIII voorziening met ingang van 1 januari 2019, onder gelijktijdige afbouw van de programma-organisatie.

Er zijn vooralsnog geen structurele middelen beschikbaar om deze nieuwe bevoegdheid vorm te geven. Realisatie van de voorlopige voorziening tot binnendringen (in de periode tot en met 2018) geschiedt voor het overgrote deel door tijdelijke middelen vanuit de portefeuille digitalisering en cybercrime in te zetten, en door tijdelijke herschikking van personele capaciteit. DLOS en de landelijke en regionale eenheden stellen ie7-12 f.t.e. vrij terwijl de samenwerkingspartners FIOD en KMar samen 7-12 f.t.e. participeren. Het tweede deel van het realisatieplan dat op 1 oktober 2018 aan het KMT wordt aangeboden omvat een volledige begroting en dekkingsvoorstel en een voorstel voor de formalisering van de samenwerking met de FIOD en de KMAR.

De gefaseerde oplevering biedt als voordeel dat besluitvorming beter doordacht en zorgvuldiger kan plaatsvinden, zowel binnen de politie organisatie als bij de organisaties van de samenwerkingspartners defensie en FIOD en de ketenpartner OM. Vanaf de tweede helft van dit jaar worden de samenwerking en verbinding met (vooral) tactische recherche en TDO's van de eenheden en externe partners versterkt door participatie in de vorm van 'samen bouwen' aan de nieuwe voorziening. Dit is verder uitgewerkt in de notitie versterking programma-aanpak CCIII die ter kennisname is bijgevoegd.

☒ Personeel/ HRM	Werving in- en extern van medewerkers voor voorziening tot binnendringen. Afstemming met HRM en PA is gestart.
☒ Financieel:	Inrichting van deze voorziening is duur. Aan een nadere uitwerking wat precieze consequenties gaan zijn wordt ism directie FM gewerkt. Dit zal worden opgenomen in het voorlopig realisatieplan dat op 1 oktober 2017 zal worden aangeboden aan het KMTO
☒ Informatievoorziening:	Aanschaf van middelen dient nog verder afgestemd te worden met IV. Overleg hierover vindt reeds plaats.
☒ Facility Management:	Specifieke hoogbeveiligde huisvesting is noodzakelijk. Overleg vindt plaats met FM over mogelijkheden.
☐ Communicatie:	
☐ Juridisch:	
☐ Politiek-bestuurlijk:	
☐ Operatie:	< impact op eenheden >
☐ Realisatie NP:	< samenhang c.q. invloed op realisatie NP >
☐ Personele reorganisatie:	< samenhang c.q. invloed op personele reorganisatie >
☐ Administratieve lasten:	< invloed op administratieve lasten >
☐ met.....	

Vervolgtraject

Overleg		Overleg	
☐ KLO	☐ ter besluitvorming/instemming	☐ COR (WOR)	☐ ter informatie
	☐ ter opinievorming		☐ voor instemming
	☐ ter kennisgeving		☐ voor advies
☐ SDO	☐ ter bespreking/opinievorming	☐ Vakbonden	☐ formeel, via CGOP

	☐ ter integrale toetsing/impactanalyse ☐ ter implementatie ☐ ter kennisgeving		☐ informeel via overleg KL-vakbonden
☐ Directie	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter implementatie ☐ ter kennisgeving	☐ Programma- raad	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving
☐ Overleg met DG Pol	☐ ter besluitvorming ☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving	☐ met	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving ☐
☐ Projectmana- gersoverleg	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter implementatie ☐ ter kennisgeving	☐ met	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving ☐

Communicatie

☐ Verantwoordelijke:	
☐ Strategische boodschap:	

Uitvoering / implementatie / monitoring

☒ Verantwoordelijk:	Pfh Digitalisering en Cybercrime
☒ Voortgangsrapportage:	1 oktober 2017 wordt voorlopig realisatieplan aangeboden ter goedkeuring

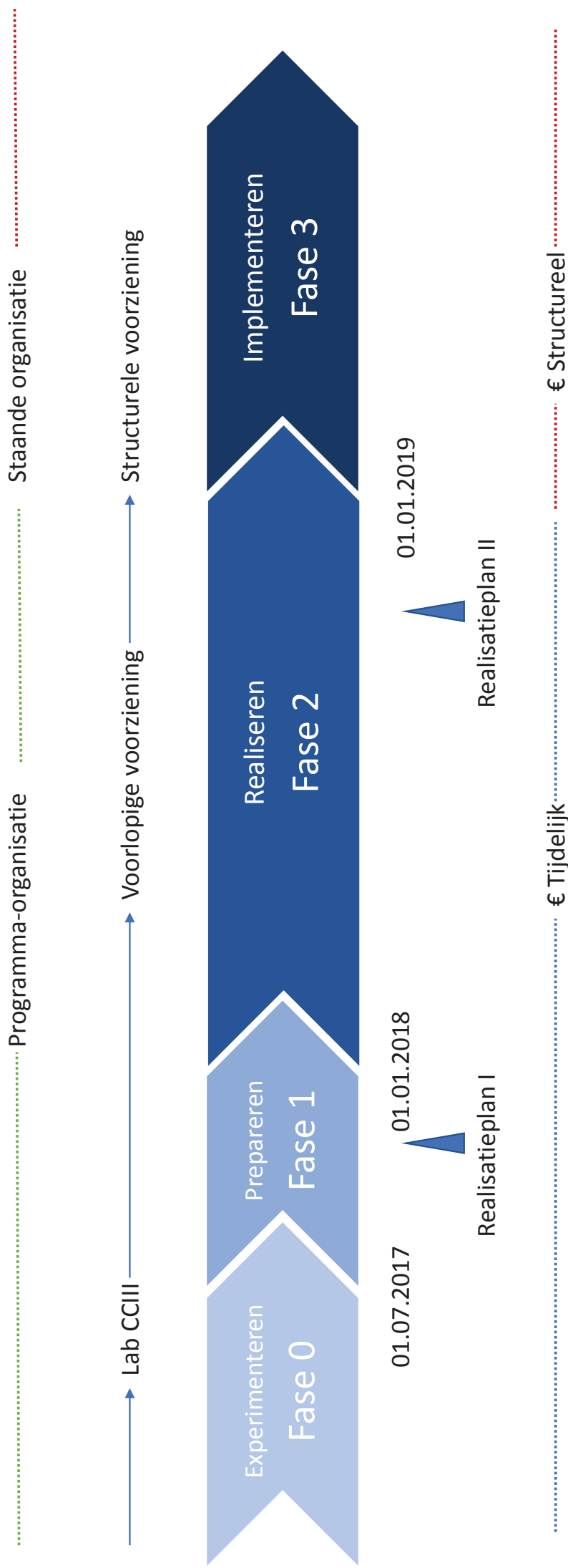
Documenten

Titel (hoofd)document en bijlagen

<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdlijnennotitie CCIII • Programma-aanpak CCIII (concept) • Hoofdlijnenplanning realisatie CCIII
--

Hoofddlijnen planning CCIII

0943

Is gelijk aan doc. 669.

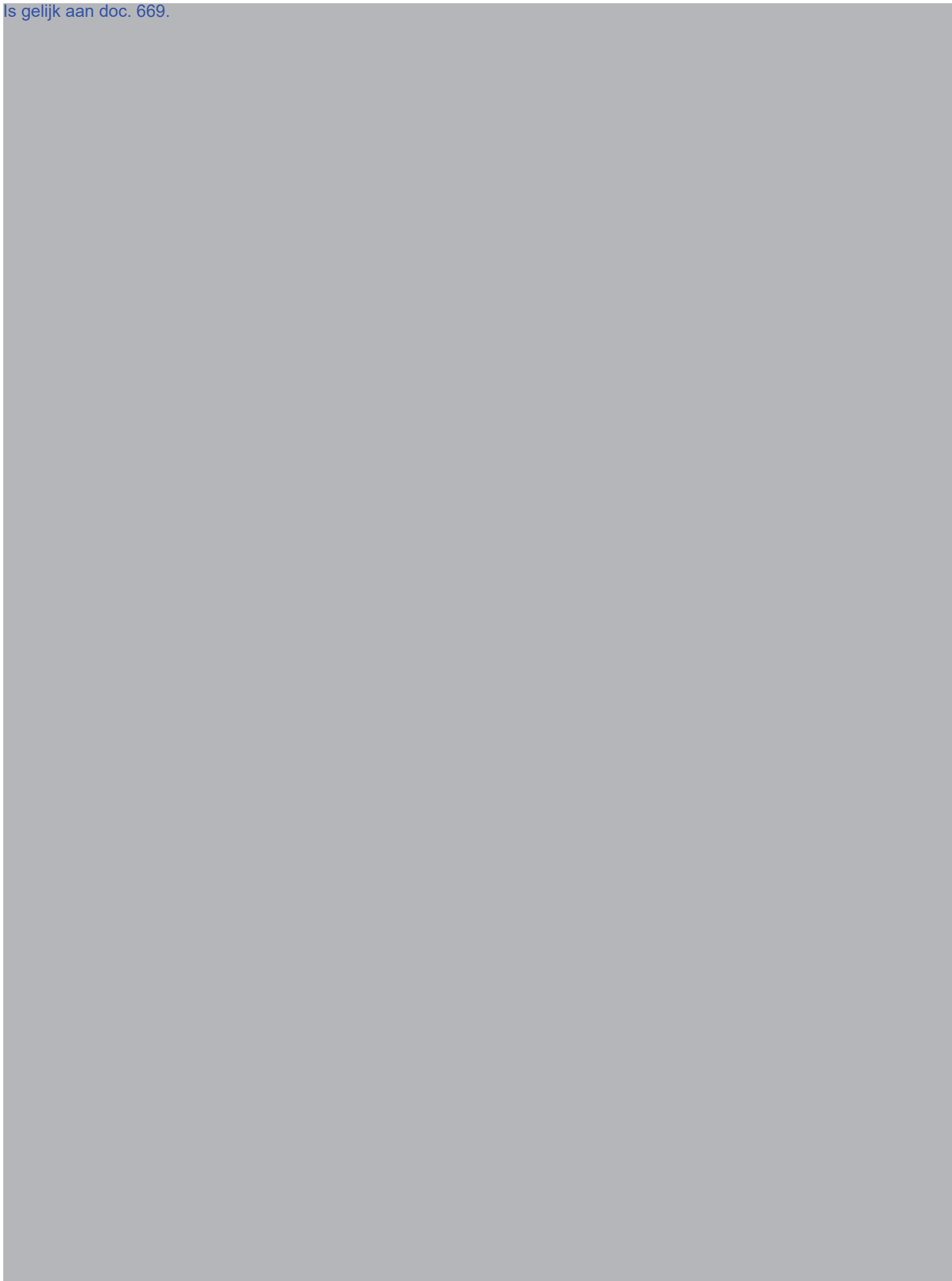
Is gelijk aan doc. 669.

Is gelijk aan doc. 669.

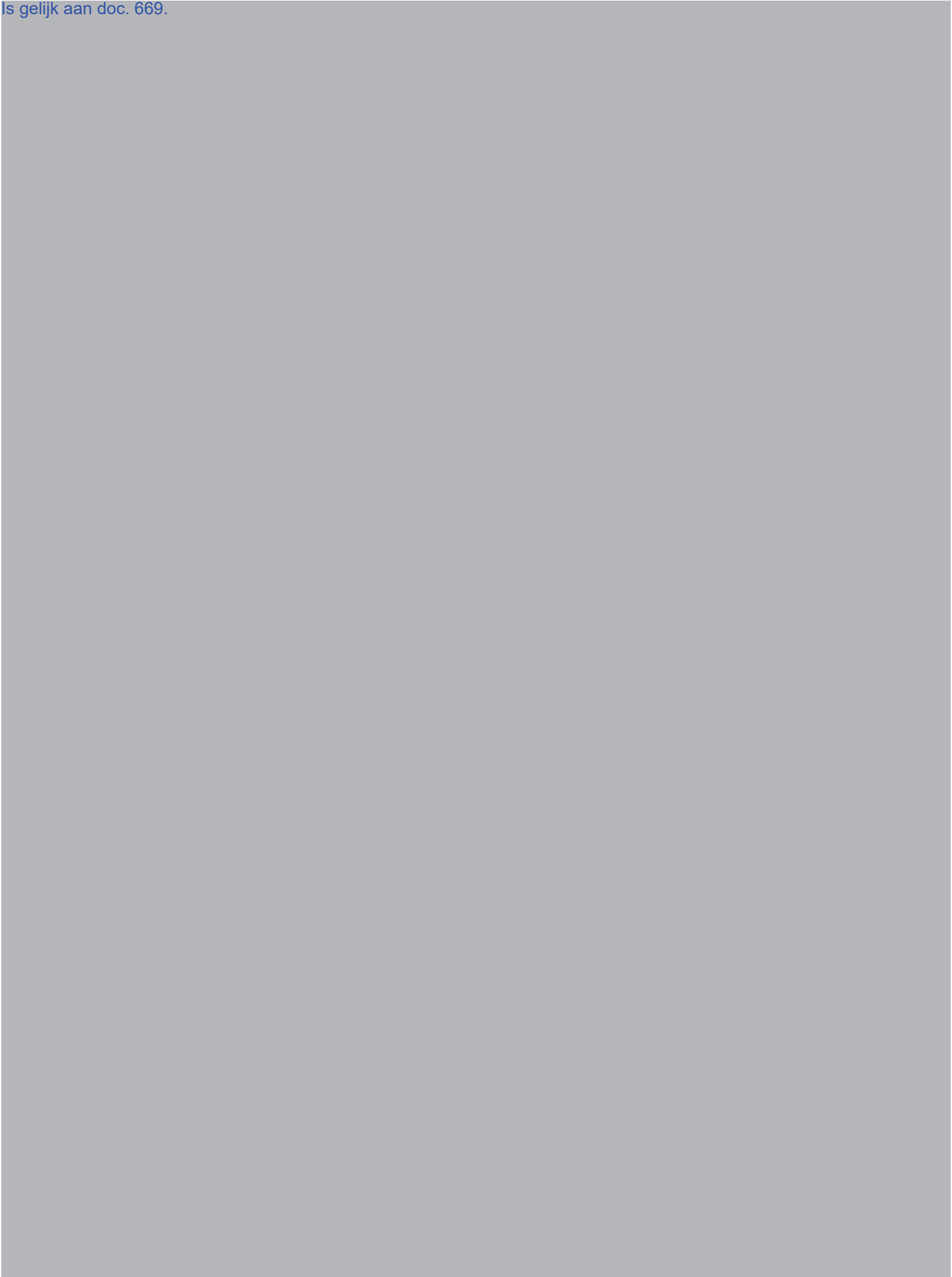
Is gelijk aan doc. 669.

Is gelijk aan doc. 669.

Is gelijk aan doc. 669.

Agenda

Overleg

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Datum

Klik op dropdown voor datum invoeren.

Tijdstip

15.00 – 17.00 uur

Locatie

Driebergen, Hoofdstraat
54, LE/DLOS, 9

Organisatieonderdeel

Portefeuille Digitalisering en
Cybercrime
Project CCIII

Behandeld door

10.2.e en 10.2.e

E-mail

10.2.e @politie.nl en
10.2.e @politie.nl

Pagina

1

Aanwezig

Marjolein Smit-Arnold Bik, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e

Afwezig

- 10.2.e (vervangen door 10.2.e)
- 10.2.e

1. Opening, en vaststelling agenda

2. Besluitenlijst vorige vergadering

- a. Besluitenlijst vorige vergadering (bijlage 2.1)

3. Versterking programma -aanpak CCIII

- a. Presentatie programma organisatie
- b. Participatie vanuit de organisaties en organisatieonderdelen van leden begeleidingscommissie

4. Update CCIII

- a. Stand van Zaken en verwachte planning wetgeving
- b. Stand van zaken werving
- c. Stand van zaken Keuringsdienst
- d. Hoofdlijnennotitie KMT
- e. Oefening CCIII

5. Verkenning thema's volgende vergaderingen begeleidingscommissie

6. Rondvraag

7. Sluiting

Bijlagen

1. Besluitenlijst vorige vergadering
2. Consultatiereactie BOGW politie
3. Voorstel versterking programma-aanpak CCIII

CONCEPT Conclusie- en actiepuntenlijst Korps Managementteam overleg (KMTO) 19 juli 2017

Datum: 19 juli 2017

Aanwezigen: Dhr. Van Essen (vz), dhr. Aalbersberg, mw. Barendse, mw. Huyzer, dhr. De Jong, dhr. Kuijs, dhr. Van Musscher, mw. Otten, dhr. Den Uyl, dhr. Verheugd, dhr. Veldhuis, dhr. Heeres, dhr. Paauw, dhr. Vissers, dhr. Zwartler, dhr. Woelders (wn van mw. v.d. Berg) en 10.2.e (verslag)

Afwezigen: Dhr. Akerboom, mw. v.d. Berg, dhr. Dros, dhr. Heerschop 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e

Gasten: Dhr. Van der Plas (agendapunten 2 t/m 4).

Pnt	Onderwerp	Lid	Toelichting	Conclusie/ Actie
-----	-----------	-----	-------------	------------------

Niet onder reikwijdte

Niet onder reikwijdte

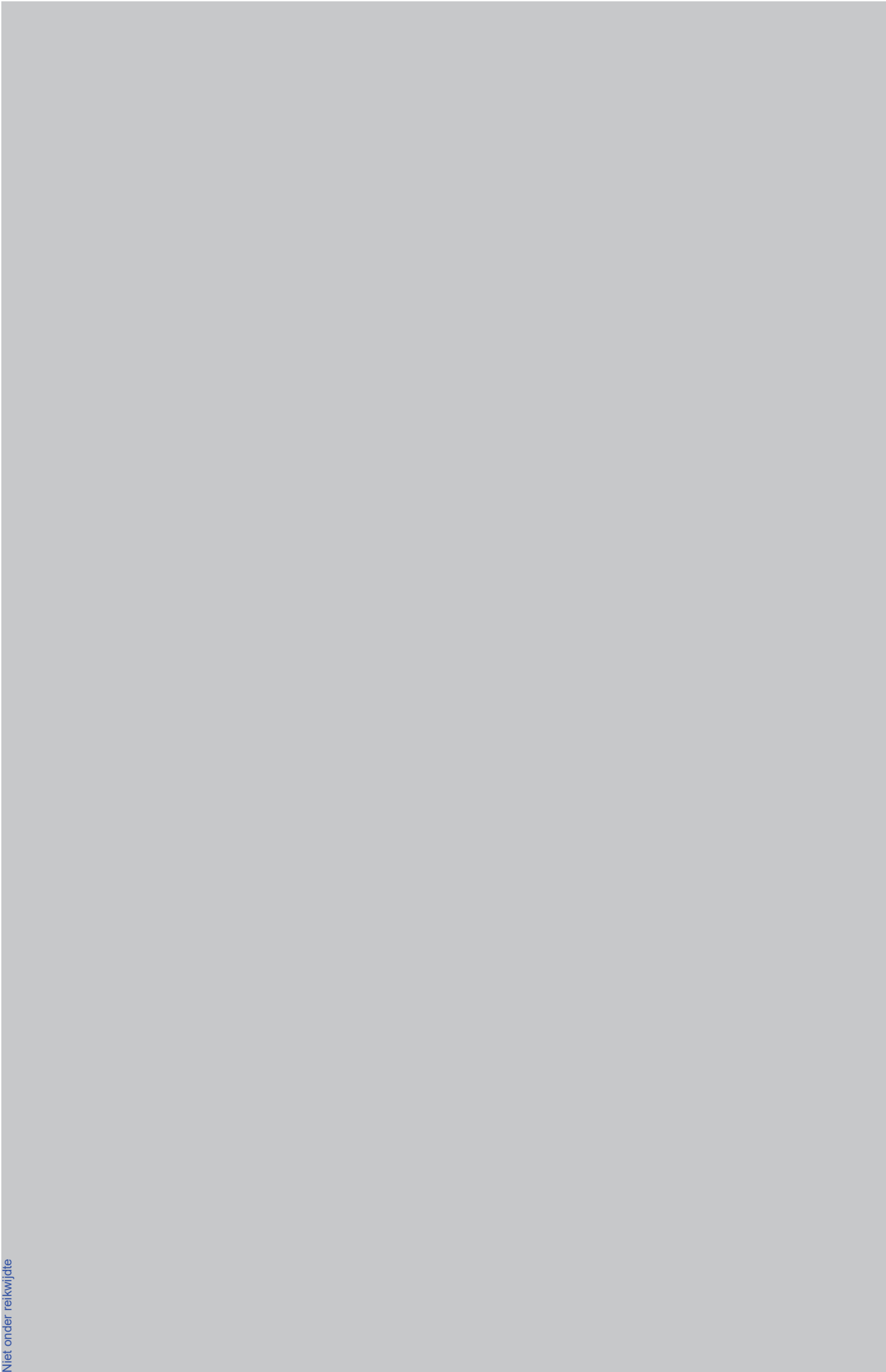
Pnt	Onderwerp	Lid KMT	Besluit	Toelichting
------------	------------------	----------------	----------------	--------------------

Niet onder reikwijdte

Niet onder reikwijdte

Niet onder reikwijdte

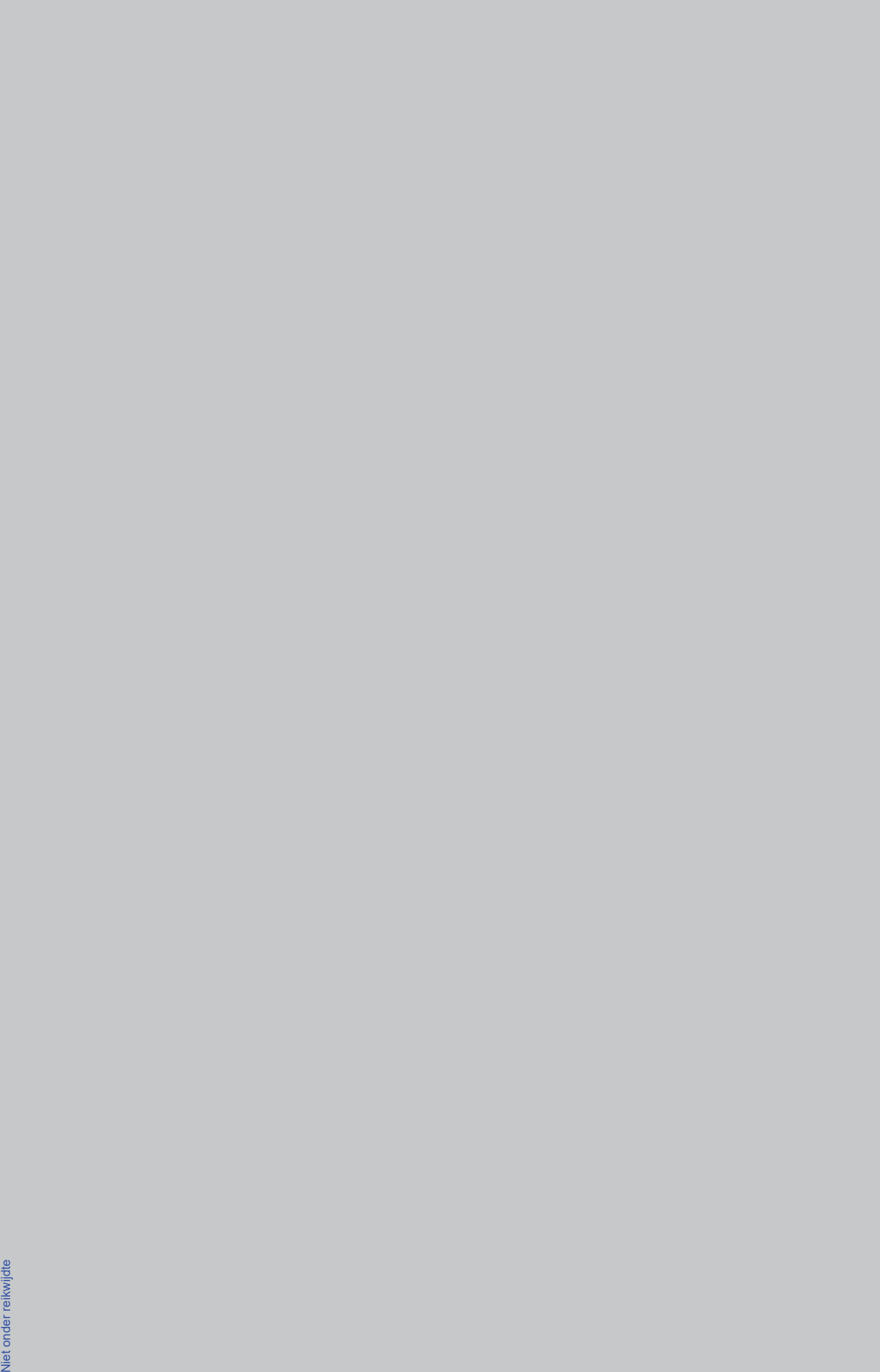

4.	Hoofdlijnen-notitie CCIII	Mw. Van den Berg / Dhr. W. Woelders	<p>Het KMTO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heeft kennis genomen van de achterliggende stukken; 12-14 2. ; 3. Het onderwerp in het KMTO van 16 augustus nogmaals te bespreken en dan een inhoudelijk besluit te nemen. 	<p>10.2.e geeft een toelichting op de nieuwe opsporingsmogelijkheden die de wet CCIII geeft. Het is een nieuwe tak van sport, inbreken in gecomputeriseerde netwerken. Dit vraagt bijzondere activiteiten van bijzonder mensen. Het gaat om nog niet bestaande taken. Voor de opstart vraagt 7-12 mensen . Hierbij 7-12 fte nodig vanuit de eenheden. Het BOO heeft hier twee maal over gesproken en ingestemd. Het KMT wordt nu verzocht dit te bekrachtigen.</p> <p>Bij de bespreking van het onderwerp worden opmerkingen over het onderwerp gemaakt en over de governance.</p> <p>CCIII. 10.2.e acht 12-14</p>
----	----------------------------------	-------------------------------------	---	--

<p>12-14</p> <p>12-14</p>	<p>Dhr. Woelders geeft aan dat de politie zelf om dit middel gevraagd heeft. In april 2018, als de wet van kracht is, moeten we gereed zijn, inclusief het beheer.</p> <p>Het gaat om een middel dat gebruikt kan worden om ons werk beter te doen. Het blijft een centrale voorziening, maar essentieel is dat eenheden aangesloten zijn op cybercrime, en medewerkers inzetten die de technieken van CCIII kunnen leren gebruiken. Een vraag die eronder ligt, is of dit een zaak van alleen de LE is of ook van de anderen.</p> <p>Afgesproken wordt dat er nog nader over gesproken wordt en dat het onderwerp over vier weken in het KMTO terugkomt Actie secretaris KMTO.</p> <p>Governance In feite is de discussie die in het BOO gespeeld heeft, overgedaan. Is dit in het licht van onze governance logisch? In de daarop volgende discussie wordt vastgesteld dat zaken die goedgekeurd zijn in het BOO geen discussie meer vragen in het KMTO en in beginsel worden overgenomen. Daar staat tegenover dat de KMTO-leden, en met name de politiechefs, hun eigen afweging maken. Dit kan in een enkel geval leiden tot een discussie en een andere uitkomst dan in het BOO.</p>
---------------------------	--

Niet onder reikwijdte

Niet onder reikwijdte

Niet onder reikwijdte

Actiepuntenlijst					
Nr.	Verg.dat.	Verantw.	Onderwerp	Toelichting	Status / deadline
Niet onder reikwijdte					

Niet onder reikwijdte

7-12

199	19-07-2017	Mw. Van den Berg	Invoering wet CCIII	Afgesproken wordt dat er nog nader over gesproken wordt en dat het onderwerp over vier weken in het KMTO terugkomt	KMTO 16 augustus
-----	------------	------------------	---------------------	--	------------------

Niet onder reikwijdte

Van: Plas, Theo van der (T.G.)

Verzonden: donderdag 20 juli 2017 00:12

Aan: 10.2.e [redacted] politie.nl>; 10.2.e [redacted]

[redacted]@politie.nl>; 10.2.e [redacted]@politie.nl>; 10.2.e [redacted]

[redacted]@politie.nl>

Onderwerp: CC 3

Collega's,

Vanmiddag in het KMTO de hoofdlijnennotitie aan de orde gehad.

Het goede nieuws is dat de noodzaak niet meer ter discussie stond. Voorde uitvoering twee issues die (helaas) breed in discussie kwamen.

1. 12-14 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

2. 12-14 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

3. 12-14 [redacted]
[redacted]

4. 12-14 [redacted]
[redacted]

drs. T.G. (Theo) van der Plas EMPM

Programmadirecteur Digitalisering en Cybercrime

Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag

Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

M (06)10.2.e [redacted]

E-mail: 10.2.e [redacted]@politie.nl

Van: Plas, Theo van der (T.G.)
Verzonden: donderdag 20 juli 2017 00:14
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: CC 3

drs. T.G. (Theo) van der Plas EMPM
Programmadirecteur Digitalisering en Cybercrime
Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
Postbus 17107, 2502 CC Den Haag
M (06)10.2.e
E-mail:10.2.e@politie.nl

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 31 juli 2017 09:52

Aan: 10.2.e @politie.nl>; 10.2.e

@politie.nl>; 10.2.e @politie.nl>; 10.2.e

@politie.nl>; 10.2.e @politie.nl>; 10.2.e

@politie.nl>; 10.2.e @politie.nl>

Onderwerp: NRC-artikel: "Hou de politie op internet in de gaten"

Dag allen,

Ter kennisname dit artikel dat vandaag in NRC werd gepubliceerd nav
Hansa: <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/07/29/hou-de-politie-op-internet-in-de-gaten-12280709-a1568286> en de link die daarin met MWvSv wordt gelegd.

10.2.e, voor jou tkn ivm link naar lopende discussie over toezicht op strafvorderlijk
overheidsoptreden. Idem voor 10.2.e in de breedte van toezicht op opsporingshandelingen.

Grt,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 31 juli 2017 10:22
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e) 10.2.e
10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: NRC-artikel: "Hou de politie op internet in de gaten"
Bijlagen: 2017 07 analyse CC3 argumenten.xmind

Beste allen,

Deze argumentatie komt ook voor in de deskundigen-sessie in de eerste kamer over CC3. Zie voor video en verslag de links op https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34372_computercriminaliteit_iii. Vanuit verschillende hoeken (wetenschap, amnesty, bof, deAP) wordt aangedrongen op een CTIVD-achtige commissie voor de politie. Men constateert een gebrek aan systeemtoezicht en (rechterlijke) toetsing achteraf of de politie zich wel aan een bevel heeft gehouden. Aanleiding zou Descartes kunnen zijn, de hack van verschillende tor hidden services waarbij KP werd vervangen door politieplaatjes. Kritiek was dat zo'n inzet nooit achteraf getoetst wordt omdat er niemand over klaagt.

Bijgevoegd mijn concept analyse van adviezen en argumenten van de deskundigen.

Grts,

10.2.e

ComputerCriminaliteit 3 analyse argumenten en adviezen

0995

12-14

Armoed

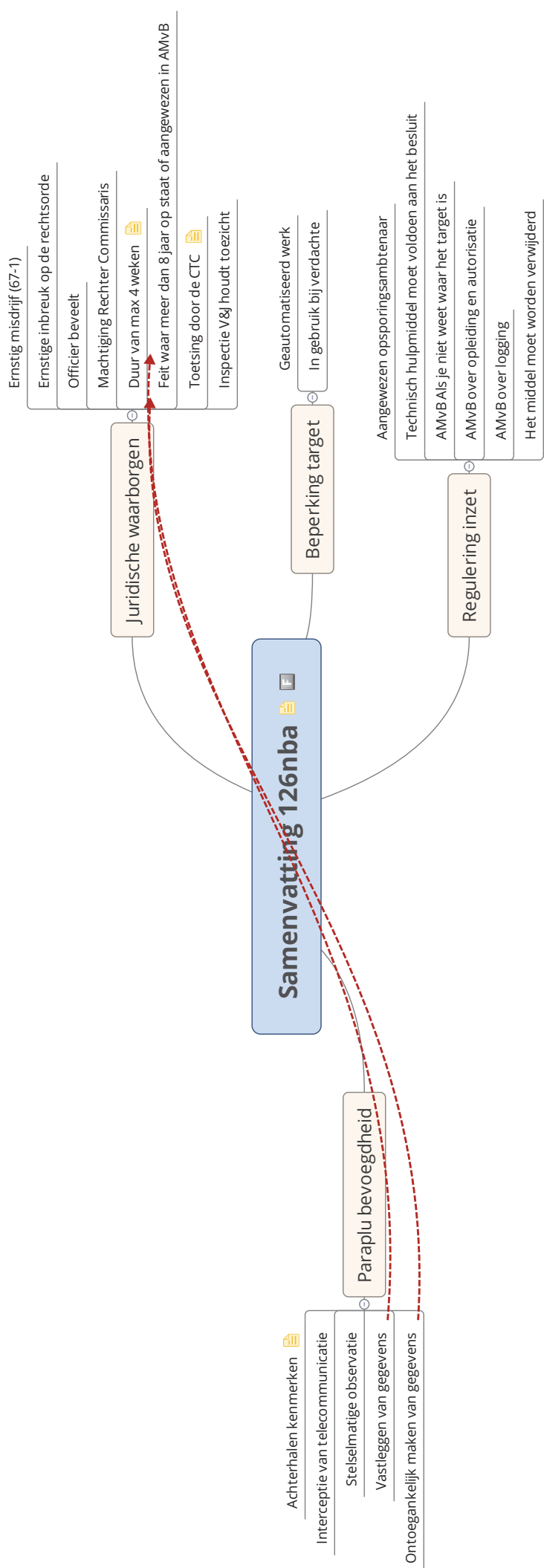
12-14

Samenvatting wet

12-14

12-14

Waar?	Voor	Waar?	Voor
	Egberts de Vries FootIT Polie		
Het CM moet in staat zijn haar taak te vervullen en stabiele feiten te verzamelen en er zijn nieuwe criminelle / technische uitdagingen			
Er zijn voldoende waarborgen	Egberts Polie		
De waarborgen zijn onvoldoende	Armbak AP		
Er is geen beperking opgenomen t.a.v. apparatuur	Bohe Rathenau Koops		
Er is geen beperking van de delicten	Bohe AP		
	Oelmeans Armbak Amnesty Rathenau Koops AP Google Jacobs Bof		
Noodzaak is niet aangetoond	Bohe		
De software voor binnendingen moet ook getoetst worden	AP Bof		
Er is geen privacy impact assessment gedaan	Bohe		
Alles wat technisch kan moet mogelijk zijn	Bohe		
Je moet gebruik maken van de kennis van de AVD en de WIV	Jacobs		
Het gaat te ver om het in te zetten voor andere doelen als verstoringsocties	Oelmeans Amnesty		
De politie krijgt belang bij het kennen en voort laten bestaan van kwetsbaarheden, dat is slecht	EK		
De politie moet alle kwetsbaarheden altijd melden	AP		
Zero days zijn juist belangrijk om te gebruiken als er spoed is	FootIT		
Het gebruik van onbekende kwetsbaarheden maakt het internet onveilig	Bof Microsoft Google		
Het zal veel te makkelijk / te vaak worden ingezet	EK		
Je kunt niet dichtert bij de mens komen dan in zijn computer	AP Amnesty		
Hacken leidt tot chilling effects	Amnesty		
Ontoegankelijk maken kan leiden tot dwingen tot censuur	Oelmeans		
De rechter-commissarissen moeten gespecialiseerd zijn	AP		
De evaluatie moet eerder dan 5 jaar	Rathenau FootIT		
Houdt rekening met cumulatieve effecten van bevoegdheden	Rathenau Koops		
Anders, veerligbare landen hebben vergelijkbare wetten	Polie		
Hacken door de politie maakt het internet nieto veiliger	FootIT		
Het is kiezen tussen goe de encryptie of hacken	Jacobs		
Bronbescherming moet gegarandeerd worden	NW		
De politie zal de bevoegdheden gebruiken om verdere gegevens te ontsleuten	Google		
Er zouden regels moeten zijn over wat je mag installeren in het netwerk van providers	Armbak		

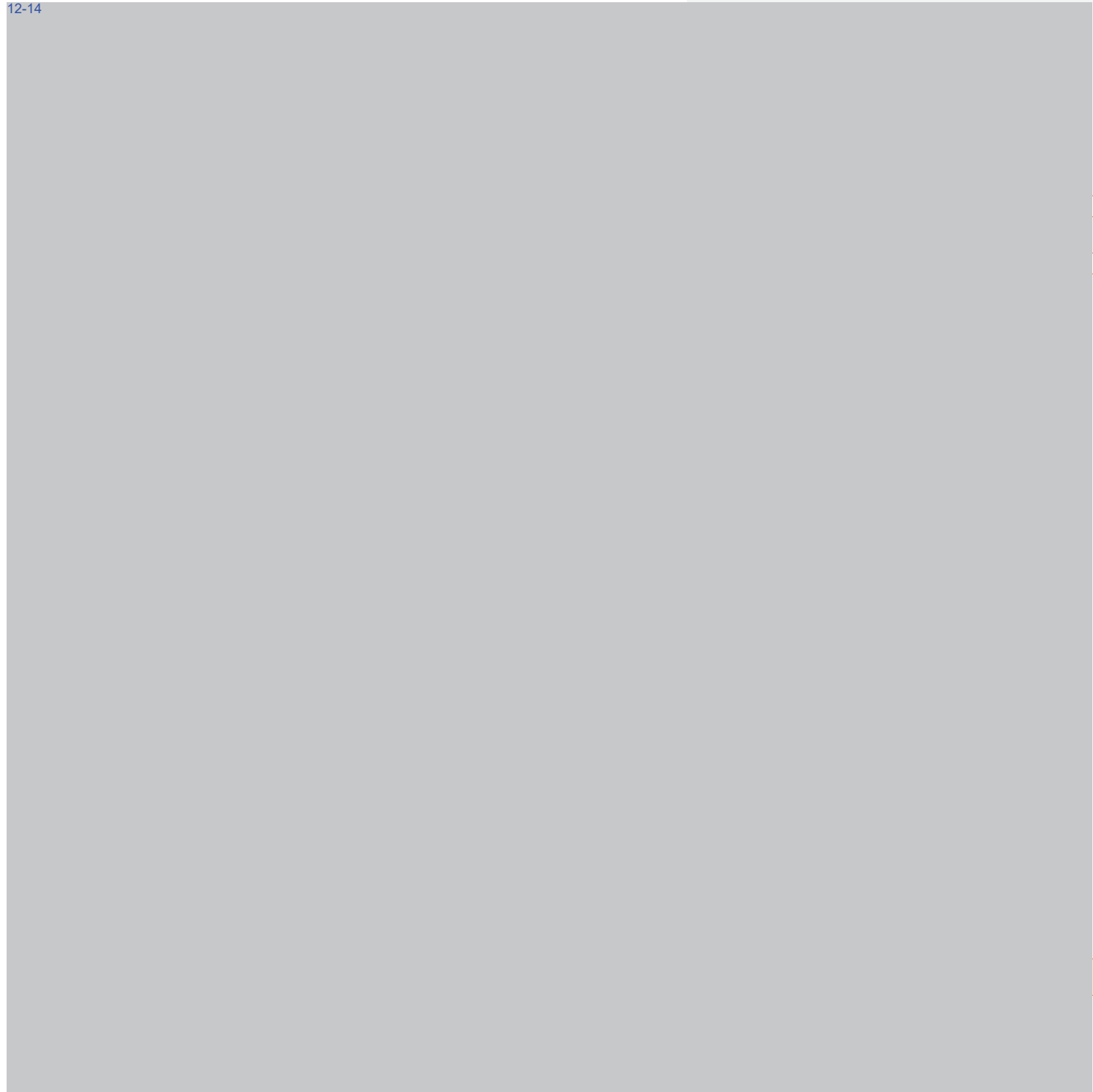
Ministerie van Veiligheid en Justitie

12-14

12-14

12-14

12-14

12-14

++

Van: 10.2.e - BD/BSG/ADVIES" 10.2.e |@minvenj.nl>

Verzonden op: woensdag 20 september 2017 22:26

Aan: 10.2.e - BD/AL" 10.2.e @minvenj.10.2.e - BD/DFEZ"10.2.e @minvenj.10.2.e - BD/BSG" 10.2.e @minvenj.10.2.e - BD/DWJZ"10.2.e @minvenj.nl>,"Akerboom, Erik (E.)" 10.2.e @politie.nl>10.2.e @rechtspraak.10.2.e (Parket 's-Hertogenbosch)"@om.nl>,"10.2.e - BD/DGVZ/BDGVZ" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DGSenB" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DCOM/P&B" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DCOM" <10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/BSG/ADVIES" 10.2.e @minvenj.nl>10.2.e @dji.minjus.nl,"10.2.e - BD/AL" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DMB" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DGPOL/PMP" 10.2.e @minvenj.10.2.e - BD/NCTV" 10.2.e @nctv.minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DGRR" 10.2.e @minvenj.nl>

CC: "10.2.e - BD/DRC/CV" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DWJZ/SSR" 10.2.e @minvenj.10.2.e - BD/DRC/CV" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/IVenJ/STAF" 10.2.e @inspectievenj.nl>,"10.2.e BD/DAS/AS" 10.2.e @nctv.minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DMB/TR&N" <10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DAS/AS" 10.2.e @nctv.minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DFEZ/B&K" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DGVZ/DRV/B&C" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DSenJ/TenB" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e BD/BSG/ADVIES" 10.2.e @minvenj.10.2.e - BD/DWJZ/JZW" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DBAenV/SB" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/BSG/ADVIES" <10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DAS/AS" 10.2.e @nctv.minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DRC/GC" 10.2.e @minvenj.nl>10.2.e @om.nl"10.2.e @politie.nl"10.2.e - BD/DGVZ/DRV/B&C" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DMB" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DRC/GC" 10.2.e @minvenj.nl>,"10.2.e - BD/DGPOL/PBT/B&B" 10.2.e @minvenj.nl>

Onderwerp: Vragen (in)formatie

Beste leden van de BR,

Vanavond zijn een drietal vragen ontvangen van de formerende partijen met betrekking tot het wetsvoorstel Computercriminaliteit III (34 372). De vragen zijn ingedeeld bij **DGRR** en **DWJZ**.

1. Kan de overheid invulling geven aan de doelstelling van de Wet CCIII wanneer alleen gebruik gemaakt wordt van software die gebruik maakt van bekende kwetsbaarheden?
2. Is het mogelijk geen gebruik te maken van software die kwetsbaarheden in software van derden creëert?
3. Welke aanpassingen kunnen worden gedaan op het wetsvoorstel op de inkoop van software van bedrijven waarin mogelijk onbekende kwetsbaarheden zitten, zonder daarbij de effectiviteit aanzienlijk aan te tasten?

Verzocht is om per omme gaande te reageren.

Met een hartelijke groet,

10.2.e

10.2.e
Parlementair secretaris

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Bureau Secretaris-Generaal (BSG)
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | Kamer@
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M 06 10.2.e
10.2.e @minvenj.nl

Versterking programma- aanpak CCIII

Auteur: Programmateam CCIII

Status: concept

Versie: 0.93

Datum: 21 september 2017

Rubricering: Groen-Politie Intern

Toelichting voor gebruik van rubricering:

Dit document is voorlopig gerubriceerd als groen – politie intern¹

Politieke schade	Imago schade	Vertraging primaire processen	Letsel schade	Privacy gevoeligheid (Wbp)	Diplomatieke schade	Financiële schade	Algemene beoordeling van het incident
Geen	Geen	Geen invloed	Geen	Risicoklasse 0 (publiek niveau)	Geen	Geen	Geen tot zeer gering (Niet Vertrouwelijk)
Politieke schade aan bewindspersoon	Verlies van respect	Verlies van zekerheid	Individuele gewonde	Risicoklasse 1 (basis niveau)	Te herstellen door ambtelijke opschaling	> 100.000	Nadeel (Politie Intern)
Aftreden bewindspersoon	Publieke verontwaardiging	Tijdelijk verlies van continuïteit	Individuele dode	Risicoklasse 2 (verhoogd risico)	Te herstellen door politieke opschaling	> 1 mln.	Schade (Politie Confidentieel)
Aftreden kabinet	Verlies aan vertrouwen	Langdurig verlies van continuïteit		Risicoklasse 3 (hoog risico)	Externe bemiddeling noodzakelijk	> 100 mln.	Ernstige schade (Politie Geheim)
Parlementaire crisis	Structureel verlies aan vertrouwen	Blijvende uitval van systemen	Groepen doden		Lange termijn schade tov vrienden / oorlog	> 1.000 mln.	Zeer ernstige schade (Politie Zeer Geheim)

¹ Rubriceringsregeling politie 2015, versie 1.0 definitief.

Documentinformatie

Versiegeschiedenis

Versie	Versie datum	Samenvatting van de aanpassing	Gemarkeerde wijzigingen
0.6	27.06.2017	Eerste bespreekconcept voor programmamanagement	
0.8	04.07.2017	Verwerking commentaar CCIII programmateam en VIK	
0.8	13.07.2017	Besproken met M. Smit en programmamanagement CCIII	
0.9	17.07.2017	Besproken in begeleidingscommissie CCIII	
0.93	21.09.2017	Geüpdatete versie. Urenramingen geactualiseerd voor 2017 en 2018	

Distributie

Versie	Verzend datum	Naam	Afdeling / Functie
0.6	27.06.2017	Programmaleiding CCIII en wnd. Teamleider lab CCIII	
0.8	04.07.2017	CCIII programmaleiding, wnd. teamleider lab en sleutelfiguren	
0.9	13.07.2017	Begeleidingscommissie CCIII	
0.93	21.09.2017	PSD	

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
Versterking van de programma-aanpak is nodig	6
Doelstelling en veranderaanpak	6
Relatie met eerste realisatieplan CCIII	7
De kost gaat voor de baat uit	7
Opbouw van deze rapportage	8
2. Programma-organisatie CCIII	9
Inleiding	9
Rol en werkwijze taakgroepen	10
Rol van aannemer	10
Inzet van scrumteams	10
Relatie met staande organisatie en ondersteunende diensten	11
Succesfactoren	11
3. Opgaven en aanpak taakgroepen	13
Inleiding	13
Taakgroep Mens	13
Taakgroep Techniek	14
Taakgroep Juridisch	16
Taakgroep Organisatie	17
Taakgroep Huisvesting en middelen	19
Taakgroep Communicatie	20
Ondersteuning programmamanagement	21
Interne afstemming	21
4. Besturing, besluitvorming en veiligheid	22
Besturing en besluitvorming	22
Veiligheidsmaatregelen	22
5. Bijlage A:	24
Samenvatting benodigde capaciteit/ urenbesteding:	24

1. Inleiding

Versterking van de programma-aanpak is nodig

Sinds de start van het programma Computercriminaliteit III (verder: CCIII) wordt door programmamanagement en medewerkers van het CCIII lab hard gewerkt aan de voorbereiding van de inwerkingtreding van de wetgeving CCIII. Inmiddels zijn een risicoanalyse CCIII² en een globale mijlpalenplanning CCIII³ voor de periode 2017 tot en met 2018 opgesteld en is een besluit genomen over de governance van het programma⁴. Uit de risicoanalyse en de mijlpalenplanning wordt duidelijk dat realisatie van de voorziening tot binnendringen zowel juridisch, inhoudelijk en qua afhankelijkheden veelomvattend en complex is.

Het programma CCIII komt in een fase waarin versterking van de programma-aanpak noodzakelijk is, om op 1 januari 2018 invulling te kunnen geven aan de nieuwe bevoegdheid. De fase tot 1 juli 2017 stond in het teken van ontwikkelen en experimenteren. In de volgende fase staan prepareren en verbinden centraal. CCIII wordt een voorziening vóór en dóór opsporend Nederland (politie en de partners KMar en FIOD). Een goede verbinding van de CCIII organisatie met de regionale eenheden, de landelijke eenheid en de partners is daarvoor een vereiste. Willen we een goed werkende voorziening voor opsporend Nederland, dan moet er samen verder gebouwd worden. Participatie door eenheden en partners is een kans om aan de voorkant mee te denken en de nieuwe CCIII voorziening gezamenlijk vorm te geven.

De noodzaak van versterking van de programma-aanpak is op 1 juni 2017 gepresenteerd aan de begeleidingscommissie CCII. De begeleidingscommissie heeft deze versterkte aanpak onderschreven en het programmateam CCIII gevraagd om deze verder uit te werken. Dit voorstel is daarvan het resultaat.

Doelstelling en veranderaanpak

Dit programmaplan gaat alleen over de tijdelijke organisatie, die nodig is voor het bouwen van de nieuwe CCII-organisatie. De kerndoelstelling van dit programmaplan is:

Realiseer een voorlopige CCIII voorziening voor opsporend Nederland per 1 januari 2018, én ontwikkel deze in 2018 door naar een structurele voorziening.

Dit programmaplan focust zich op het verder inrichten en professionaliseren van de (tijdelijke) programmaorganisatie die nodig is om deze kerndoelstelling te realiseren. Om te komen tot een werkende CCIII-voorziening is vanuit veranderkundig perspectief bewust niet gekozen voor een traditionele uitrol- of ontwerpbenadering, maar voor een *ontwikkelaanpak*. Uit de analyse succesfactoren realisatie CCIII⁵, waarin onder meer de evaluaties van ervaringen van de politie in het recente verleden; ervaringen van inlichtingen- en veiligheidsdiensten en ervaringen van andere landen nadrukkelijk zijn betrokken, blijkt dat een blauwdrukbenadering niet werkt. De complexiteit en dynamiek van de materie en het krachtenveld en het ontbreken van een referentiekader en ervaring maken dat een ontwikkelaanpak effectiever is.

Realisatie van de CCIII voorziening vindt daarom plaats via een gerichte programmatische ontwikkelaanpak⁶. Met andere woorden: *'De brug wordt gebouwd terwijl we eroverheen lopen'*. Realisatie van de voorziening tot binnendringen krijgt zo stap voor stap vorm. Op basis van opgedane ervaring en verkregen inzichten worden met behulp van de in dit programmaplan gepresenteerde aanpak de bouwstenen voor realisatie van de structurele CCIII –voorziening opgeleverd. In hoofdstuk 3 worden deze bouwstenen benoemd in termen van concreet op te leveren deelproducten per taakgroep.

In de politieorganisatie is 'blauwdruk denken' de gebruikelijke en overheersende wijze van veranderen en organiseren. Een ontwikkelbenadering is niet gewoon voor de NP, en kan onzekerheid of weerstand oproepen. Het programma CCIII kan als hefboom dienen voor de Nationale Politie om ervaring op te doen

² Risicoanalyse CCIII versie 0.3 dd. 8 mei 2017.

³ Mijlpalenplanning CCIII gepresenteerd in de begeleidingscommissie CCIII d.d. 1 juni 2017.

⁴ Governance CCIII versie 1.0, vastgesteld in driehoeksoverleg d.d. 12 april 2017.

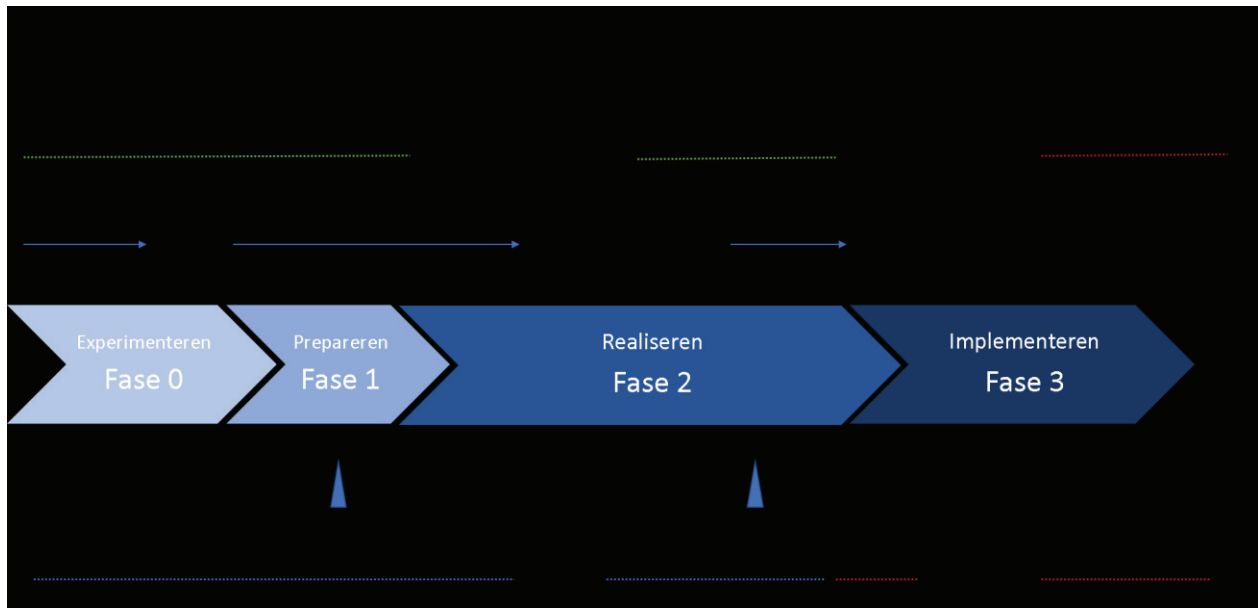
⁵ Succesfactoren realisatie CCIII, als gepresenteerd in de begeleidingscommissie CCIII op 1 juni 2017.

⁶ Governance CCIII, versie 1.0, vastgesteld in het driehoeksoverleg d.d. 12 april 2017.

met een andere, meer flexibele en ontwikkelingsgerichte vorm van veranderen en organiseren. Dat geldt zowel voor het traject om te komen tot de CCIII-voorziening, als voor de werkwijze binnen de nieuwe voorziening⁷.

De voorlopige voorziening wordt gerealiseerd door herschikking van capaciteit en de inzet van incidentele middelen. In de hoofdlijnennotitie⁸ zijn de hoofdlijnen van de voorlopige CCIII-organisatie beschreven. Op basis van deze notitie wordt verwacht dat het korpsmanagementteam nog voor het zomerreces overgaat tot instelling van een voorlopige landelijke CCIII-voorziening 7-12 f.t.e.

Op 1 januari 2018 wordt de voorlopige CCIII-voorziening operationeel. Het jaar 2018 staat in het teken van het opdoen van ervaring en doorontwikkeling van de voorziening. Op 1 januari 2019 wordt structurele inbedding verwacht. De hoofdlijnenplanning is in figuur 1 samengevat:

Figuur 1 Hoofdlijnen planning CCIII

Relatie met eerste realisatieplan CCIII

Dit programmaplan maakt onderdeel uit van het eerste realisatieplan CCIII⁹, zoals weergegeven in figuur 1. Het realisatieplan wordt feitelijk modulair opgeleverd, naarmate de deelproducten in de taakgroepen vorm krijgen. Op 1 september 2017 is het realisatieplan voor de fasen 0 t/m 2 opgeleverd. Op 1 september 2018 wordt het realisatieplan voor de structurele inbedding van de voorziening (fase 3) opgeleverd. In het driehoeksoverleg worden nadere afspraken gemaakt over de gewenste oplevering van deelproducten en rapportages ten behoeve van de besluitvorming.

In het realisatieplan II wordt de structurele inrichting van de voorziening beschreven, zodat daarover afzonderlijke besluitvorming kan plaatsvinden. Bij de oplevering van het realisatieplan II is er ook meer zicht op de structurele investeringen die nodig zijn voor organisatorische inbedding van de CCIII-voorziening. Het realisatieplan II wordt met een begroting en dekkingsvoorstel opgeleverd.

De kost gaat voor de baat uit

Het opzetten van een CCIII voorziening is een verandering die energie kost maar uiteindelijk een grotere opbrengst oplevert dan de investeringen die daarvoor nodig zijn. De kost gaat dus voor de baat uit. Voor de korte termijn wordt een extra inspanning gevraagd van de medewerkers die nu al werkzaam zijn binnen het programma CCIII, van PDC, DICT en samenwerkingspartners. We vragen van de medewerkers van

⁷ In het CCIII team wordt bijvoorbeeld gewerkt met principes van zelforganisatie en rollen in plaats van functies.

⁸ Hoofdlijnennotitie voorziening tot binnendringen, versie 0.5 d.d. 28 april 2017.

⁹ Eerste realisatieplan CCIII, conceptversie 0.9 d.d. 1 september 2017.

het CCIII-lab en de CCIII-programmaorganisatie om hun kennis en ervaring in te brengen, zodat medewerkers van de taakgroepen snel op vlieghoogte komen en mee kunnen gaan produceren. Daarmee wordt een vliegwiel in beweging gebracht, waarmee meer kan worden bereikt dan nu mogelijk is. Deze aanpak is niet alleen nodig om de denk- en uitvoeringscapaciteit van het programma CCIII te vergroten. De aanpak is ook nodig om de verbinding tussen medewerkers van het CCIII programma en de toekomstige afnemers van de voorziening en de samenwerkende partners te versterken.

Opbouw van deze rapportage

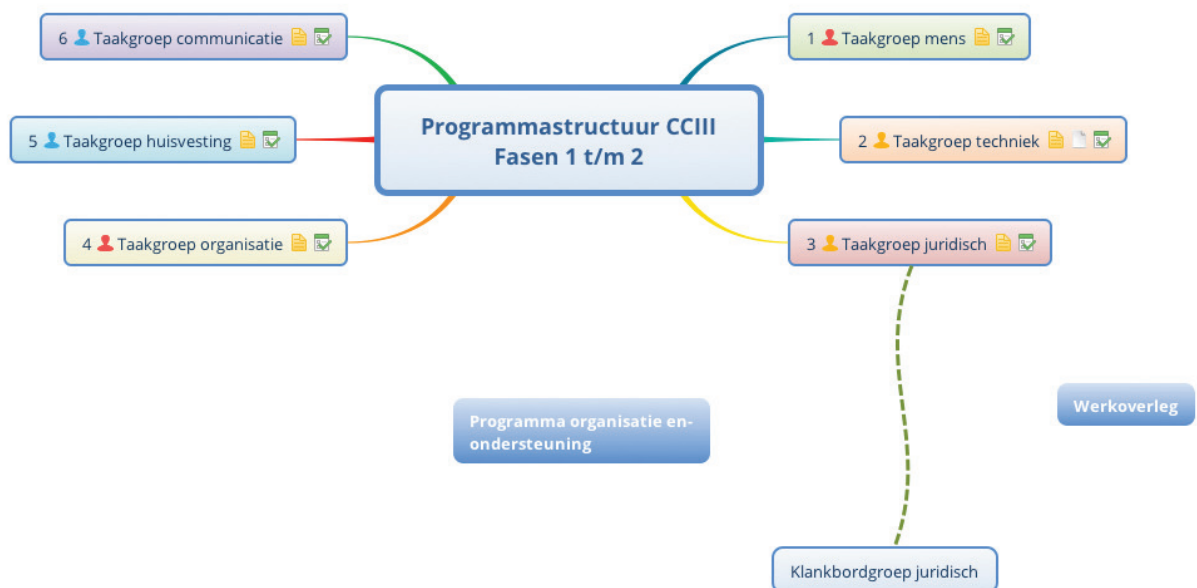
In hoofdstuk 2 wordt de nieuwe programma-organisatie CCIII beschreven. In hoofdstuk 3 worden de opgaven van de zes taakgroepen en de door de taakgroepen op te leveren deelproducten toegelicht. In hoofdstuk 4 komen besturing, besluitvorming en veiligheid aan bod.

2. Programma-organisatie CCIII

Inleiding

De opgave van het programma CCIII is groot terwijl de beschikbare tijd beperkt is. Bovendien nemen -naar mate de omvang van het programma en het aantal medewerkers toenemen- de complexiteit en behoefte aan coördinatie toe. Op dit moment ervaren de meeste direct betrokkenen bij het programma een hoge werkbelasting.

Er is een flexibele en slagvaardige veranderaanpak nodig waarbij de grote gemeenschappelijke opgave wordt opgedeeld in een aantal afgebakende opgaven. Door de 'grote klus' in een aantal kleinere, deelklussen te verdelen ontstaat een aanpak waarin gewerkt kan worden aan gerichte opgaven met een overzichtelijke workload. Daartoe is een programmastructuur ontworpen die bestaat uit een zestal taakgroepen, die elk een deelopgave van het programma realiseren. De hoofdlijn van de programmastructuur met 6 taakgroepen is weergegeven in figuur 2. De programmastructuur wordt in het volgende hoofdstuk verder toegelicht en uitgewerkt.

Figuur 2 Programmastructuur CCIII

De door de taakgroepen te behalen resultaten vormen de bouwstenen en deelproducten voor de realisatie van de (voorlopige) CCIII-voorziening. De inzet van de taakgroepen focust zich op de fasen 1 en 2 van de mijlpalenplanning¹⁰. In de mijlpalenplanning en risicoanalyse zijn activiteiten geclusterd rond een aantal kernthema's. De programmaorganisatie sluit zo goed als mogelijk aan bij deze indeling. Coördinatie tussen de activiteiten van de verschillende taakgroepen vindt plaats door het programmamanagement CCIII via een 'linking pin' principe en werkoverlegstructuur.

De hier gepresenteerde programma-organisatie levert de belangrijkste deelproducten op, maar is niet voor 100% dekkend voor alle opgaven van het programma. Zo zijn opdrachtgever en opdrachtnemer, samen met het programmamanagement (de driehoek) bijvoorbeeld verantwoordelijk voor besluiten ter invulling van noodzakelijke randvoorwaarden op gebied van o.a. middelen, formatie en huisvesting. In de programmaorganisatie worden hoogstens producten opgeleverd die voor deze besluitvorming nodig zijn.

¹⁰ Deze fasen zijn 0. *experimenteren* (tot 1 juli 2017), 1. *prepareren* (van 1 juli 2017 tot 1 januari 2018) en 2. *realiseren* (van 1 januari 2018 tot 1 januari 2019).

Rol en werkwijze taakgroepen

Een *taakgroep* staat voor een afgebakende *kernopgave*, die zoveel als mogelijk in termen van op te leveren concrete resultaten en deelproducten is geformuleerd. Elke taakgroep omvat een samenhangend thema/cluster van activiteiten en richt zich op een relatief autonoom te behalen resultaatgebied.

Een taakgroep is groot genoeg om de opgave te realiseren en klein genoeg om slagvaardig en flexibel te kunnen opereren. De omvang varieert daarom tussen de 7-12 collega's. Cruciale expertise voor invulling van de opgave is in elke taakgroep structureel aanwezig; incidenteel vereiste expertise kan door de taakgroep zo nodig worden betrokken. Een taakgroep kan beslissen om onderdelen te realiseren in subgroepen. In een subgroep kunnen specifieke deelopgaven worden voorbereid of uitgewerkt. Zo wordt bijvoorbeeld momenteel een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid van keuring door een externe keuringsdienst. Een lid van de taakgroep treedt als verbindende schakel op tussen taakgroep en subgroep. De verbindende schakel betreft zo nodig anderen bij het uitwerken van de deelopgave.

Taakgroepen werken zoveel mogelijk zelforganiserend. Ze krijgen de ruimte om zelf te bepalen op welke manier ze het beste invulling kunnen geven aan hun opgave. Binnen de taakgroepen worden flexibele aanpakken en werkmethoden gehanteerd zoals scrum/agile. Het op te leveren resultaat staat centraal; de werkmethoden kunnen variëren en door de taakgroepen zelf worden vastgesteld.

Het is voor het opleveren van producten niet altijd nodig om steeds fysiek bij elkaar te komen. Veel onderdelen kunnen naar verwachting in kleiner comité worden ontwikkeld of door te participeren in een ander samenwerkingsverband. Denk bijvoorbeeld aan zaken als huisvesting en werving, waarbij de voor het programma CCIII te realiseren resultaten deel uitmaken van een grotere opgave die binnen de lijnorganisatie wordt gestuurd. Van deelnemers aan de taakgroepen wordt inzet en beschikbaarheid gevraagd in denkkraft en tijd, en enige flexibiliteit om daaraan invulling te geven. De inzet van deelnemers aan de taakgroepen is afhankelijk van de opgave en rol en varieert van circa gemiddeld 4 uur per week tot circa 24 uur per week. Het zwaartepunt van inzet wordt verwacht in de tweede helft 2017, maar ook in de eerste helft 2018 zal inzet nodig zijn, gezien het ontwikkelkarakter van het programma CCIII.

De verantwoordelijkheid van deelnemers aan de taakgroepen reikt verder dan inbreng op vergaderingen. Deelnemers aan de taakgroepen zijn ook ambassadeur en kennispartner van het programma CCIII. Lidmaatschap aan een taakgroep houdt ook in het binnen de deelnemende organisaties promoten van de veranderingen en het mogelijk maken dat het beoogde resultaat bereikt kan worden. Deelnemers aan de taakgroepen vormen een tussen de programma-organisatie en de bestaande organisatie(s). Vrijblijvend meepraten maar niet actief meedoen en uitdragen kan dus niet aan de orde zijn.

Voor de taakgroepen worden daarom betrokken mensen met ervaring in de opsporing en ervaring/affiniteit met digitalisering in het algemeen en CCIII in het bijzonder, aangezocht. De voorkeur gaat uit naar mensen met opvattingen en gezag binnen de eenheden en daarbuiten, zodat zij net als de leden van de begeleidingscommissie de rol van ambassadeur van CCIII kunnen vervullen.

Rol van aannemer

Elke taakgroep heeft een *aannemer*. De aannemer zorgt ervoor dat de resultaten van de taakgroep behaald worden en dat daarvoor de juiste expertise ingezet wordt. Primaire taak van de aannemer is te zorgen dat de opgave van de taakgroep gerealiseerd wordt met behulp van de inzet van de collega's van de taakgroep. De rol van aannemer is geen hiërarchische, maar eerder een regisserende en randvoorwaarden scheppende rol. De aannemer van een taakgroep vormt een linking pin naar de programma-organisatie. Hij/zij treedt op als aanspreekpunt voor programmamanagement en de overige taakgroepen en als ambassadeur naar buiten toe.

Inzet van scrumteams

In 2016 is vanuit de portefeuille Digitalisering en Cybercrime inzet van scrumteams in gang gezet, waarbij het de bedoeling is dat er 1 scrumteam van 4 f.t.e. beschikbaar komt voor CCIII. Het is de bedoeling dat een scrumteam als team gezamenlijk aan een afgebakende opgave werkt. Beoogd was om de scrumteams

nog voor de zomer 2017 te laten aantreden. Dit blijkt echter niet haalbaar door vertraging bij de inhuurdesk en de screening van betrokken medewerkers, die daarna nog moet plaatsvinden. Inzet van de scrumteams is daardoor pas in het najaar 2017 te verwachten. In de programma aanpak is rekening gehouden met inzet van 1 scrumteam in de taakgroep techniek. De vertraging heeft gevolgen voor de planning en realisatie van de op te leveren producten.

Inzet van scrumteams is aan beperkingen onderhevig vanwege a) vermoedelijk geringe inhoudelijke kennis over CCIII en de politieorganisatie en b) de vereiste A-screening bij inzet op informatiegevoelige thema's. Aanvullende inzet van zowel politie ondersteunende diensten (PDC en DICT), collega's uit de landelijke en regionale politie eenheden en externe samenwerkingspartners KMar/defensie en FIOD blijft onverkort noodzakelijk voor het te behalen resultaat.

Relatie met staande organisatie en ondersteunende diensten

Het programmamanagement CCIII heeft afgelopen jaren grote inspanningen geleverd om CCIII als prioriteit op de aspectportfolio's ICT, HR en Operaties te krijgen. Tot heden is dat alleen voor het operationeel portfolio gelukt. Collega's van ondersteunende diensten als HR, communicatie, ICT etc. participeren momenteel nog niet of zeer beperkt in de programma-aanpak. De inzet van ondersteunende diensten wordt via de relatiemanagers PDC en de servicelijnmanager opsporing (ICT) ingebracht. Voor het bereiken van een kwalitatief hoogwaardig en duurzaam resultaat is een actieve bijdrage van de ondersteunende diensten noodzakelijk. Er zijn daarnaast grote uitdagingen op gebied van o.a. huisvesting, werving en communicatie. Inrichting van een geheel nieuwe organisatie onderdeel vraagt om een integrale portfoliobenadering. Het raakt immers alle PIOFACH¹¹ aspecten. De begeleidingscommissie en de driehoek zijn gevraagd om daarvoor actie te ondernemen, bij voorkeur door vorming van een zogeheten *multidisciplinair PDC team CCIII*¹².

Een aantal programmaresultaten is cruciaal voor succes van het programma CCIII maar valt feitelijk buiten de scope van het programma. Denk bijvoorbeeld aan huisvesting, ICT en werving. Deze resultaten dienen niet door de programma-organisatie CCIII, maar door de staande organisatie te worden opgeleverd. Uiteraard levert het programma CCIII daarbij inbreng. In die gevallen heeft de taakgroep meer een stimulerende, aanjagende faciliterende en coördinerende rol, dan een creërende rol.

Succesfactoren

Het belang van een participatieve aanpak van CCIII is door het programmamanagement onderkend, maar tot heden niet goed van de grond gekomen. Uit de risicoanalyse blijkt dat dit onder meer door gebrek aan urgentie en bureaucratie voortkomt. Inmiddels lijkt het tij gekeerd. Belangrijke succesfactoren voor de realisatie van de in deze notitie gepresenteerde versterkte programma-aanpak zijn¹³:

- Voldoende beschikbaarheid van gekwalificeerde en gemotiveerde medewerkers uit de eenheden in de taakgroepen.
- Voldoende beschikbaarheid van gekwalificeerde en gemotiveerde medewerkers van ondersteunende diensten ICT, HR, Communicatie, Huisvesting en Financiën.
- Facilitering van de taakgroepen in hun opgaven (materieel, ruimte, tijd etc.).
- Een goede verbinding en communicatie met de staande organisatie.
- Gebruik maken van vernieuwende manieren van werken.
- Beperking van bureaucratie tot het hoogstnoodzakelijke.
- Tijdige besluitvorming door de driehoek.
- Ondersteunende besluitvorming door de politietop.
- Een ontwikkelbenadering in plaats van een uitrol/ blauwdrukbenadering van verandering.
- Actieve begeleiding en ondersteuning door de begeleidingscommissie CCIII.

¹¹ Personeel, Informatie, Organisatie, Financiën, Administratie, Communicatie en Huisvesting.

¹² Voor Facilitair, communicatie, HRM en Financiën.

¹³ Bron: succesfactoren realisatie CCIII, zoals gepresenteerd in de begeleidingscommissie CCIII d.d. 1 juni 2017.

CCIII is een vernieuwend programma. Niet alleen qua inhoud, maar ook op de wijze waarop we onze doelstellingen realiseren. Met de ontwikkelgerichte en participatieve veranderaanpak wordt ervaring opgedaan die ook voor andere verandertrajecten bruikbaar is.

3. Opgaven en aanpak taakgroepen

Inleiding

Er wordt gewerkt met een eenvoudige aanpak van enkele A4-tjes per taakgroep, waarin de opgave, tijdpad, participanten, op te leveren producten en de globale aanpak beschreven staan. Achtereenvolgens worden de opgaven van de zes taakgroepen mens, techniek, juridisch, organisatie, huisvesting en communicatie toegelicht. Daarna komen de ondersteuning van het programma en wijze van interne afstemming aan bod.

Betekenis kleuren:

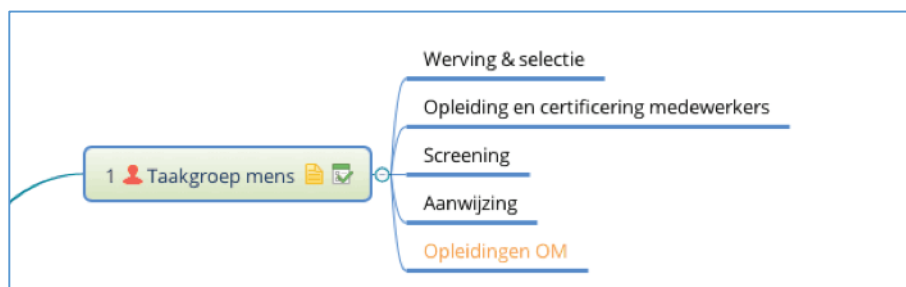
Zwart = nog niet geformaliseerd maar te regelen binnen beslisruimte CCIII

Groen = geregeld of toegezegd

Rood = nog niet geregeld

De taakgroepen focussen zich op een specifiek onderdeel zoals techniek, mens en communicatie. In de praktijk staan deze onderdelen natuurlijk in verbinding met elkaar. Per taakgroep zijn de belangrijkste relaties in beeld gebracht. De opgaven van de taakgroepen worden achtereenvolgens nader toegelicht. In de tabellen is een eerste indicatie van de vertrouwelijkheidsniveaus van de activiteiten en op te leveren producten opgenomen. Het rubriceringsniveau zal in de taakgroepen per op te leveren product/ activiteit worden uitgewerkt en voorzien van betreffende kleurcodering.

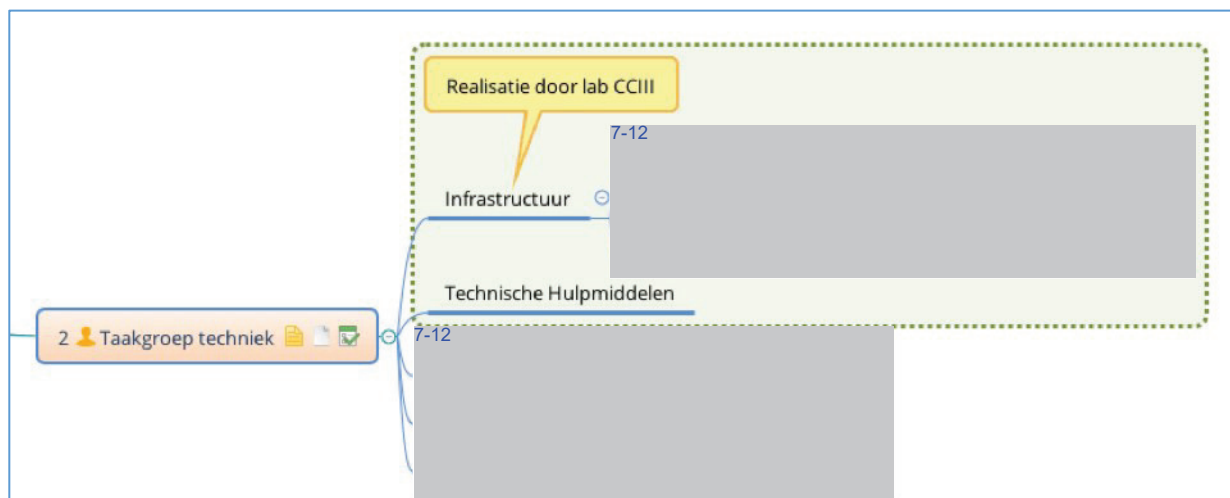
Taakgroep Mens

1. Taakgroep mens		
Kernopgave	<p>Zorg ervoor dat 7-12 medewerkers van de (voorlopige) voorziening tot binnendringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geworven, - geselecteerd, - gescreend, - opgeleid, - gecertificeerd en - aangewezen zijn. <p>Stem de opleidingsacties waar mogelijk af met samenwerkingspartners FIOD en KMar en ketenpartner OM.</p>	
Rubricering	Niet vertrouwelijk Blauw	Politie intern Groen
	Product	Gereed
Op te leveren resultaten en producten	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking van de CCIII rollen (taakgroep organisatie) naar LFNP functieprofielen voor alle in de hoofdlijnen notitie beschreven functies. - Bijdragen aan landelijke wervingscampagne door de PA (nader te specificeren i.o.m. PA). O.a. wervingsprofiel. 	-

1. Taakgroep mens		
	<ul style="list-style-type: none"> – Voorstel selectieprocedure, samenstelling selectiecommissie en besluitvorming. – Voorstel vereist competentie- en opleidingsprofiel per rol/functie (o.a. BOA, AOPV, OSCP). – Marktverkenning naar beschikbare en geschikte opleidingen uitgevoerd. – Meerjarig opleidingsplan CCIII met aandacht voor zowel individuele als teamvaardigheden en zowel vakinhoudelijke als competentieontwikkeling. – Voorstel certificeringseisen en wijze van certificeren. – Voorstel benoemings- en aanwijzingsprocedure medewerkers CCIII voorziening/ technisch team. 	
Aannemer	Sr. HR projectmanager	Vacature (10.2.e)
Deelnemers	Programmteam CCIII: Programmteam CCIII: HR: HR: HR: Politieacademie: Regionale eenheid: Begeleidingscommissie:	10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e 110.2.e 10.2.e Vacature TDO/recherche 10.2.e
Relatie met	<ul style="list-style-type: none"> – Taakgroepen organisatie, juridisch – Wervingsactie 7-12 f.t.e. voor de LE 	
Partners in- en extern	<ul style="list-style-type: none"> – Politieacademie – KMar – FIOD 	
Documentatie	<ul style="list-style-type: none"> – Hoofdlijnennotitie CCIII – Nota Arbeidsmarkt en politie – Onderzoek ICT-ers en politie – Concept Besluit Onderzoek Geautomatiseerd Werk 	

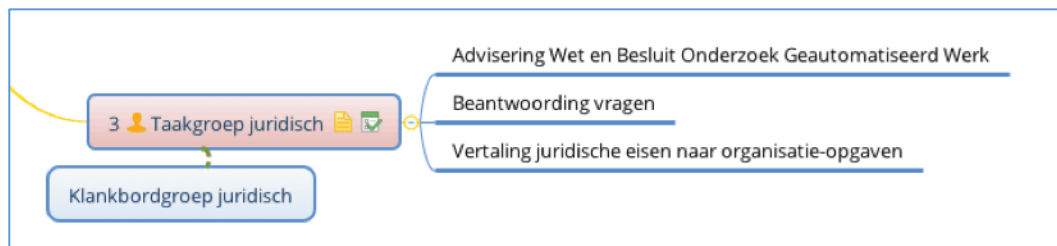
Taakgroep Techniek

2. Taakgroep techniek		
Kernopgave	<p>Zorg ervoor dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de technische infrastructuur van de (voorlopige) voorziening tot binnendringen gerealiseerd is; (7-12 [redacted] e.d.) - technische hulpmiddelen beschikbaar zijn; - beveiligingsmaatregelen getroffen zijn; - specialistisch beheer voor CCIII in gang wordt gezet en - een nadere verkenning 7-12 [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] is uitgevoerd. 	
	<p>N.B. de eerste twee onderdelen van de kernopgave maken geen deel uit van de opgave van de taakgroep als geheel, maar worden om veiligheidsredenen gerealiseerd door het CCIII lab.</p>	
Rubricering	Politie Geheim - Oranje	Politie Confidentieel - Geel
	<i>Product</i>	<i>Gereed</i>
Op te leveren resultaten en producten	<ul style="list-style-type: none"> - Werkende infrastructuur voor de CCIII voorziening - Verkende 7-12 [redacted] [redacted] [redacted] - Werkende veilige omgeving voor één operationele zaak. - Werkende zaakomgeving CCIII voor meerdere zaken. - Leveranciers TH geselecteerd en afgeschermd inkoop gerealiseerd. - Technische hulpmiddelen geselecteerd, aangeschaft en gekeurd. - Inkoopproces beschreven met aandacht voor afscherming en selectie leveranciers/ TH. - Methoden en technieken om te kunnen binnendringen ontwikkeld en beschikbaar. - Structureel specialistisch beheer van 7-12 [redacted] - Beveiligingsplan CCIII met aandacht voor alle relevante aspecten van beveiliging op gebied van techniek, mens en gebouw beschikbaar. - Uitwerking onderzoek 7-12 [redacted] [redacted] naar concreet beslisvoorstel. 	-
	<p>N.B. de eerste drie onderdelen van de op te leveren producten maken geen deel uit van de opgave van de taakgroep als geheel, maar worden om veiligheidsredenen gerealiseerd door het CCIII lab</p>	
Aannemer	9 [redacted] (programmeerteam CCIII)	
Deelnemers	<p>Programmateam CCIII: 10.2.e [redacted]</p> <p>Lab CCIII: 10.2.e [redacted]</p> <p>Lab CCIII: Vacature</p> <p>Specialistisch Beheer Dienst ICT 10.2.e [redacted]</p> <p>Specialistisch Beheer Dienst ICT 10.2.e [redacted]</p> <p>Beveiligingsexpert SOC: 10.2.e [redacted]</p> <p>Business expert D&C IM 10.2.e [redacted]</p> <p>ICT expert Dienst ICT 10.2.e [redacted]</p>	

2. Taakgroep techniek	
	<p>TDO eenheden/Vakgroep CCIII 1 vacature</p> <p>ECDO</p> <p>DLR 10.2.e</p> <p>FIOD Op aanvraag mogelijk</p> <p>1 scrumteam 4 vacatures</p>
Relatie met	<ul style="list-style-type: none"> - Taakgroepen organisatie, juridisch, mens - Digitale transferia
Partners in- en extern	<ul style="list-style-type: none"> - Dienst ICT - SOC - Defensie - Leveranciers - Politiediensten uit andere landen - ENLETS
Documentatie	<ul style="list-style-type: none"> - Concept Besluit Onderzoek Geautomatiseerd Werk - Backlog CCIII lab

Taakgroep Juridisch

3. Taakgroep juridisch	
Kernopgave	<ul style="list-style-type: none"> - Adviseer het ministerie van veiligheid en justitie over zorgvuldige en praktische werkbare conceptwetteksten; - Ondersteun het ministerie van veiligheid en justitie bij de formulering van conceptantwoorden op vragen, - Beantwoord de juridische vragen over operationele inzet en toepassing van de CCIII-bevoegdheid in een uitgewerkte Q&A, en: - Vertaal i.s.m. de werkgroep organisatie, de juridische eisen naar organisatie-eisen waaronder technisch beheer en toets desgevraagd de door andere taakgroepen opgeleverde producten op hun juridische houdbaarheid.
Rubricering	<p>Politie Intern - Groen</p> <p>Politie Confidentieel - Geel</p>
	<p>Product</p> <p>Gereed</p>
Op te leveren resultaten en producten	<ul style="list-style-type: none"> - Advisering BOGW in de diverse fasen - Ondersteuning programmadirecteur D&C - Beantwoording vragen van de politiek - Uitgewerkte en actuele vraag- en antwoord database ten behoeve van operationele inzet van de CCIII bevoegdheid - Template PV's

3. Taakgroep juridisch	
	–
Aannemer	Rogier Rijpkema (programmteam CCIII)
Deelnemers taakgroep	Programmteam CCIII 10.2.e Programmteam CCIII 10.2.e Operationeel jurist DLOS 10.2.e Operationeel jurist DLOS 10.2.e Openbaar Ministerie 10.2.e Regionale eenheid Vacature (9)
Deelnemers klankbordgroep	KMar (JZ) 10.2.e KMar (beleid/staf) 10.2.e FIOD (staf/beleid) Vacature
Relatie met	– Taakgroepen organisatie, mens en techniek – Kenniskring juridisch
Partners in- en extern	– KMar – FIOD – Ministerie van V&J – Keuringsdienst
Documentatie	– Wetsvoorstel CCIII met MvT – BOGW met NvT – Nota naar aanleiding van het verslag – Q&A's

Taakgroep Organisatie

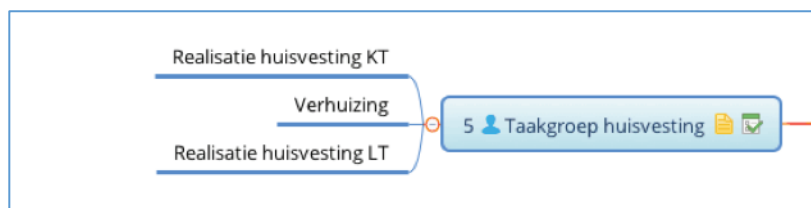

4. Taakgroep organisatie	
Kernopgave	– <i>Zorg ervoor dat de concept werkprocessen CCIII geactualiseerd, getoetst en uitgewerkt zijn met de bijbehorende producten (checklists e.d.). Doe dit in samenwerking met een vertegenwoordiging van de in de praktijk direct</i>

4. Taakgroep organisatie		
	<p><i>betrokken spelers en partners (TDO, Tactische Recherche, AO, WOD, FIOD, KMar e.d.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Werk een organisatie-ontwerp uit van de voorlopige voorziening tot binnendringen. Met bijzondere aandacht voor het spanningsveld tussen het vereiste van functiescheiding tussen technisch CCIII team en tactisch team enerzijds én het belang van een goede verbinding tussen tactiek en techniek in het kader van effectieve en efficiënte opsporing anderzijds.</i> – <i>Voer een verkenning uit naar mogelijke alternatieven van keuring van TH en hun haalbaarheid op gebied van juridische, vertrouwelijkheids- en financiële eisen:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Onderzoek de mogelijkheid van verschillende varianten, waaronder a) volledige uitbesteding van de keuring b) (tijdelijke) versterking van de keuringsdienst met de juiste expertise, en c) co-creatie.</i> ○ <i>Draag zorg voor een keuringsprotocol voor de keuring van TH dat voldoet aan zowel wettelijke als –gebruikerseisen.</i> – <i>Realiseer dit alternatief na opdracht van de stuurgroep.</i> – <i>Voer na circa zes maanden een evaluatie uit over de externe keuring en breng op basis daarvan advies uit over het organisatie-ontwerp, de positionering van de KD in de politieorganisatie en de vervolgstappen.</i> – <i>Doe een voorstel voor implementatie van een kwaliteitsstelsel CCIII met het oog op de ambities van de nationale politie; het waarborgen van een zorgvuldige toepassing van de bevoegdheid en uitoefening van toezicht door de Inspectie.</i> 	
Rubricering	Politie Confidentieel – Geel	Politie geheim - Oranje
	<i>Product</i>	<i>Gereed</i>
Op te leveren resultaten en producten	<ul style="list-style-type: none"> – Geïmplementeerd advies over externe keuring van TH – Keuringsprotocol TH – (voorlopig) gevalideerde werkprocessen CCIII – Bij deze werkprocessen behorende productensets – Organisatie ontwerp met verbinding tactiek en techniek én uitgewerkte functiescheiding – Ingericht proces voor de heimelijke inkoop van soft- en hardware (i.s.m. taakgroep techniek) – Ingericht proces voor aankoop van software die buiten standaard valt – Ingericht werkproces voor toezichthouderstaak van de Inspectie Veiligheid en Justitie – Voorstel kwaliteitsstelsel 	<ul style="list-style-type: none"> – 01.09.2017 – – 01.11.2017 – 01.12.2017 – 01.12.2017
Aannemer	9 ██████████ (programmeerteam CCIII)	
Deelnemers	<ul style="list-style-type: none"> Programmateam CCIII Tactische recherche DLR Tactische recherche eenheden Vakgroep ECDO-CCIII/TDO Staf KL/werkprocessen & kwaliteit Lab CCIII Politieacademie OM KMar Fiod Operationeel Jurist politie 	<ul style="list-style-type: none"> 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ 1 vacature 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ 10.2.e ██████████ Ad hoc
Relatie met	– Alle taakgroepen CCIII	

4. Taakgroep organisatie	
Partners in- en extern	<ul style="list-style-type: none"> – Werkgroep procesbeschrijving HDE – Tactische recherche DLR en regionale eenheden – TDO's – OM – Keuringsdienst – PDC/inkoop – STA-OB – FIOD – KMar – Politieacademie
Documentatie	<ul style="list-style-type: none"> – Versterking programma aanpak CCIII – Eerste Realisatieplan CCIII – Concept werkprocessen CCIII – Ontwerpteksten Wet CCIII en BOGW met MvT en NvT –

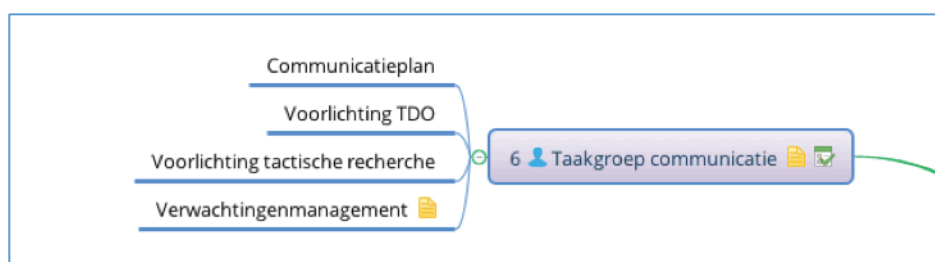
Taakgroep Huisvesting en middelen

5. Taakgroep huisvesting en middelen		
Kernopgave	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Realiseer een tijdelijke huisvesting voor de CCIII voorziening bij de Nationale Politie, die geschikt is voor fasen 1 t/m 2 (7-12 plus activiteiten taakgroepen). Onderzoek nadrukkelijk de mogelijkheden tot uitbreiding van de huidige huisvesting van het lab naar nabij gelegen ruimten (voorkeursscenario).</i> – <i>Organiseer de inrichting en de verhuizing naar de tijdelijke huisvesting.</i> – <i>Stel een huisvestingsplan op voor de definitieve voorziening, op grond van een te formuleren programma van eisen.</i> 	
Rubricering	Politie intern - Groen	–
	<i>Product</i>	<i>Gereed</i>
Op te leveren resultaten en producten	<ul style="list-style-type: none"> – Realisatie huisvesting voor korte en langere termijn – Verhuizing – Inrichting van werkplekken 7-12 medewerkers (ICT, facilitair) 	– 01.10.2017
Aannemer	Vacature (9)	
Deelnemers	Leiding DLOS Expert huisvesting politie LE Gebruikers lab PDC team	10.2.e 10.2.e Vacature Vacature (via relatiemanager PDC)

5. Taakgroep huisvesting en middelen	
Relatie met	<ul style="list-style-type: none"> – Taakgroepen Techniek en Organisatie – Traject huisvesting DLOS (10.2.e) – Werkgroep huisvesting HDE
Partners in- en extern	<ul style="list-style-type: none"> – KMar/Defensie
Documentatie	<ul style="list-style-type: none"> – Hoofdlijnennotitie CCIII – Huisvestingsplan DLOS

Taakgroep Communicatie

6. Taakgroep communicatie		
Kernopgave	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Stel in afstemming met de programmadirecteur Digitalisering en Cybercrime een communicatieplan op waarin aandacht is besteed aan de belangrijkste in- en externe doelgroepen, de kernboodschappen aan deze doelgroepen, de manieren van communiceren en de planning. Stem de momenten van communiceren af op de mijlpalenplanning.</i> – <i>Besteed in de communicatiestrategie aandacht aan een realistisch verwachtingenmanagement naar alle betrokken stakeholders.</i> – <i>Realiseer voorlichtingsbijeenkomsten/ lessen CCIII voor de doelgroepen TDO en tactische recherche. Doe dit waar mogelijk in samenwerking met het OM als ketenpartner. Onderzoek de mogelijkheden voor een train-de-trainer benadering (opleiding tot kerninstructeurs in de eenheden) en/of een e-learning module.</i> 	
Rubricering	Niet vertrouwelijk - Blauw	Politie intern - Groen
	<i>Product</i>	<i>Gereed</i>
Op te leveren resultaten en producten	<ul style="list-style-type: none"> – Met de programmadirecteur Digitalisering en Cybercrime afgestemd communicatieplan met aandacht voor actieve in- en externe communicatie en de verschillende doelgroepen. En geëxpliciteerd verwachtingenmanagement. – Gerealiseerde actieve werkbezoeken ('CCIII komt naar je toe deze zomer') aan de TDO's van de eenheden met het oog op voorlichting én werving' – Voorlichtingsbijeenkomsten voor tactische recherche en TDO gerealiseerd. – Operationele cases t.b.v. in- en externe communicatie beschikbaar. 	–
Aannemer	Sr projectmanager communicatie (vacature)	
Deelnemers	Sr projectmanager communicatie Programmteam CCIII Ad hoc: Programmadirecteur D&C Sr Communicatieadviseur	Vacature 10.2.e Theo van der Plas Vacature

6. Taakgroep communicatie		
	Expert DLOS Expert CCIII ECDO, vakgroep CCIII OM FIOD KMar	Vacature 10.2.e) 10.2.e 10.2.e 10.2.e Communicatie/staf Vacature
Relatie met	– Alle taakgroepen	
Partners in- en extern	– FIOD – KMar – OM	
Documentatie	– Hoofdlijnennotitie CCIII – Concept communicatieplan CCIII – Position paper en spreekteksten Tweede en Eerste Kamer	

Ondersteuning programmamanagement

De huidige programma-organisatie is compact en bestaat naast de programmamanager uit een plv. programmamananger en veranderkundig organisatiemaker. In secretariële ondersteuning is momenteel nog niet voorzien, maar die is bij de realisatie van de taakgroepenstructuur wel nodig.

Interne afstemming

In bovenstaande figuur zijn de voornaamste vormen van afstemming en werkoverleg binnen de programmastructuur samengevat.

4. Besturing, besluitvorming en veiligheid

Besturing en besluitvorming

Er moet onderscheid worden gemaakt tussen de besturing van de ontwikkeling van CCIII als voorziening en de sturing op inhoudelijke vragen die bij het CCIII team binnen komen zodra het team operationeel wordt. Deze notitie voorziet uitsluitend in de besturing en besluitvorming van de ontwikkeling van CCIII als voorziening. De uitgangspunten van de governance notitie zijn van toepassing (met beschreven rollen van opdrachtgever, opdrachtnemer, programmamanager, driehoek en begeleidingscommissie). De inhoudelijke besturing in de operationele fase wordt als thema geagendeerd voor de begeleidingscommissie, en vervolgens afzonderlijk uitgewerkt.

De door taakgroepen op te leveren producten worden conform de governance CCIII vastgesteld door het driehoeksoverleg: het overleg tussen de programmamanager digitalisering & cybercrime; het sectorhoofd DLOS en de programmamanager CCIII. Dit orgaan functioneert feitelijk als stuurgroep voor het programma CCIII. De begeleidingscommissie CCIII vervult een adviserende rol in de besluitvorming en begeleidt de realisatie, overeenkomstig de vastgestelde governance CCIII¹⁴.

Veiligheidsmaatregelen

De noodzaak om de aanpak te verbreden en de participatie vanuit de eenheden te versterken, kan op gespannen voet staan met het vertrouwelijke karakter van het programma. Leden van het programmateam zijn allen AIVD-A gescreend en hebben een geheimhoudingsverklaring getekend. Dat geldt niet voor het overgrote deel van de overige deelnemers van de partners, de ondersteunende diensten de regionale eenheden en landelijke eenheid. Ook in de risico analyse CCIII wordt afscherming als risico gesignaleerd, met twee gezichten: Een te zwaar beroep op geheimhouding brengt als risico met zich mee onvoldoende verbinding tussen programma en gebruikersorganisatie. Te weinig aandacht voor veiligheid en geheimhouding kan het risico van ongewenst bekend worden van de werkwijze van de politie met zich meebrengen. Een goede balans tussen geheimhouding/ afscherming en openheid is daarom noodzakelijk.

Zodra de CCIII voorziening operationeel wordt, zal voor een goede werking bepaalde informatie over bijvoorbeeld werkprocessen gedeeld (moeten) worden. We zullen dus met ingang van fase 1 (1 juli 2017) bewust en selectief om moeten gaan met veiligheidsmaatregelen. Lang niet alle programma-activiteiten zijn geheim. *We maken gebruik van het adagium: open(baar) wat kan, geheim wat moet.* Per onderwerp/product wordt telkens een bewuste afweging gemaakt van veiligheidsrisico's en de mate van openbaarheid. De programmamanager CCIII is verantwoordelijk voor de rubricering. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de geldende codering van de rubriceringsregeling politie¹⁵. De werkzaamheden c.q. deelproducten van de taakgroepen zijn conform deze kleurcodering voorzien van een codering van het vereiste veiligheidsniveau.

Tot heden is het programma CCIII voor een groot gedeelte gerubriceerd als Politie Intern (groen) en Politie Confidentieel (Geel, zie onderstaande tabel). Het werkproces Binnendringen is gerubriceerd als Politie Geheim (Oranje). Een deel van de te realiseren middelen en documenten die daar op betrekking zal vermoedelijk ook gerubriceerd worden als Politie Geheim (Oranje).

Voor de taakgroep techniek geldt dat de activiteiten om te komen tot een veilige infrastructuur en het gebruik van technische hulpmiddelen, geen deel uitmaken van de opgave van de taakgroep. Deze werkzaamheden zijn gerubriceerd als Politie Geheim (Oranje) en worden door medewerkers van het lab voorbereid. De aannemer van de taakgroep techniek draagt op hoofdlijnen kennis van de werkzaamheden en is verantwoordelijk voor een goede verbinding van de werkzaamheden van de taakgroep met de

¹⁴ Governance CCIII versie 1.0, vastgesteld in driehoeksoverleg d.d. 12 april 2017.

¹⁵ Rubriceringsregeling politie. 2015, versie 1.0 definitief

ontwikkelactiviteiten van het CCIII lab. Dit is in het schematische overzicht van de programmastructuur weergegeven als een soort 'firewall' binnen de taakgroep techniek.

Politieke schade	Imago schade	Vertraging primaire processen	Letsel schade	Privacy gevoeligheid (Wbp)	Diplomatieke schade	Financiële schade	Algemene beoordeling van het incident
Geen	Geen	Geen invloed	Geen	Risicoklasse 0 (publiek niveau)	Geen	Geen	Geen tot zeer gering (Niet Vertrouwelijk)
Politieke schade aan bewindspersoon	Verlies van respect	Verlies van zekerheid	Individuele gewonde	Risicoklasse 1 (basis niveau)	Te herstellen door ambtelijke opschaling	> 100.000	Nadeel (Politie Intern)
Aftreden bewindspersoon	Publieke verontwaardiging	Tijdelijk verlies van continuïteit	Individuele dode	Risicoklasse 2 (verhoogd risico)	Te herstellen door politieke opschaling	> 1 mln.	Schade (Politie Confidentieel)
Aftreden kabinet	Verlies aan vertrouwen	Langdurig verlies van continuïteit		Risicoklasse 3 (hoog risico)	Externe bemiddeling noodzakelijk	> 100 mln.	Ernstige schade (Politie Geheim)
Parlementaire crisis	Structureel verlies aan vertrouwen	Blijvende uitval van systemen	Groepen doden		Lange termijn schade tov vrienden / oorlog	> 1.000 mln.	Zeer ernstige schade (Politie Zeer Geheim)

5. Bijlage A:

Samenvatting benodigde capaciteit/ urenbesteding:

In onderstaande tabel is de in hoofdstuk 3 verwachte inzet in uren samengevat. Er is voor 2017 gerekend vanaf 1 juli 2017 (26 weken/ 6 maanden) en een inschatting gemaakt voor de eerste en tweede helft van 2018 (2018-I respectievelijk 2018-II).

Onderdeel	Omschrijving	Uren 2017-II	Uren 2018 -I	Uren 2018 -II
Taakgroep Mens	Aannemer/ Sr HR projectmanager	7-12		
	HR regieteam			
	HR afdeling IDO			
	Regionale eenheid/ landelijke eenheid			
	Begeleidingscommissie (OM of KMar)			
Taakgroep Techniek	Aannemer/Programmateam CCIII			
	Lab CCIII			
	DICT, speciaal beheer			
	SOC			
	IM, business expert			
	ICT expert DICT			
	TDO eenheden			
	Tactische recherche/DLR			
	FIOD			
	1 scrumteam			
Taakgroep Juridisch	Aannemer/Programmateam CCIII			
	Programmateam CCIII/ operationeel jurist			
	DLOS/operationeel jurist			
	OM			
Klankbordgroep Juridisch	KMar			
	FIOD staf/beleid			
Taakgroep organisatie	Aannemer/Programmateam CCIII			
	Tactische recherche/DLR			
	TDO eenheden			
	Staf KL/werkprocessen en kwaliteit			
	Lab CCIII (2x)			
	Operationeel jurist			
Taakgroep huisvesting middelen	AO			
	OM			
	Aannemer (PDC)			
	Programmateam CCIII			
	Expert huisvesting politie			
	Gebruikers lab			
	PDC team			

	Leiding DLOS (E.Bos)
Taakgroep Communicatie	Aannemer/Sr projectleider
	Programmateam CCIII
	Programmadirecteur D&C
	Sr. Communicatieadviseur
	Expert DLOS (tbv voorlichting)
	ECDO
	OM
	FIOD
Ondersteuning programmamanage ment	Officemanager

7-12

	begeleidingscommissie				Hoofd DLOS			Portefeuil- ile- houder	Programma- directeur	Beleids- jurist	Verwerkt opmerkingen
	IOD	Kmar	DLR	IV	IM	OM	TEXPO				
1	X	X	X								Ja
2	X	X	X								Ja
3					X		X				Ja
4		X	X								Nee Deels
5		X	X								Nee Deels
6a			X								Ja
6b								X			
7		X	X								Nee Deels
8a		X	X					X			Nee Deels
8b		X	X								Nee Deels
9		X	X							X	Deels
10		X	X				X				Ja
11		X	X								Deels
12		X	X				X				Deels
14							X				Ja
15							X			X	Deels
16						X					Deels
17							X			X	
18							X				Ja
19											Ja
20							X				Ja
21							X				Nee
22							X			X	Ja
23							X				Ja
24							X				Ja
25							X				Ja
26							X				Nee
27										X	Deels
28										X	Deels
29										X	Nee
30							X				Ja

12-14

12-14

31	X	Deels			
32	X	Nee			
33	X	Ja			
34	X	Deels			
35	X	Deels			
36	X	Deels			
37	X	Ja			
38	X	Deels	X		
39	X	Nee			
40	X	Ja			
41	X	Nee			
42	X	Ja			
43	X	Ja			
44	X	Ja			
45	X	Ja			
46		Ja	X		
47		Ja			
48		Ja	X		
49		Ja	X		
50		Ja	X		

12-14

	X	Ja
		Ja
		Grotendeels
		X
		Ja
		Deels
		Nee
		Deels
		Ja
		Ja
		Deels
		Ja

51		
52		
53		
54	X X	
55	X X	
56	X X	
57	X X	
58	X X	
59	X X	
60	X X	
61	X X	

12-14

From 10.2.e [redacted]@politie.nl>

1031

Subject **Fwd: Vragen (in)formatie**

To "Plas, Theo van der (T.G.)" 10.2.e [redacted]@politie.nl>

Date 21 september 2017 9:15:23 CEST

Ter info. Heb 10.2.e eerder deze ochtend gemaild.

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 21 september 2017 10:56
Aan: Akerboom, Erik (E.)
CC: 10.2.e
Onderwerp: Cc3 vraag formatie tafel

In de beantwoording is opgenomen dat:

-Alleen producten kunnen worden aangeschaft die ook in gebruik zijn bij andere landen in de Europese Unie

12-14

Zoals net gesmst is stas nu aan formatie tafel hiermee bezig. Onze reactie van theo is niet meer doorgekomen. Bsg smst stas maar wellicht wint het aan kracht als je dit ook aanvullend zou doen.

Mvg 10.2.e

Van: 10.2.e BD/BSG/ADVIES 10.2.e |@minvenj.nl]

Verzonden: donderdag 21 september 2017 14:01

Aan: 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e - BD/DFEZ

10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e - BD/BSG 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e
 10.2.e BD/DWJZ 10.2.e k@minvenj.nl>; Akerboom, Erik (E.) 10.2.e @politie.nl>;
 10.2.e @rechtspraak.nl; 10.2.e (Parket 's-Hertogenbosch)
 10.2.e @om.nl>; 10.2.e BD/DGVZ/BDGVZ 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e
 BD/DGSenB 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e BD/DCOM/P&B 10.2.e @minvenj.nl>;
 10.2.e BD/DCOM 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e - BD/BSG/ADVIES
 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e @dji.minjus.nl; 10.2.e BD/AL
 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e . - BD/DMB 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e
 10.2.e BD/DGPOL/PMP 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e BD/NCTV
 10.2.e @nctv.minvenj.nl>; 10.2.e BD/DGRR 10.2.e @minvenj.nl>**CC:** 1
 10.2.e BD/IVenJ/STAF 10.2.e @inspectievenj.nl>; 10.2.e
 BD/DAS/A 10.2.e @nctv.minvenj.nl>; 10.2.e BD/DMB/TR&N
 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e BD/DAS/AS 10.2.e
 10.2.e @nctv.minvenj.nl>; 10.2.e -BD/DFEZ/B&K 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e
 10.2.e BD/DGVZ/DRV/B&C 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e BD/DSenJ/TenB
 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e /BSG/ADVIES 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e -
 BD/DWJZ/JZW 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e -BD/DBAenV/SB
 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e BD/BSG/ADVIES 10.2.e @minvenj.nl>;
 10.2.e - BD/DAS/AS 10.2.e @nctv.minvenj.nl>; 10.2.e BD/DRC/GC
 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e @om.nl>; 10.2.e @politie.nl'; 10.2.e
 BD/DGVZ/DRV/B&C 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e BD/DMB 10.2.e @minvenj.nl>;
 10.2.e BD/DRC/GC 10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e -
 BD/DGPOL/PBT/B&B 10.2.e

Onderwerp: Antwoorden vragen formatie

Beste leden van de BR,

Bijgevoegde antwoorden zijn gisteravond naar de formerende partijen verzonden. Vanochtend zijn twee preciseringen naar de bewindspersonen gestuurd: ook producten die niet in gebruik zijn bij andere landen in de EU zouden moeten kunnen worden aangeschaft. Daarnaast is verbeterd dat de AIVD leveranciers niet goedkeurt maar screent.

Met een hartelijke groet,

10.2.

10.2.e

Parlementair secretaris

.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Bureau Secretaris-Generaal (BSG)

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 21 september 2017 14:13
Aan: Akerboom, Erik (E.); Kok, L.H. (Leonard); Essen, H.P. van (Henk) [Lid Korpsleiding]
CC: 10.2.e 10.2.e Plas, Theo van der (T.G.)
Onderwerp: FW: Antwoorden vragen formatie
Bijlagen: Beantwoording diverse vragen Wetsvoorstel CCIII (34 732).pdf

Beste leden van de KL,

Zie hierbij de formele beantwoording van de vragen van de formatietafel van gisteravond/vanochtend. Zie ook de opmerking die 10.2.e van Bureau SG hieronder maakt over de precisering die vanochtend nog heeft plaatsgevonden. Dit op ons verzoek.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior adviseur

Politie | Staf Korpsleiding | Bestuurszaken
Nieuwe Uitleg 1 | 2514 BP | Den Haag
Postbus 10.2.e

1. Kan de overheid invulling geven aan de doelstelling van de Wet CCIII wanneer alleen gebruik gemaakt wordt van software die gebruik maakt van bekende kwetsbaarheden?

Nee. Navraag bij diverse leveranciers die we op het oog hebben leert dat zij geen uitspraken doen over het feit dat hun software wel of geen onbekende kwetsbaarheden benut.

2. Is het mogelijk geen gebruik te maken van software die kwetsbaarheden in software van derden creëert?

Dit kan worden toegezegd, maar betreft geen nieuw beleid of nieuwe toezegging. In de beantwoording van de Kamervragen is reeds bevestigd dat kwetsbaarheden niet worden gecreëerd. Er zal altijd gebruik worden gemaakt van bestaande kwetsbaarheden (bekend of onbekend). Ook bij phishing wordt gebruik gemaakt van bestaande kwetsbaarheden. Er worden geen kwetsbaarheden gecreëerd.

3. Welke aanpassingen kunnen worden gedaan op het wetsvoorstel op de inkoop van software van bedrijven waarin mogelijk onbekende kwetsbaarheden zitten, zonder daarbij de effectiviteit aanzienlijk aan te tasten?

Zoals in eerdere beantwoording is aangegeven is het niet mogelijk om de aanschaf van software van commerciële partijen door de overheid uit te sluiten of te beperken zonder de effectiviteit van de wet ernstig aan te tasten. Wel zijn extra voorwaarden aan bedrijven mogelijk en kan extra transparantie worden geboden. Wanneer alleen aanschaf van software is toegestaan die zijn gescreend door AIVD vallen bijvoorbeeld bedrijven als Hackingteam en Zerodium af.

Aanvullende maatregelen zouden kunnen zijn:

1. Strikte voorwaarden waar een bedrijf waar wordt ingekocht moet voldoen en inspectie kan hierop toezicht laten houden:

- Goedkeuring van de bedrijven door de AIVD;
- beperking van de landen waar het bedrijf aan levert (bedrijven mogen niet aan dubieuze landen leveren);
- Alleen producten kunnen worden aangeschaft die ook in gebruik zijn bij andere landen in de Europese Unie.

2. Aandacht bij evaluatie: Bij de evaluatie van de wet ook aandacht voor de al dan niet gebleken noodzaak van software om binnen te dringen, en de impact van de aanschaf van Nederland van dergelijke software op markt voor onbekende kwetsbaarheden.

3. Transparantie over hoe vaak de software wordt ingezet door jaarlijkse mededeling hiervan aan de TK.

4. Voor zelf gevonden kwetsbaarheden gelden toetsingscriteria (reeds op eerdere vraag geantwoord, niet over de te gebruiken software). Binnen het Openbaar Ministerie kunnen toetsingscriteria worden vastgesteld voor de afweging inzake het vorderen van een rechterlijke machtiging tot uitstel van de melding van een kwetsbaarheid. Deze criteria kunnen worden vastgelegd in de vorm van een OM-werkinstructie. In de vordering tot machtiging zal het Openbaar Ministerie – op basis van de werkinstructie – uiteen kunnen zetten waarom tijdelijk uitstel van de onbekende kwetsbaarheid proportioneel is. Op basis hiervan zal de rechter-commissaris zelfstandig een oordeel kunnen vormen, desgewenst met de ondersteuning van de NCSC of andere externe expertise.

NB: Een maximum termijn van het melden is niet wenselijk. Temeer omdat kwetsbaarheden in software die overwegend door criminelen wordt gebruikt dan ook gemeld moeten worden.

Van: 10.2.e - BD/DRC/CV 10.2.e @minvenj.nl>

Verzonden: donderdag 9 november 2017 13:22

Aan: 10.2.e @om.nl'; 10.2.e (Landelijk Parket Rotterdam)'; 10.2.e
)CC: 10.2.e 10.2.e @om.nl'; 10.2.e BD/DRC/CV; 10.2.e
BD/DRC/CV; 10.2.e BD/DGPOL/PBT/PT; 10.2.e
BD/DWJZ/SSR; 10.2.e - BD/DWJZ/SSR

Onderwerp: Ter info, factsheet CCIII

Bijlagen: samenvatting CCIII.docx

Beste collega's,

Ti, bijgevoegd een factsheet van CCIII met een overzicht van de verschillende waarborgen en processen. De tekst met de invulling van het RA is rood en bespreken jullie volgende week.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Beleidsadviseur cybercrime

Factsheet wetsvoorstel computercriminaliteit III (CCIII)

Wat regelt CCIII?

Dit wetsvoorstel beoogt het juridische instrumentarium voor de opsporing en vervolging van computercriminaliteit te versterken. Computercriminaliteit kan worden omschreven als het plegen van strafbare feiten met behulp van dan wel gericht op een geautomatiseerd werk. Met CCIII wordt het volgende geregeld:

- (1) Daartoe aangewezen opsporingsambtenaren kunnen onder voorwaarden een geautomatiseerd werk, dat in gebruik is bij een verdachte, op afstand heimelijk binnendringen met het oog op bepaalde doelen op het gebied van de opsporing van ernstige strafbare feiten.
- (2) De regeling van de bevoegdheid van de officier van justitie wordt aangepast om, met machtiging van de rechter-commissaris om, te bevelen dat gegevens op internet ontoegankelijk worden gemaakt.
- (3) Het wederrechtelijk overnemen van gegevens en het voorhanden hebben of bekend maken van door misdrijf verkregen gegevens wordt strafbaar.
- (4) De strafbaarstelling van het verleiden van minderjarigen tot ontucht en «grooming» wordt verruimd. Met de term grooming wordt bedoeld op het ongewenst benaderen van kinderen op het internet, bijvoorbeeld in chatrooms, met het oogmerk om ontuchtige handelingen met hen te plegen.
- (5) Online handels-fraude wordt strafbaar. Met deze term wordt bedoeld op het via het internet aanbieden van goederen of diensten, zonder de intentie die goederen of diensten te leveren, zodat de kopers worden gedupeerd.

Noodzaak

De digitalisering van criminaliteit vergroot het slachtofferschap, verkleint de pakkans, compliceert de opsporing of maakt deze in het geheel onmogelijk. Landsgrenzen spelen een steeds kleinere rol voor criminelen, nieuwe technologie vergroot de anonimiteit van de dader, bewijsvergaring wordt vaker digitaal en vaker internationaal en de schaal en impact van de criminele activiteit kunnen groot zijn. Traditionele opsporingsbevoegdheden zijn steeds minder effectief vanwege de versleuteling van elektronische gegevens (encryptie maakt digitaal bewijs steeds slechter toegankelijk), het gebruik van draadloze netwerken zoals Wifi (maakt bv aftappen minder goed mogelijk, oa omdat meerdere gebruikers tegelijkertijd gebruik van maken van hetzelfde netwerk), en cloudcomputingdiensten (Dienstaanbieders vallen niet onder de telecomwet die aftappen mogelijk maakt en het maakt netwerkzoekingen minder goed mogelijk omdat oa data niet meer op een vast plaats wordt opgeslagen).

Politieke punten en waarborgen

Inzet bevoegdheid

Het instrument voor de opsporing dat de meeste politieke aandacht heeft gekregen is het onder voorwaarden een geautomatiseerd werk op afstand heimelijk kunnen binnendringen. Dit kan met verschillende doelen (onderzoekshandelingen). Het wetsvoorstel CCIII introduceert het binnendringen ten behoeve van (a) het identificeren van het geautomatiseerd werk of gebruiker en (b) de vastlegging van gegevens. Bestaande doelen zijn (c) tap, opslaan vertrouwelijke informatie, afluisteren, (d) observatie en (e) ontoegankelijk maken. Vanwege de reikwijdte van de bevoegdheid en de mate van inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene, is het van groot belang dat de inzet van de bevoegdheid met strikte waarborgen is omgeven.

Procedurele waarborgen

1. Inzet bij dringend onderzoeksbelang: (i) kan niet met een minder ingrijpend middel, (ii) gevolgen staan in verhouding tot optreden
2. Er kan worden overgegaan tot binnendringen wanneer sprake is van een verdenking van een strafbaar feit waar 4 jaar op staat, een zogenaamde voorlopige hechtenis feit. Deze 4 jaar is tevens voldoende voor de onderzoekshandelingen: identificeren (a), tappen (c) en observatie (d). De eis van 8 jaar, of een strafbaar feit aangewezen bij AMVB, is voldoende voor de vastlegging van gegevens (b) en het ontoegankelijk maken van data(e).
3. inzet op basis van een bevel van de OvJ
4. Besluitvorming voor inzet vindt centraal bij het OM plaats, voorafgegaan door een toets van de Centrale Toetsing Commissie
5. Na machtiging van een RC (amendement Recourt (PvdA)/Tellegen(VVD))

Waarborgen tbv de inzet

1. scheiding tussen het tactisch team (olv OvJ) en het technisch team (landelijke recherche).
2. Werknemers van het technische team door de Korpschef benoemd voor waarborg kwaliteit.
3. Er vindt logging plaats van het binnendringen en de onderzoekshandelingen oa tbv controle achteraf.
4. Inspectie van Justitie en Veiligheid voert systeemtoezicht achteraf uit (uiteraard toetst de rechter indien de zaak voorkomt).
5. Voorwaarde is dat het geautomatiseerde werk in gebruik is bij de verdachte.
6. Het technisch hulpmiddel dat onderzoekshandelingen verricht wordt in principe gekeurd op specifieke eisen.
7. Voorafgaand aan de inzet worden door het technisch team de risico's en mogelijkheden zorgvuldig uitgewerkt.

Factsheet wetsvoorstel computercriminaliteit III (CCIII)

Waarborgen bij grensoverschrijdende inzet

8. Indien duidelijk is in welk land het geautomatiseerd werk zich bevindt, is rechtshulp – behoudens uitzonderlijke omstandigheden – aangewezen. Aan de hand van criteria zal zelfstandig optreden in het concrete gevallen worden afgewogen. Deze criteria hebben betrekking op de (i) inspanning die is vereist om de identiteit en locatie van een geautomatiseerd werk te achterhalen, (ii) de ernst van het strafbare feit, (iii) de mate van betrokkenheid van de Nederlandse rechtsorde (betrokkenheid van Nederlandse slachtoffers of de Nederlandse infrastructuur), (iv) de aard van de te verrichten opsporingshandelingen (worden gegevens alleen overgenomen of ook ontoegankelijk gemaakt) en (v) de risico's voor het geautomatiseerde werk. Deze criteria zullen worden uitgewerkt en vastgelegd in een OM-Aanwijzing. Als bekend is dat de gegevens niet in Nederland zijn opgeslagen, zal dit in het bevel moeten worden vermeld zodat de rechter-commissaris hierover controle kan uitoefenen. Alsdan wordt, zodra dat redelijkerwijs mogelijk is, aan de bevoegde buitenlandse autoriteiten verantwoording afgelegd over het handelen en de daaraan ten grondslag liggende afwegingen.

Gebruik en melden van onbekende kwetsbaarheden

Kwetsbaarheden zijn inherent aan software/hardware en kunnen misbruikt worden om te hacken of gebruikt worden om binnen te dringen door opsporings- en veiligheidsdiensten. Zogenaamde onbekende kwetsbaarheden (zero day's) zijn nog niet bekend bij een breed publiek en de producent van de software. Deze onbekende kwetsbaarheden vormen een unieke mogelijkheid om te hacken/binnendringen, omdat deze kwetsbaarheid nog niet door een update is verholpen. In software die wijdverspreid door de maatschappij wordt gebruikt, of binnen de vitale sector, vormen ze daarmee mogelijk een groot risico. Er zijn tevens bekende kwetsbaarheden, deze kunnen effectief zijn in de opsporing wanneer deze (om diverse redenen) niet worden verholpen door de producent. Er gelden diverse waarborgen rondom het gebruik en melden van kwetsbaarheden.

1. Een gevonden onbekende kwetsbaarheid wordt in principe altijd gemeld, tenzij een zwaarwegend opsporingsbelang hieraan in de weg staat.
2. Uitstel voor het melden van een onbekende kwetsbaarheid wordt centraal getoetst bij het OM.
3. Voor het gebruik wordt een machtiging gegeven door de RC van 4 weken, deze is de verlengen.
4. Alleen in uitzonderlijke gevallen mogen opsporingsinstanties onbekende kwetsbaarheden inzetten (motie Recourt).
5. De politie koopt geen onbekende kwetsbaarheden in.

Ter illustratie, een onbekende kwetsbaarheid in software die nodig is voor ons betalingsverkeer wordt gemeld, een onbekende kwetsbaarheid in software die voornamelijk door criminelen wordt gebruikt kan langdurig worden uitgesteld.

Uitwerking regeerakkoord

Voor de uitvoer van het binnendringen kan gebruik worden gemaakt van aangekochte binnendringsoftware. Dit werd door diverse partijen (waaronder D66) als onwenselijk ervaren, omdat leveranciers geen inzicht geven of de software gebruik maakt van onbekende kwetsbaarheden en bij aankoop daarmee mogelijk de markt voor onbekende kwetsbaarheden werd gestimuleerd en indirect de waarborgen werden ontdoken dat onbekende kwetsbaarheden in uitzonderlijke gevallen kunnen worden gebruikt en altijd worden gemeld. Hiervoor is aanvullende regelgeving geformuleerd in het regeerakkoord:

6. Binnendringsoftware kan slechts in een specifieke zaak worden aangekocht.
7. Leveranciers van binnendring software worden gescreend door de AIVD.
8. Leveranciers mogen geen software verkopen aan dubieuze regimes, denk hierbij aan overheden met een notoir slechte reputatie op het gebied van mensenrechten.

Hiermee beschikt de politie niet bij inwerkingtreden over software die direct inzetbaar is voor de uitvoer. Wanneer in een specifieke zaak wordt besloten tot aanschaf van de software kan het enige tijd duren voordat de software is gekocht, getest en er voldoende ervaring mee is opgedaan voor de inzet. [12-14](#)

Om te bezien of deze regeling de effectiviteit van de wet ernstig aantast wordt de evaluatietermijn verkort naar twee jaar. Verder wordt er 10mln geïnvesteerd in onder andere capaciteit, expertise en middelen. De politie bouwt zodoende aan een grotere en meer hoogwaardige expertise. Daarnaast zal de Inspectie JenV en de strafrechtketen gelden ontvangen.

Factsheet wetsvoorstel computercriminaliteit III (CCIII)

Raakvlakken met ANPR

De Eerste Kamer heeft een deskundigen bijeenkomst privacy georganiseerd naar aanleiding van de wetsvoorstellen CCIII en ANPR. Beide wetsvoorstellen raken aan de privacy van burgers, maar waar het bij gaat ANPR om kentekengegevens van alle passerende voertuigen, is CCIII meer gericht op een verdachte en zijn meer type gegevens beschikbaar voor bewijsvergaring.

From [10.2.e](#) @politie.nl>
Subject **Offensieve cyber bevoegdheden?**
To [10.2.e](#) @politie.nl>, [10.2.e](#) @minvenj.nl>
Date 9 november 2017 16:48:09 CET

Beste collega's,

Hoe gaat het met jullie?

We spreken elkaar niet meer dagelijks, maar bij dit soort berichten moet ik nog altijd aan jullie denken. Ter info over Duitse cyber wetgevingsdiscussies. Met dank aan [10.2.e](#), JenV⁹ in Berlijn:

'De Maizière pleit voor 'hackback' bij de publicatie van Die Lage zur IT Sicherheit im Jahre 2017 – van het agentschap voor IT-veiligheid van de Bondsregering (BSI)

Op 8 november werd in Berlijn het nieuwste rapport over IT veiligheid in Duitsland gepresenteerd (stand van zaken juni 2016 – juni 2017) door de demissionaire MinBiZa De Maizière en het hoofd van het Duitse IT agentschap.

Bij de persconferentie gaf de minister een paar details prijs over de stand van zaken inzake cybersecurity binnen de sonderingsgesprekken voor een nieuwe coalitie. Binnen de werkgroep voor binnenlandse zaken en veiligheid van de vier sonderende partijen (CDU/CSU, FDP en de groenen) wordt aan een paper gewerkt waarin in elk geval de gedeelde wens is opgenomen om binnen de Bondsrepubliek tot een gemeenschappelijke respons op dreigingen en aanvallen in cyberspace te komen. Er is onder de sonderende partijen nog geen consensus ontstaan over het actief afslaan van cyber aanvallen – ook wel 'hackback' genaamd. Daarom hield de minister het zelf bij de opmerking dat hij voorstander is van het beëindigen van aanvallen 'op de plek waar deze vandaan komen'. Hoe dat precies moet worden vormgegeven, dat liet hij nu wijselijk in het midden. Hij was stellig over het scheppen van algemene preventiebevoegdheden in de wet: dat is volgens hem disproportioneel en daarom niet wenselijk. De discussie over het actief beëindigen van cyberaanvallen was opgeblaasd na de aanval op de computersystemen van de Duitse Bondsdag in 2015. Veiligheidsexperts geven sindsdien aan dat de technische kennis en capaciteiten wel aanwezig zijn om de servers van waaruit aanvallen plaatsvinden te identificeren en lam te leggen, wat ontbreekt is de rechtsgrondslag. Nu de recente Bondsdagverkiezingen zonder noemenswaardige cyberaanvallen zijn verlopen, is deze discussie enigszins uit het publieke debat verdwenen. Bovenstaande laat echter zien dat achter de schermen wordt gewerkt aan het verder vormgeven van het cyberbeleid van de Bondsrepubliek.'

Voor het 'Lagebericht', zie:

<https://www.bsi.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/BSI/Publikationen/Lageberichte/Lagebericht2017>

P.s. [10.2.e](#) kun je dit doorsturen naar [10.2.e](#) ? Mijn mobiel kan zich zijn mailadres gek genoeg niet meer herinneren. Bedankt!

Groeten uit Berlijn,

[10.2.e](#)

Politie | Landelijke Eenheid | Dienst Landelijke Recherche

The National Police of the Netherlands | Central Division | Central Criminal Investigations Service

Postbus | PO Box 100, 3970 AC Driebergen - The Netherlands

M +31 (0) €[10.2.e](#)

OPLEGNOTA KORPSMANAGEMENTTEAM OVERLEG

Agendapunt: < in te vullen door secretaris >

Datum: < in te vullen door secretaris >

Onderwerp: < Hoofdlijnennotitie CCIII >

Aangeboden door

Lid KL, referent <naam invullen> Directeur: <naam invullen>
 Politiechef: <J. van den Berg/W. Woelders> Programmamanager:
 <naam invullen>

Steller: 9 [redacted], 06-9 [redacted]

Behandelend adviseur: 9 [redacted], 06-9 [redacted]

Opinievormend

Ter implementatie

Ter kennisname

Gevraagd

Het KMT wordt gevraagd:

Kennis te nemen van:

- De notitie over het programma CCIII en specifiek de implementatie van de bevoegdheid tot 'heimelijk op afstand binnendringen in een geautomatiseerd werk'
- De fasering die in het programma is aangebracht in een fase 0 van experimenteren (tot 1 juli 2017), en fase 1 van prepareren (tot 1 januari 2018) die leidt tot een nader onderbouwd realisatieplan voor fasen 1 en 2 (vanaf 1 juli 2017 tot en met 31 december 2018), waarin de PIOFACH aspecten concreet zijn uitgewerkt. Dit voorlopige realisatieplan wordt uiterlijk 1 september 2017 aan het KMT ter besluitvorming voorgelegd. Het realisatieplan voor de structurele inbedding wordt uiterlijk op 1 september 2018 aan het KMT aangeboden.
- De keuze om de voorziening voorlopig centraal in te richten en onder te brengen, gezamenlijk met de KMAR en de FIOD, bij de Landelijke Eenheid, vanwege de politiek-bestuurlijke gevoeligheden rond deze bevoegdheid en vanwege de technische en juridische complexiteit en potentieel hoge kosten van de implementatie.
- Het feit dat er op dit moment in fasen 1 en 2 onvoldoende capaciteit beschikbaar is in de voorziening om de benodigde experimenten uit te voeren die noodzakelijk zijn om tijdig een voldoende onderbouwd plan van aanpak voor de implementatie op te kunnen stellen.
- Het feit dat het lab CCIII in eerste instantie als een Eigen Beheerde Organisatie (EBO) is ingericht en dat de definitieve voorziening CCIII in de toekomst zal worden ingepast in de infrastructuur van de Nationale Politie.
- De noodzakelijke versterking van de programma-aanpak met participatie van de eenheden en partners om tot een effectieve voorlopige voorziening te komen.

In te stemmen met de keuze van het BOO voor scenario 2 van de voorgestelde scenario's:

1. De Landelijke Eenheid wer⁷⁻¹² fte voor de centrale voorziening. Vanuit de eenheden wordt daarnaast formatieruimte ter grootte ^{v7-12} fte afgeroomd ten behoeve van de Landelijke Eenheid. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening van ⁷⁻¹² gecreëerd. Hierdoor komt de opgedane kennis en ervaring uiteindelijk niet terug naar de Eenheden, maar blijft centraal beschikbaar voor de politie.

2. De Landelijke Eenheid wer⁷⁻¹² fte voor de centrale voorziening. Vanuit de Eenheden wordt daarnaast in tota⁷⁻¹² fte tewerkgesteld bij de voorziening door gekwalificeerde medewerkers. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening ^{v7-12} fte gecreëerd. Na 2 jaar keren de medewerkers terug naar hun eenheid, waardoor de kennisontwikkeling van de eenheden een impuls krijgt. Het is dus lonend om te investeren voor de eenheden. Terugkeer zal gefaseerd plaatsvinden om een braindrain van de nieuwe eenheid te voorkomen.

Op basis van bovenstaande keuze te besluiten dat:

- Het sectorhoofd van de DLOS van de Landelijke Eenheid de opdracht krijgt om de voorziening op basis van deze notitie en de realisatieplannen in te richten en tot werking te brengen. Het betreft nu een tijdelijke voorziening en in september 2018 wordt op basis van het definitieve realisatieplan een besluit over de structurele inbedding en financiering genomen.
- Er gestart wordt met de centrale werving en de eenheden (incl. DLOS) vacatureruimte ter beschikking stellen.- Daartoe een landelijke wervingscampagne wordt gestart, waarbij medewerkers van de eenheden mee kunnen solliciteren.
- Conform de afspraak met het BOO een visie moet worden ontwikkeld over de terugkeer van de geleverde mensen naar de eenheden. Met een nadere duiding en koers hoe dit duurzaam tot stand kan worden gebracht.

NB: Bovenstaande besluitvorming is uitgebreid besproken in het BOO van 13-05-17 dat unaniem akkoord is.

Op 19-07-2017 is dit stuk vervolgens geagendeerd geweest in het KMTO, maar niet akkoord bevonden door enkele eenheden. Na nadere afstemming in het BOO en intern overleg binnen de betrokken eenheden is er nu instemming om het stuk opnieuw in het KMTO te agenderen ter vaststelling.

Voortraject		
Gremium	Datum	uitkomst/bijzonderheden bespreking (uit verslagen overnemen)
☐ KLO		< toelichting: besluit KLO en eventuele opmerkingen >
☒ KMTO	19-07-17	<p>Het KMTO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heeft kennis genomen van de achterliggende stukken; 2. Ziet spanning tussen de toegenomen mogelijkheden die de wet CCIII biedt en de capaciteitsvraag die hieruit voortvloeit; 3. Het onderwerp in het KMTO van 16 augustus nogmaals te bespreken en dan een inhoudelijk besluit te nemen. <p><i>(opmerking indiener: vanwege de vakantieperiode is de vervolgbespreking opgeschoven naar 30 augustus.)</i></p>
☒ Overleg Operatiën	12-05-17	<p>Er wordt kort gediscussieerd over de keuze voor deze 10 fte, de vraag of er formatieruimte is geclaimd per wet en de scenario's.</p> <p>Het BOO is akkoord met scenario 2, maar heeft er geen vertrouwen in dat deze mensen daadwerkelijk terugkeren naar de eenheden. Daarvoor moet een goede visie worden ontwikkeld met een nadere duiding en koers hoe we dit duurzaam tot stand kunnen brengen.</p> <p>Na de zomer ziet het BOO deze koers graag terug op de agenda.</p> <p>Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de werving van het personeel. Een helder profiel voor de medewerker is belangrijk. Geadviseerd wordt het TAO hierin mee te nemen.</p> <p>Afgesproken wordt het onderwerp Cyber ieder kwartaal te agenderen voor het BOO. Op deze manier kan het BOO aangehaakt blijven bij de ontwikkelingen op dit gebied, zoals de ervaringen van de cyberteam welke al in werking zijn.</p>
	21-07-17	<p>Wet CCIII</p> <p>In het KMTO is de discussie met betrekking tot de capaciteit opnieuw gevoerd, dit ondanks dat dit al uitvoerig was besproken in het BOO. Conclusie van het KMTO was dat het</p>

		<p>onderwerp moet worden aangehouden en opnieuw moet worden geagendeerd in het KMTO.</p> <p>Naar aanleiding van de behandeling van dit onderwerp wordt verder gesproken over de rol van het BOO en hoe we kunnen voorkomen dat een discussie in het KMTO opnieuw wordt gevoerd. Dit vraagt om aanscherping binnen de governance. De doorgeleiding van een stuk moet beter en dit moet ook goed worden verwoord in de oplegnota. Daarnaast moet ook de annotatie op dergelijke onderwerpen scherper. Binnen de eenheden moet er betere afstemming zijn in de lijn.</p> <p>Als er consensus is binnen het BOO dan kan het onderwerp in het KMTO worden behandeld als een hamerstuk, tenzij er principiële bezwaren zijn dan kan een onderwerp alsnog worden besproken.</p> <p><i>(Opmerking indiener: naar aanleiding van de bespreking in het BOO is opnieuw afstemming geweest binnen de eenheden die in het KMTO geen instemming gaven. Dit heeft geleid tot een positieve terugkoppeling dat agendering in KMTO ter vaststelling plaats kan vinden)</i></p>
☒	Bedrijfsvoeringsoverleg	Er is afgestemd met de secretaris BBVO en de driehoek HRM van BBVO. De driehoek HRM heeft aangegeven dat dit stuk niet in het BBVO geagendeerd hoeft te worden, omdat de werving valt binnen de geldende kaders.
☒	Nationale Briefing	21-12-16 Opdracht aan PC LE om een hoofdlijnennotitie CCIII op te stellen waarin wordt beschreven hoe de politie over zal gaan tot implementatie van de wet CCIII en deze januari/februari in het KMT te brengen.
☐	Projectmanagers	< toelichting: opmerkingen uit projectmanagers overleg >
☐	Extern <invullen wie>	< toelichting: Welk extern gremium, (keten)partner, departement of afdeling daarbinnen < Conclusies / opmerkingen van externe partij >
☒	Met: Hoofd DLOS	25-04-17 Akkoord met notitie

Samenvatting notitie/voorstel

Doel, aanleiding en context

Op 21 december 2016 heeft de portefeuillehouder Digitalisering en Cybercrime (D&C) in de Nationale Briefing een presentatie gegeven over het wetsvoorstel CCIII en wat dit betekent voor de Nederlandse Politie. De Korpschef heeft verzocht om een hoofdlijnennotitie op te stellen waarin wordt beschreven hoe de politie over zal gaan tot implementatie van deze wet in de politieorganisatie. Met deze notitie wordt hieraan invulling gegeven. De wet CCIII is op 20 december 2016 door de Tweede Kamer aangenomen en zal naar verwachting na goedkeuring door de Eerste Kamer per 1 januari 2018 in werking treden. Op 20 juni 2017 is er een hoorzitting met deskundigen geweest in de Eerste Kamer (gezamenlijk met het wetsvoorstel ANPR 28 dagen opslag) waar over dit onderwerp met de Eerste Kamer een discussie volgde. Hieropvolgend zal op 11 juli 2017 een nader voorlopig verslag door Eerste Kamer worden aangeboden aan de Staatssecretaris van VenJ. De verwachting is dat er kort na het zomerreces een plenaire behandeling zal plaatsvinden.

Beoogd resultaat

Kennis te nemen van de voorgestelde ontwikkelrichting voor de implementatie van de nieuwe bevoegdheden uit de wet CCIII en akkoord te gaan met de start van de centrale werving, waarbij eenheden (incl. DLOS) vacatureruimte ter beschikking stellen voor 2 jaar en/of mogelijk gekwalificeerde mensen ter beschikking stellen ten behoeve van de voorbereidingsfase (fase 1) en de realisatiefase (fase 2), zoals in bijgevoegd planningsoverzicht is weergegeven.

Samenvatting inhoud

In deze notitie wordt op hoofdlijnen aangegeven welke stappen er door het project CCIII zijn ondernomen om te komen tot een werkende voorziening voor alle opsporingsinstanties (incl. FIOD en KMAR) voor het heimelijk op afstand kunnen binnendringen in een geautomatiseerd werk. Deze ontwikkeling is ingedeeld in een aantal fases. De huidige fases (0 en 1) hebben betrekking op het creëren van een lab omgeving bij de DLOS om te kunnen experimenteren met de nieuwe bevoegdheid en de eerste voorbereidingen te treffen voor fase 2, waarin daadwerkelijke realisatie van de voorziening vorm krijgt.

Aangegeven wordt dat het noodzakelijk is om te investeren in techniek, huisvesting, middelen, mensen, security, formatie en de Keuringsdienst. Het inrichten van een dergelijke voorziening is erg complex en gaat potentieel hoge kosten met zich mee brengen. Het is van groot belang om dit gezamenlijk als politie op te pakken om zodoende goed voorbereid te zijn op het moment van inwerkingtreding van de wet.

Tot slot wordt kort stilgestaan bij wat het wetsvoorstel inhoudt (met name de nieuwe bevoegdheid tot binnendringen) en welke eisen en waarborgen worden gesteld aan de invoering hiervan.

Argumenten en kanttekeningen

Risico's voor de implementatie zijn de volgende:

- Eerste Kamer gaat niet akkoord met het wetsvoorstel;
- Onderschatting van complexiteit van de materie;
- Doorlooptijden van de aanvraag van middelen en techniek (inclusief heimelijke inkoop)
- Tijdige keuring van de te gebruiken middelen;
- Onvoldoende gekwalificeerd (en uitgerust) personeel;
- Implementatie zien als een ICT-project dat uitgerold moet worden.

Tijdspad

Ten tijde van het opstellen van de hoofdlijnennotitie is ervan uitgegaan dat het realisatieplan CCIII op 1 juli 2017 aan het KMT aangeboden zou worden. De aanvankelijke gedachte daarbij was dat met ingang van 1 januari 2018 een structurele CCIII voorziening geïmplementeerd zou worden. In de eerste helft 2017 heeft het programma CCIII analyses uitgevoerd naar zowel de risicofactoren als de succesfactoren bij realisatie van CCIII. Daarbij zijn de succesfactoren bij vergelijkbare vernieuwingen bij o.a. samenwerkingspartners, het buitenland en eerdere ervaringen in de politieorganisatie (realisatie van de OVC bevoegdheid en opzet van het THTC) onderzocht. Uit de analyses blijkt dat de bij de politie gebruikelijke blauwdruk- c.q. uitrolbenadering van veranderen zich niet verhoudt met effectieve en zorgvuldige realisatie van de nieuwe CCIII voorziening. De belangrijkste redenen daarvoor zijn de inhoudelijke complexiteit van CCIII; de grote dynamiek/ veranderlijkheid en onzekerheden in de omgeving waaronder politiek en wetgeving; en het feit dat het om een compleet nieuwe manier van werken gaat waarmee nog geen ervaring bestaat, zodat een referentiekader ontbreekt.

Deze inzichten zijn gedeeld met de begeleidingscommissie CCIII, waarin in- en externe experts en samenwerkingspartners zitting hebben. In overleg met de begeleidingscommissie, de programmadirecteur digitalisering en cybercrime, het sectorhoofd DLOS en de programmamanager CCIII is ervoor gekozen om het realisatieplan in twee fasen op te leveren. Op 1 september 2017 wordt het eerste deel van realisatieplan voor periode van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018 opgeleverd. In dit eerste deel van het realisatieplan worden de belangrijkste mijlpalen en op te leveren deelproducten uitgewerkt. Een samenvatting van de planning is in de bijlage opgenomen.

In 2018 zal de nieuwe bevoegdheid zorgvuldig en stapsgewijze worden toegepast, zodat ervaring wordt opgedaan die wordt benut bij het verder vormgeven en uitbouwen van de nieuwe werkwijze. Op 1 september 2018 wordt het definitieve realisatieplan opgeleverd, waarin een voorstel voor de structurele inrichting van de voorziening in alle relevante aspecten is uitgewerkt. De mijlpalenplanning voorziet in een structurele implementatie van de CCIII voorziening met ingang van 1 januari 2019, onder gelijktijdige afbouw van de programma-organisatie.

Er zijn voornamelijk nog geen structurele middelen beschikbaar om deze nieuwe bevoegdheid vorm te geven. Realisatie van de voorlopige voorziening tot binnendringen (in de periode tot en met 2018) geschiedt voor het overgrote deel door tijdelijke middelen vanuit de portefeuille digitalisering en cybercrime in te zetten, en door tijdelijke herschikking van personele capaciteit. DLOS en de landelijke

en regionale eenheden stellen ied⁷⁻¹² f.t.e. vrij terwijl de samenwerkingspartners FIOD en KMar samen m⁷⁻¹² f.t.e. participeren. Het definitieve realisatieplan dat op 1 september 2018 aan het KMT wordt aangeboden omvat een volledige begroting en dekkingsvoorstel en een voorstel voor de formalisering van de samenwerking met de FIOD en de KMar.

De gefaseerde oplevering biedt als voordeel dat besluitvorming beter doordacht en zorgvuldiger kan plaatsvinden, maar als mogelijk nadeel dat structurele middelen mogelijk niet op tijd gereserveerd kunnen worden zowel. Vanaf de tweede helft van dit jaar worden de samenwerking en verbinding met (vooral) tactische recherche en TDO's van de eenheden en externe partners versterkt door participatie in de vorm van 'samen bouwen' aan de nieuwe voorziening.

☒ Personeel/ HRM	Werving in- en extern van medewerkers voor voorziening tot binnendingen. Afstemming met HRM en PA is gestart.
☒ Financieel:	Inrichting van deze voorziening is duur. Aan een nadere uitwerking wat precieze consequenties gaan zijn wordt ism. directie FIN gewerkt. Dit zal worden opgenomen in het voorlopige realisatieplan dat op 1 september 2017 zal worden aangeboden aan het KMTO
☒ Informatievoorziening:	Aanschaf van middelen dient nog verder afgestemd te worden met IV. Overleg hierover vindt reeds plaats.
☒ Facility Management:	Specifieke hoog beveiligde huisvesting is noodzakelijk. Overleg vindt plaats met FM over mogelijkheden.
☐ Communicatie:	
☐ Juridisch:	JZ is betrokken bij afstemming over het wetgevingstraject.
☒ Politiek-bestuurlijk:	Politiek –bestuurlijk ligt de bevoegdheid tot binnendingen erg gevoelig ivm. de privacy aspecten en toezicht op de uitoefening.
☒ Operatie:	De voorziening wordt vanwege de complexiteit, kosten en politiek-bestuurlijke gevoeligheden landelijk ingericht ten behoeven van alle eenheden, KMar en FIOD.
☐ Realisatie NP:	
☐ Personele reorganisatie:	
☐ Administratieve lasten:	
☐ met.....	

Vervolgtraject

Overleg		Overleg	
☐ KLO	☐ ter besluitvorming/instemming ☐ ter opinievorming ☐ ter kennisgeving	☐ COR (WOR)	☐ ter informatie voor instemming ☐ voor advies
☐ SDO	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter integrale toetsing/impactanalyse ☐ ter implementatie ☐ ter kennisgeving	☐ Vakbonden	☐ formeel, via CGOP ☐ informeel via overleg KL-vakbonden
☐ Directie	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter implementatie ☐ ter kennisgeving	☐ Programma-raad	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving
☐ Overleg met DG Pol	☐ ter besluitvorming ☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving	☐ met	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving ☐
☐ Projectmanagersoverleg	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter implementatie ☐ ter kennisgeving	☐ met	☐ ter bespreking/opinievorming ☐ ter kennisgeving ☐

Communicatie

☐ Verantwoordelijke:	Theo vd Plas + hoofd bedrijfsvoering
☐ Strategische boodschap:	Invoering wetgeving van groot belang bij aanpak criminaliteit

Uitvoering / implementatie / monitoring

☒ Verantwoordelijk:	Hoofd DLOS
---	------------

☒ Voortgangsrapportage:	1 september 2017 wordt voorlopig realisatieplan aangeboden ter goedkeuring
---	--

Documenten**Titel (hoofd)document en bijlagen**

- Hoofdlijnennotitie CCIII
- Hoofdlijnenplanning realisatie CCIII

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 16 november 2017 16:00
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Hoofdlijnennotitie CCIII op agenda KMTO woensdag 22 november aanstaande - graag input
Bijlagen: 20171122, 05a. Oplegnota KMTO Hoofdlijnennotitie CCIII concept def - ingestuurd.doc; 20171122, 05b. Hoofdlijnennotitie voorziening tot binnendringen v0.6-DEF ingestuurd.pdf; 20171122, 05c. Bijlage Hoofdlijnen planning CCIII-DEF ingestuurd.pdf; 20171122, 01b. Agenda met TOELICHTING KMTO 22 november 2017.doc
Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Beste 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e,

Op de agenda van het **KMTO** van **woensdag 22 november aanstaande** staat geagendeerd "Hoofdlijnennotitie CCIII". Zie bijgaand de stukken.

Voorliggend voorstel is op 19 juli jl. besproken in het KMTO. Het betreft een hoofdlijnennotitie, waarin wordt beschreven hoe de politie over zal gaan tot implementatie van de wet Computercriminaliteit III (CCIII) in de politieorganisatie. Het is de bedoeling te komen tot een werkende voorziening voor alle opsporingsinstanties (incl. FIOD en KMAR) voor het heimelijk op afstand kunnen binnendringen in een geautomatiseerd werk. Het voorstel dat voorligt, gaat om de tijdelijke inrichting van een voorziening om hier invulling aan te geven. Een effectieve en zorgvuldige realisatie van de nieuwe CCIII voorziening vergt meer tijd en daarom zal het definitieve realisatieplan op 1 september 2018 aan het KMT wordt aangeboden. Dit voorstel zal een volledige begroting en dekkingsvoorstel en een voorstel voor de formalisering van de samenwerking met de FIOD en de KMAR omvatten.

Voor de tijdelijke inrichting wordt gevraagd om extra capaciteit van 7-12 waarvan de FIOD en KMar 5 fte zullen leveren. Voor de overige formatie liggen twee scenario's voor:

- De Landelijke Eenheid wer7-12 fte voor de centrale voorziening. Vanuit de eenheden wordt daarnaast formatieruimte ter grootte v7-12 fte afgeroomd ten behoeve van de Landelijke Eenheid. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening van 7-12 gecreëerd. Hierdoor komt de opgedane kennis en ervaring uiteindelijk niet terug naar de Eenheden, maar blijft centraal beschikbaar voor de politie.
- De Landelijke Eenheid wer7-12 fte voor de centrale voorziening. Vanuit de Eenheden wordt daarnaast in tota7-12 fte tewerkgesteld bij de voorziening door gekwalificeerde medewerkers. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening van 7-12 gecreëerd. Na 2 jaar keren de medewerkers terug naar hun eenheid, waardoor de kennisontwikkeling van de eenheden een impuls krijgt. Het is dus lonend om te investeren voor de eenheden. Terugkeer zal gefaseerd plaatsvinden om een braindrain van de nieuwe eenheid te voorkomen.

Het BOO heeft het KMTO geadviseerd in te stemmen met scenario 2.

In het KMTO van 19 juli is 12-14

en dat hier nog nader over gesproken zou worden.

Ook op andere onderwerpen is behoefte aan formatie-uitbreiding of verschuiving. In het BBVO van 23 november ligt een voorstel voor van de werkgroep formatiemutaties, met een overzicht van al deze vragen en knelpunten. Dit voorstel zal meegenomen worden in de bespreking van de bedrijfsplannen 2018 en de begroting 2019 e.v. in het KMTO van 20 december en 3 januari. CCIII is hier ook in opgenomen.

Er wordt nu echter gevraagd om een tijdelijke voorziening te kunnen inrichten. De afgelopen weken is tussen diverse betrokkenen overleg geweest over dit onderwerp en dit heeft geleid tot opnieuw agenderen van hetzelfde voorstel. Het proces zal in de vergadering worden toegelicht.

Het KMTO wordt gevraagd in te stemmen met scenario 2.

Vraag aan jullie of je op basis van bijgevoegde stukken specifieke aandachtspunten vanuit de LE aan Jannine mee kunt geven. Ook vanuit strategisch perspectief. Deze ontvang ik graag uiterlijk maandag 20 november aanstaande zodat ik deze kan verwerken in de annotatie.

Alvast dank en groet,

10.2.e

10.2.e

Beleidsmedewerker

Politie | Landelijke Eenheid | Staf | Bestuursondersteuning

Bezoekadres: Lookant 2, 1^e etage

Postadres: Hoofdstraat 54, 3972 LB Driebergen

Postbus 100, 3970 AC Driebergen

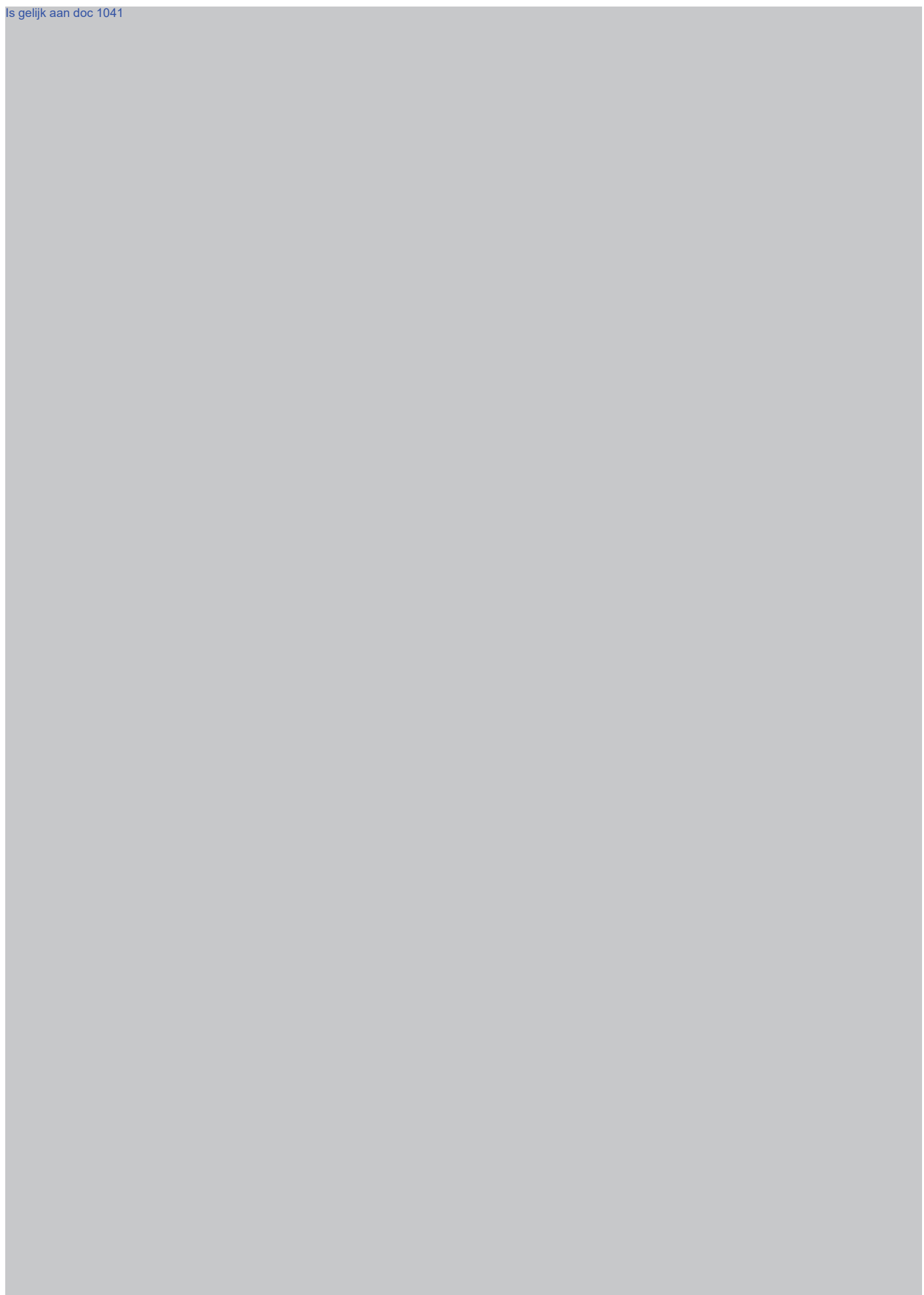
M 06 10.2.e

10.2.e [@politie.nl](mailto:10.2.e@politie.nl)

Werkdagen:

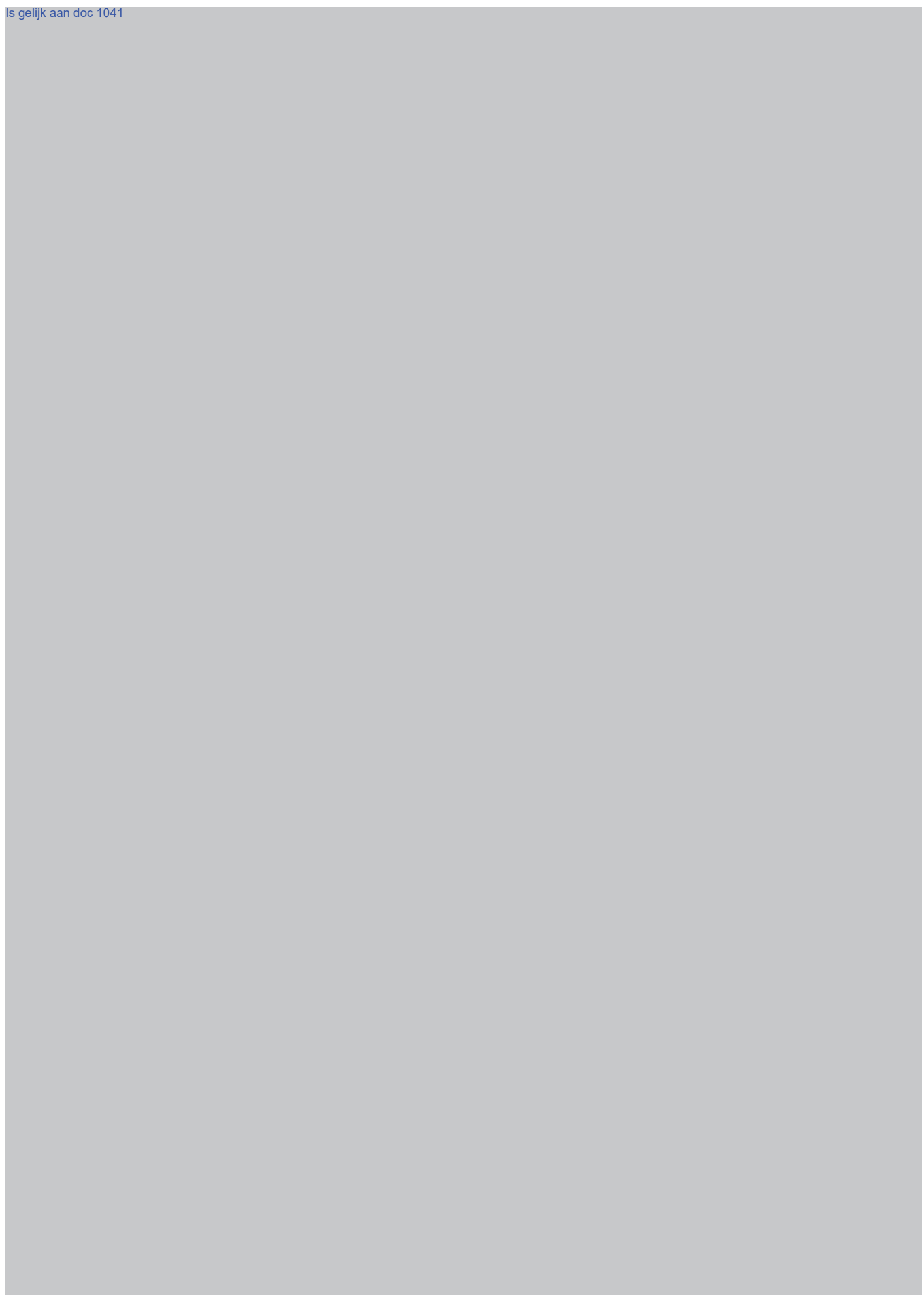
even weken: maandag, dinsdag en donderdag

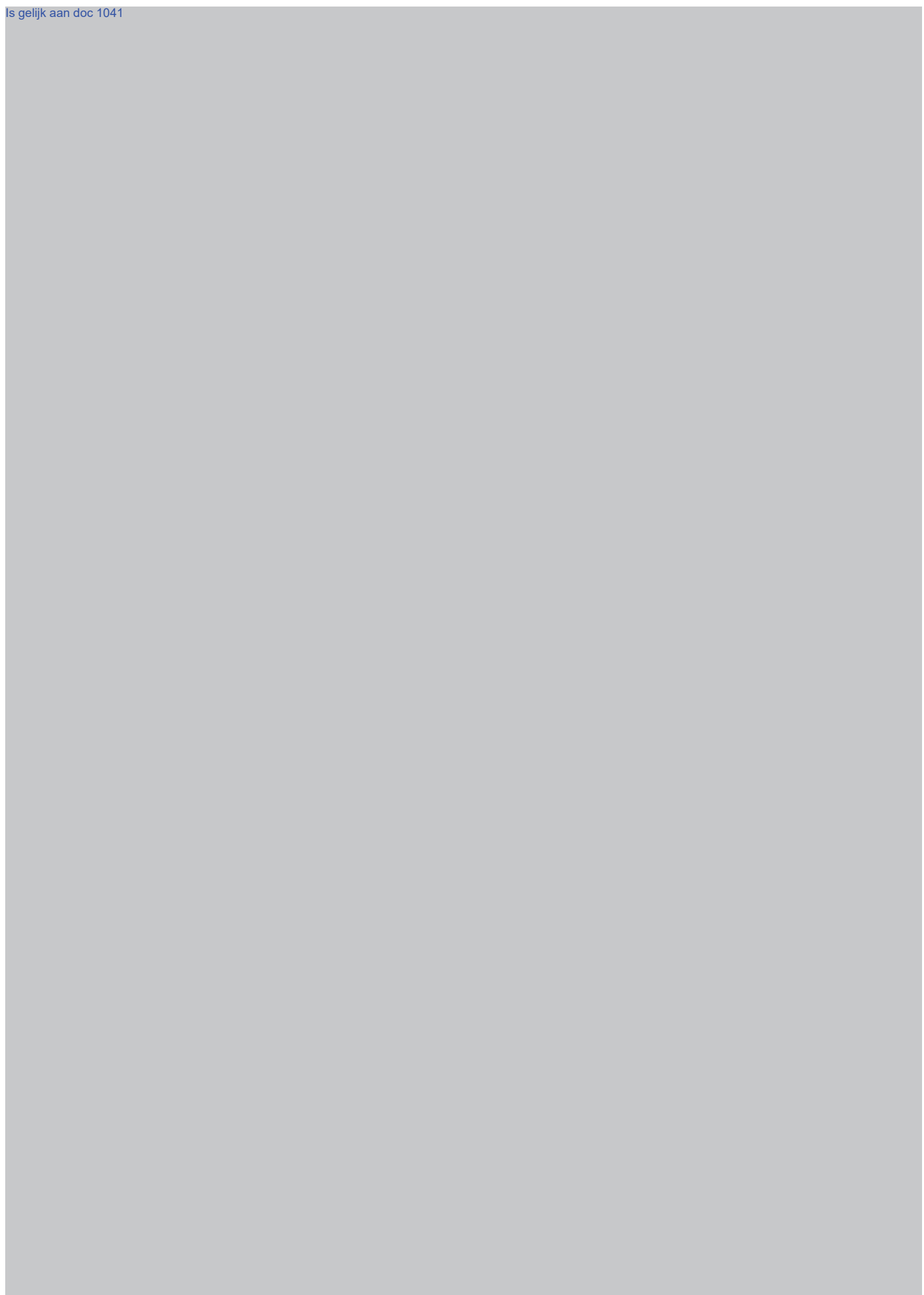
oneven weken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

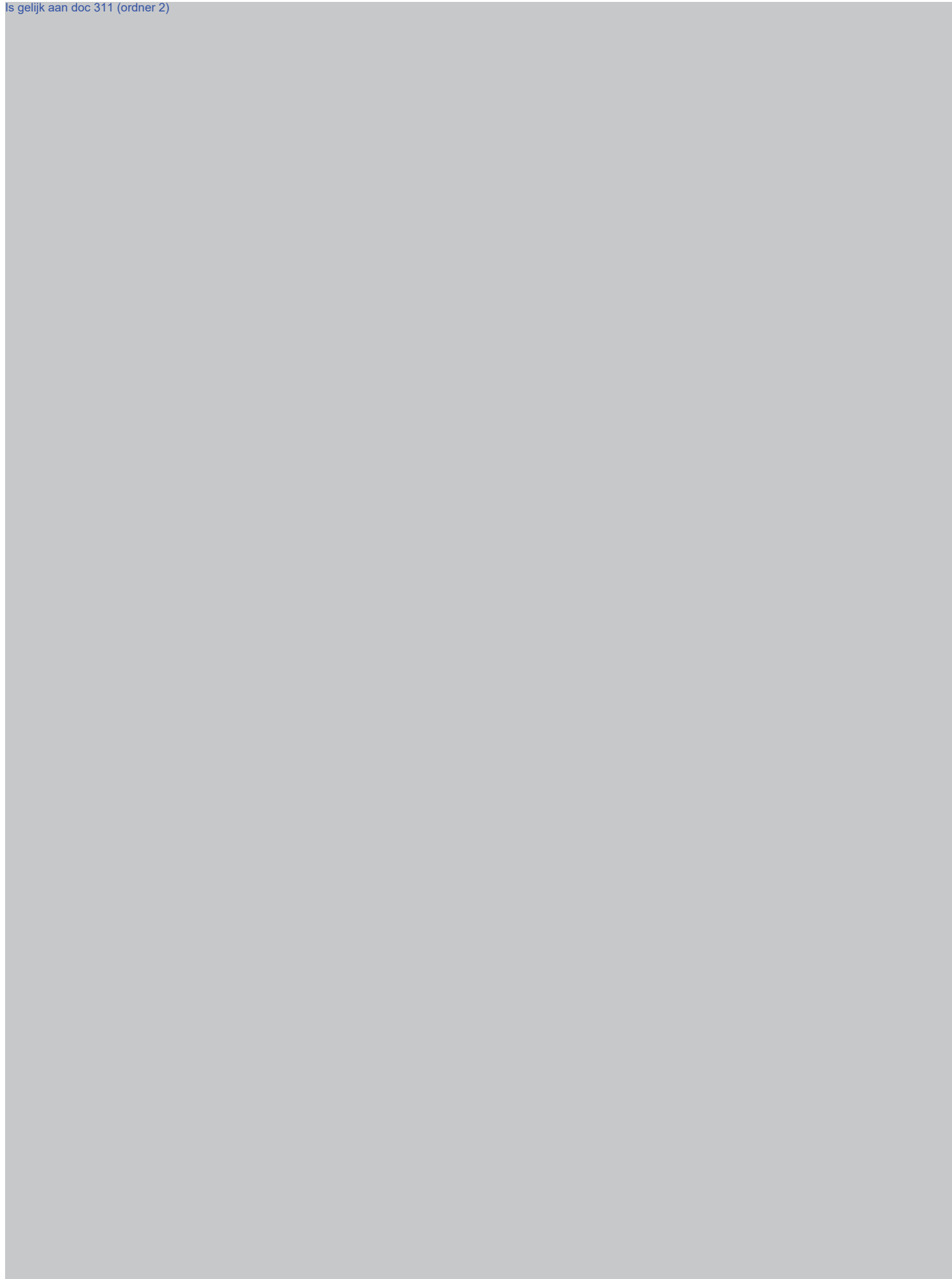

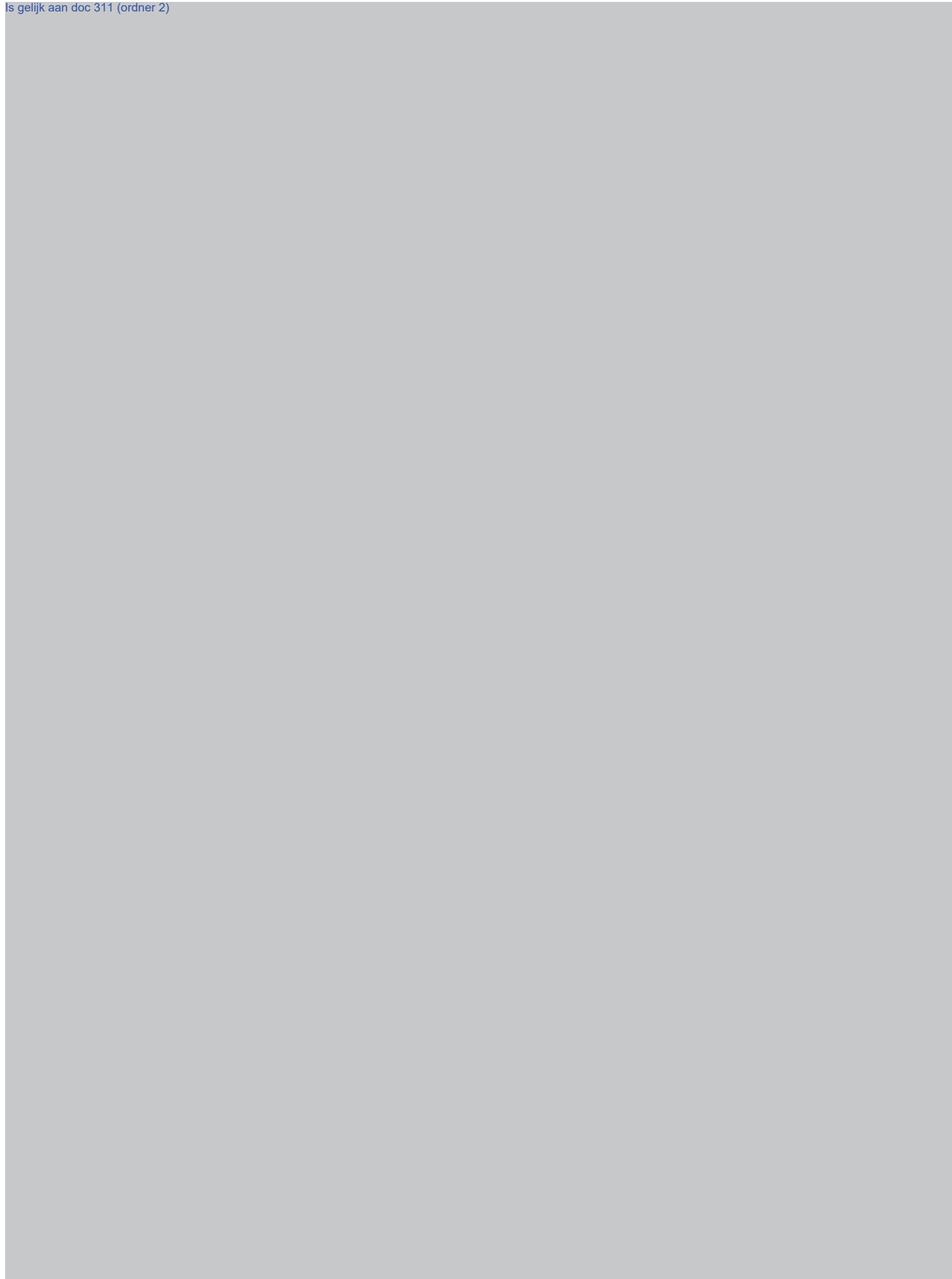

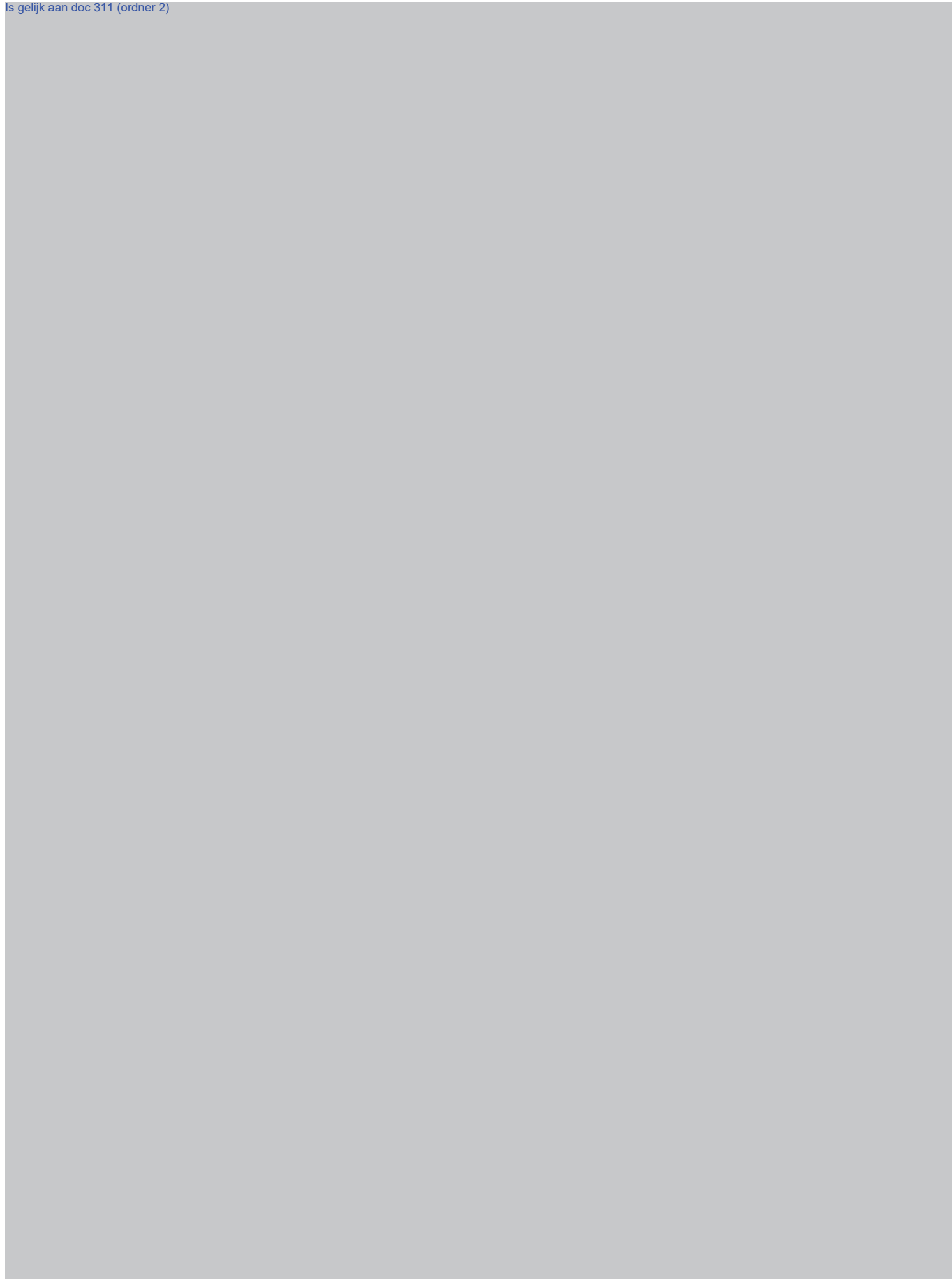

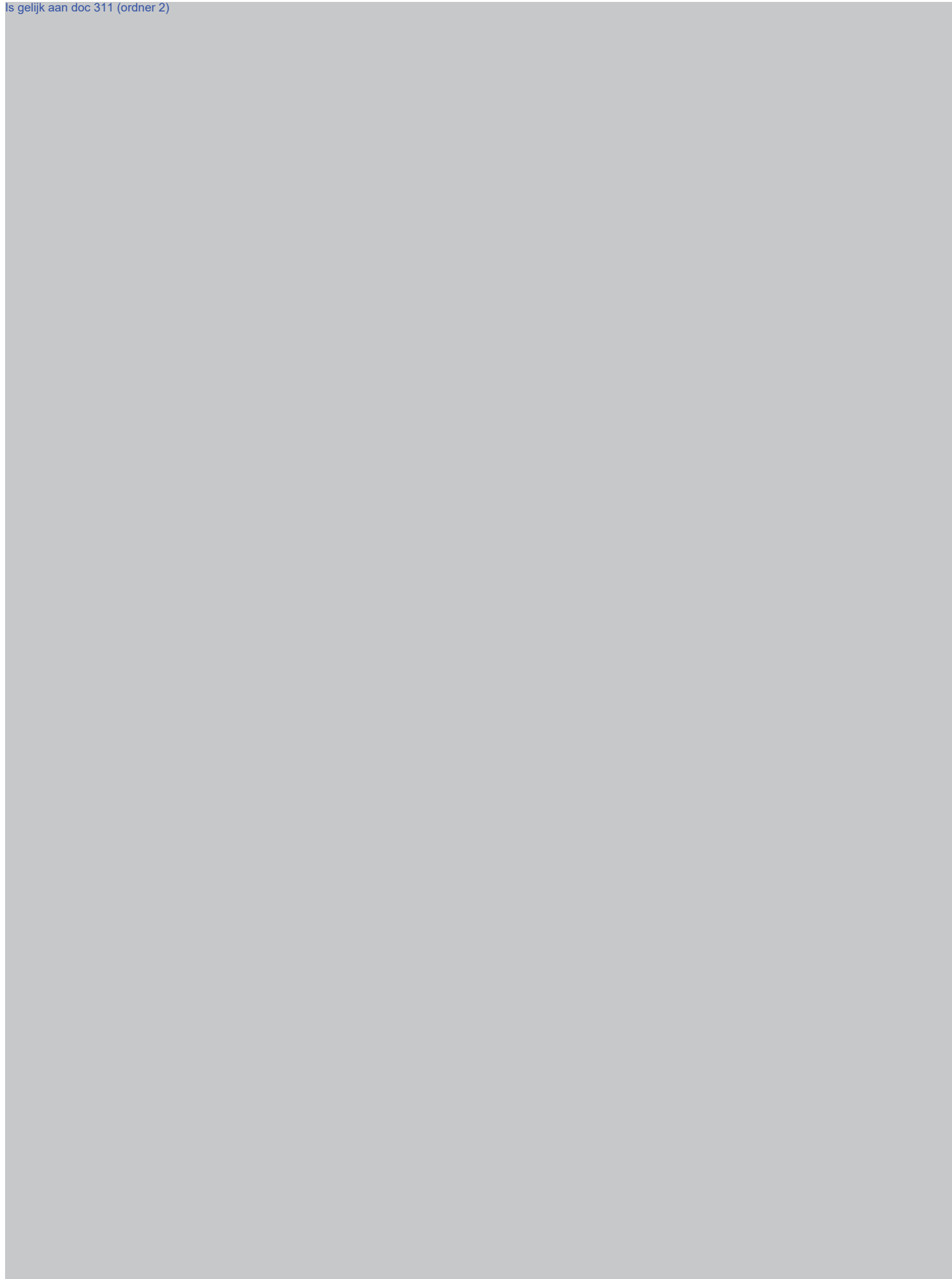

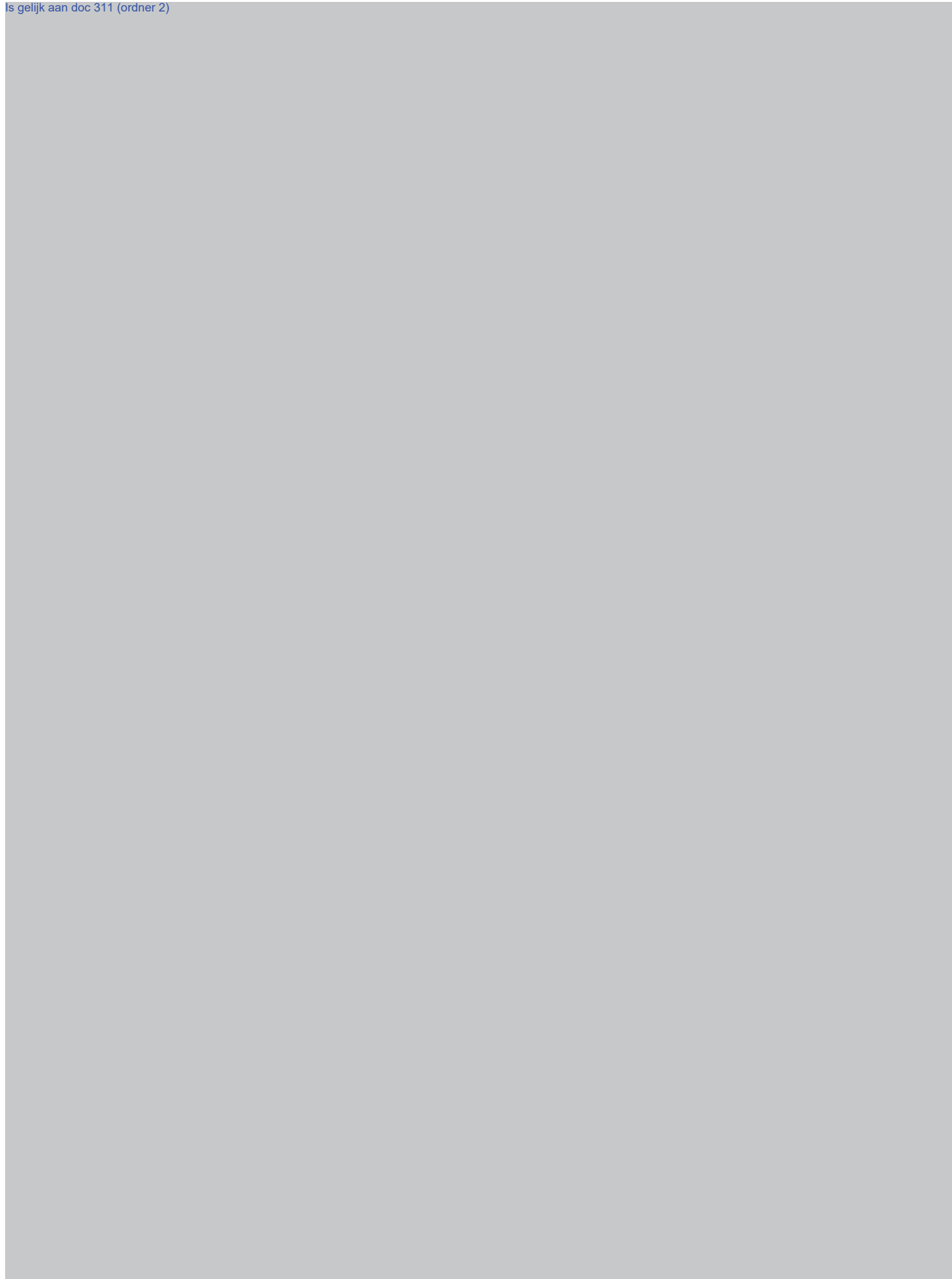

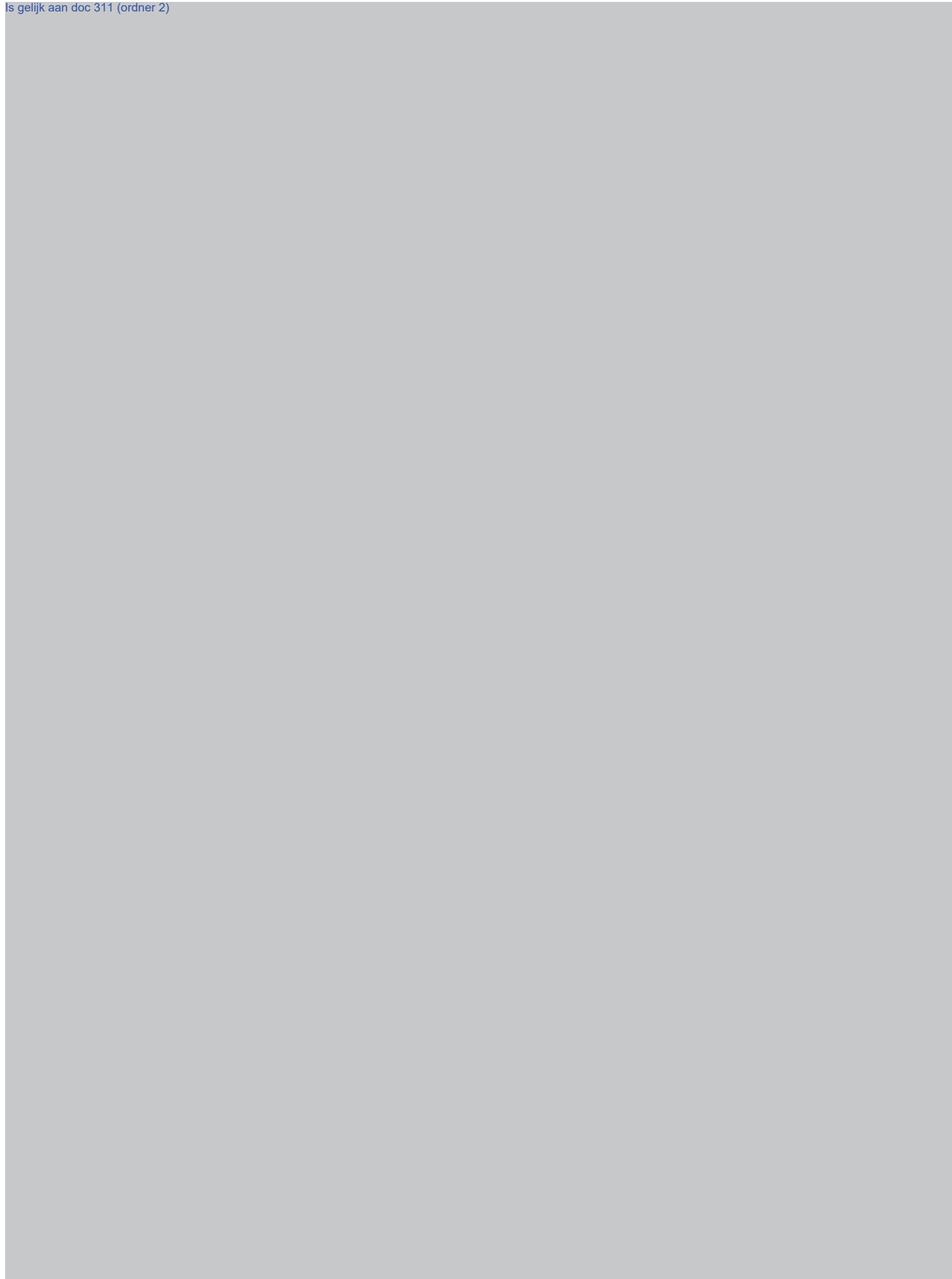

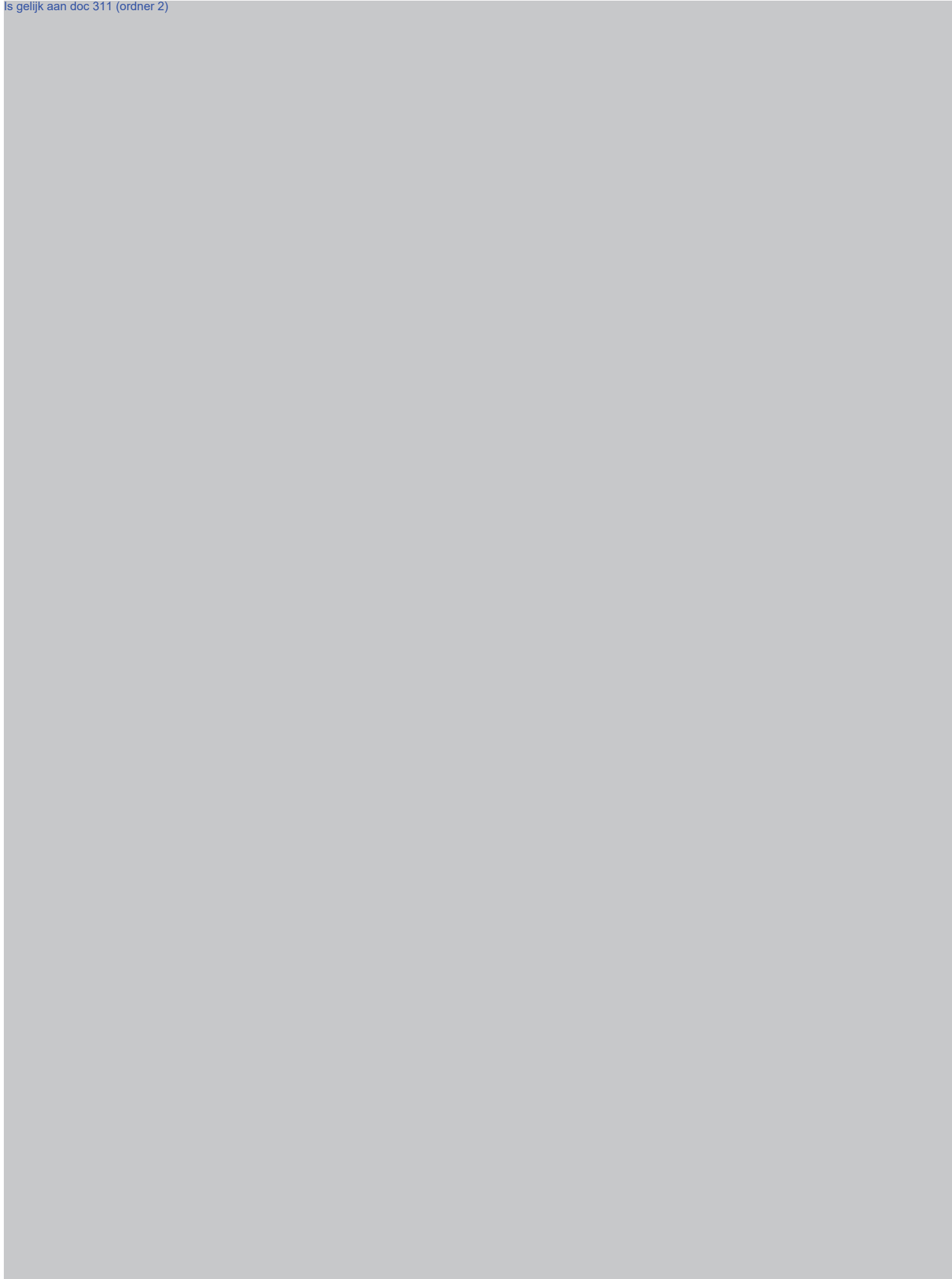

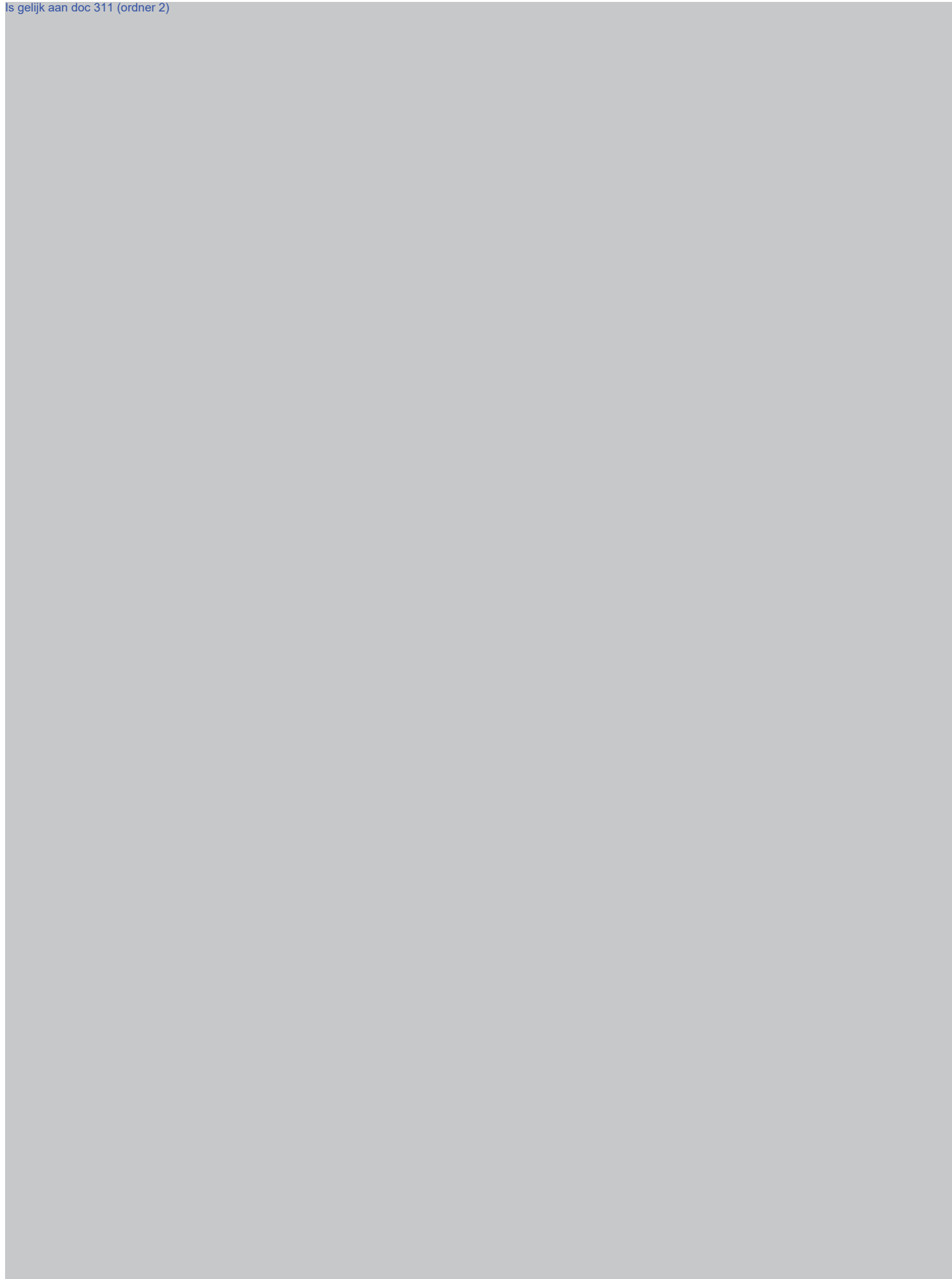

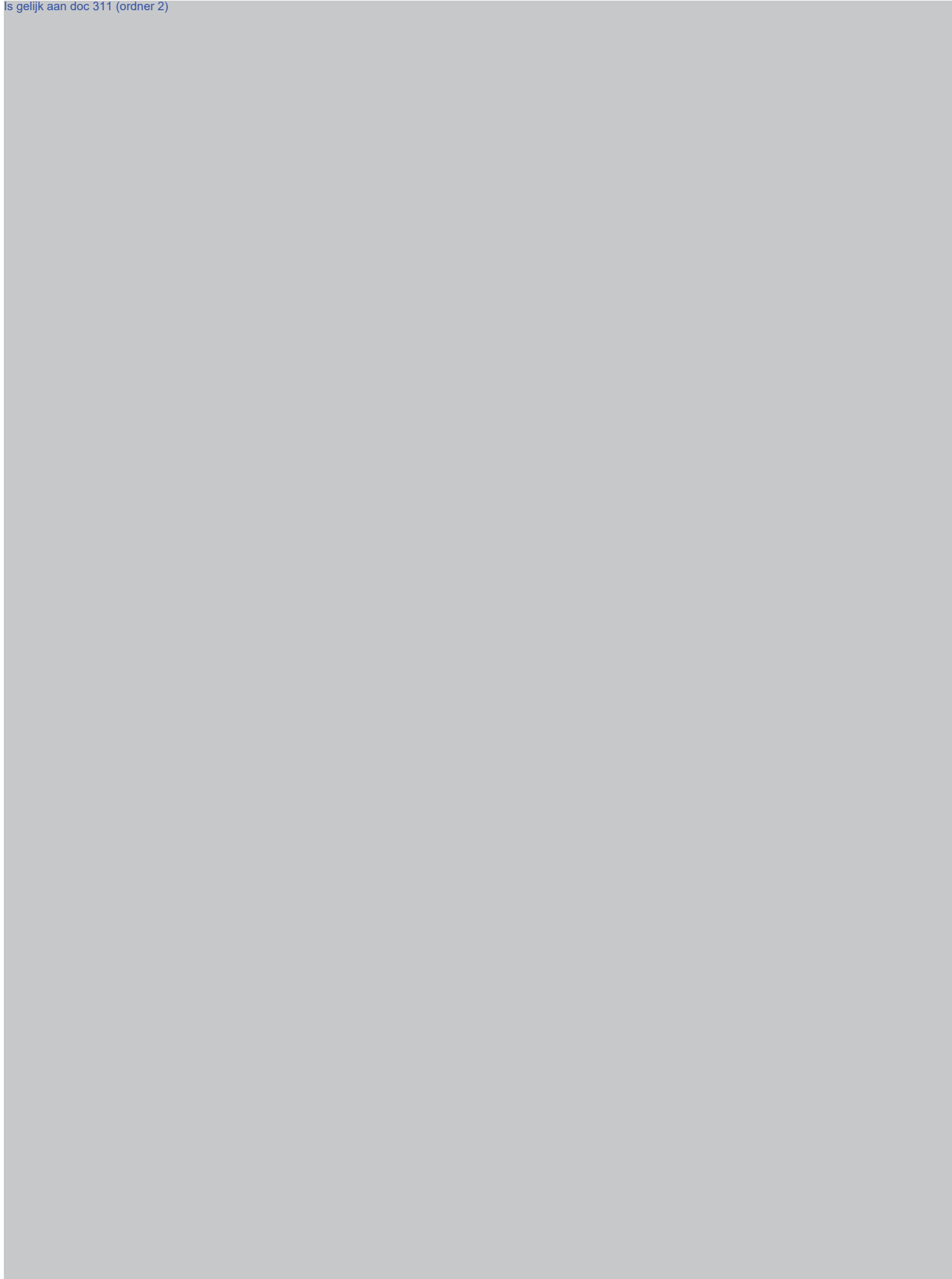

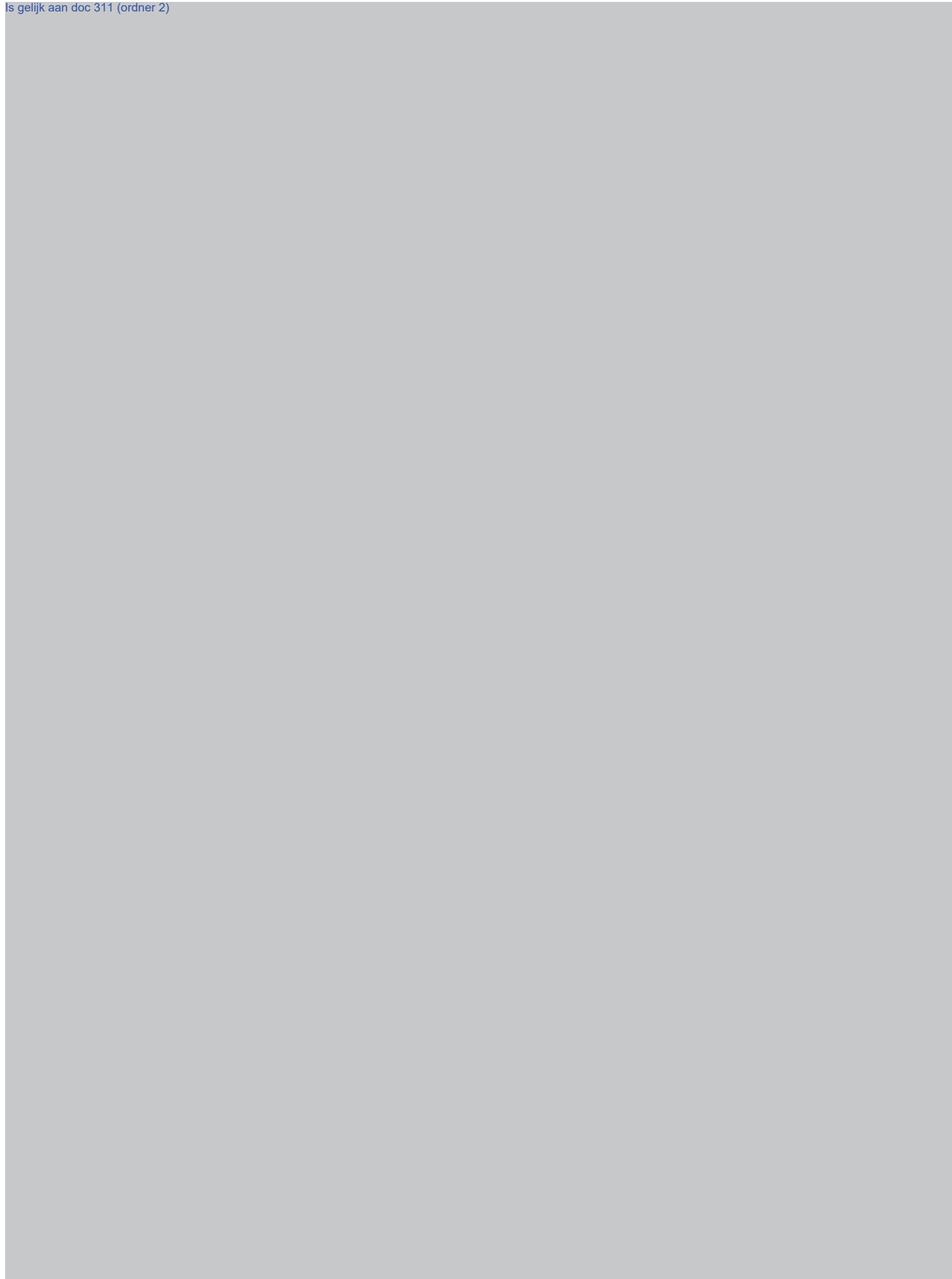

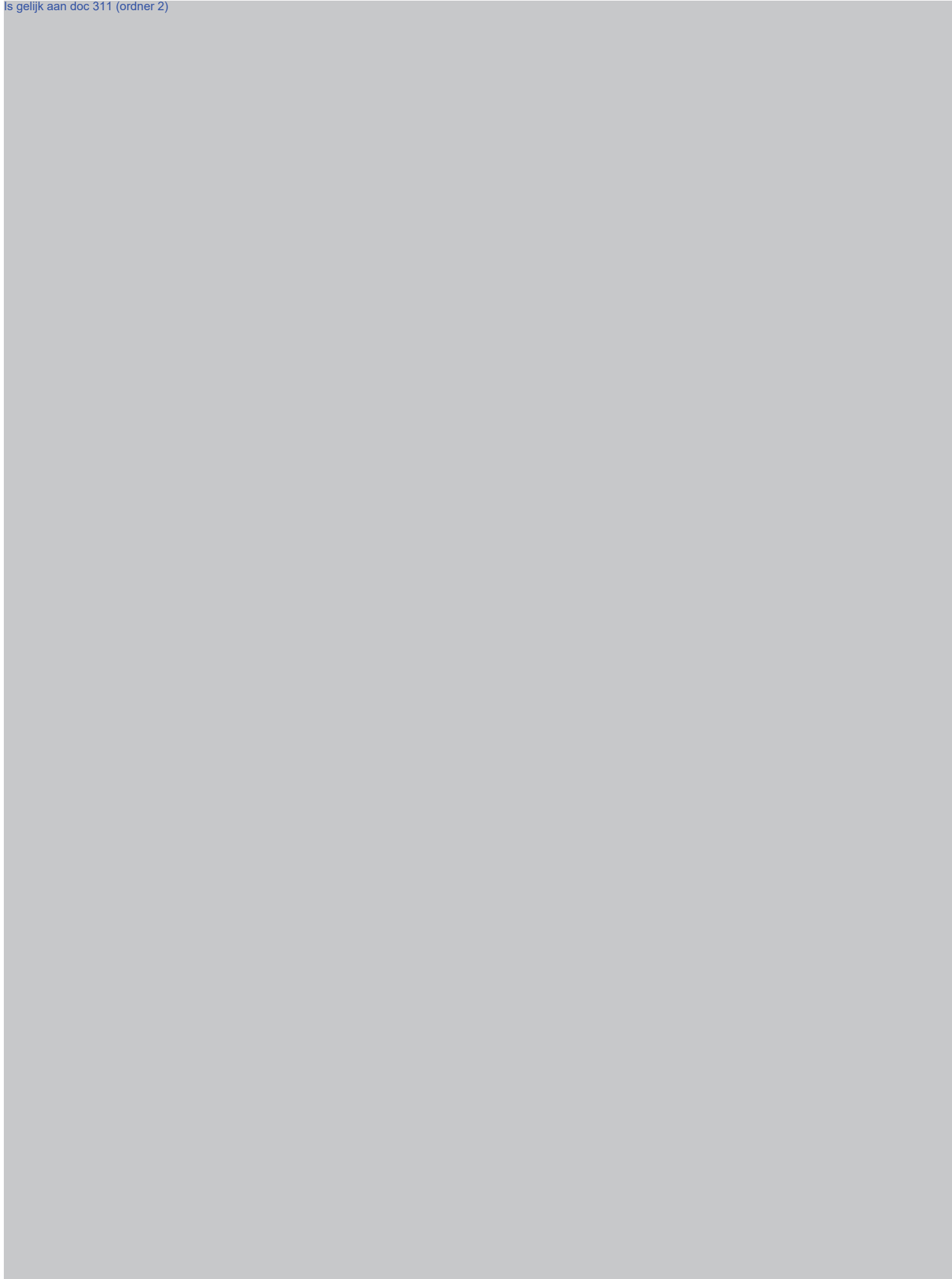

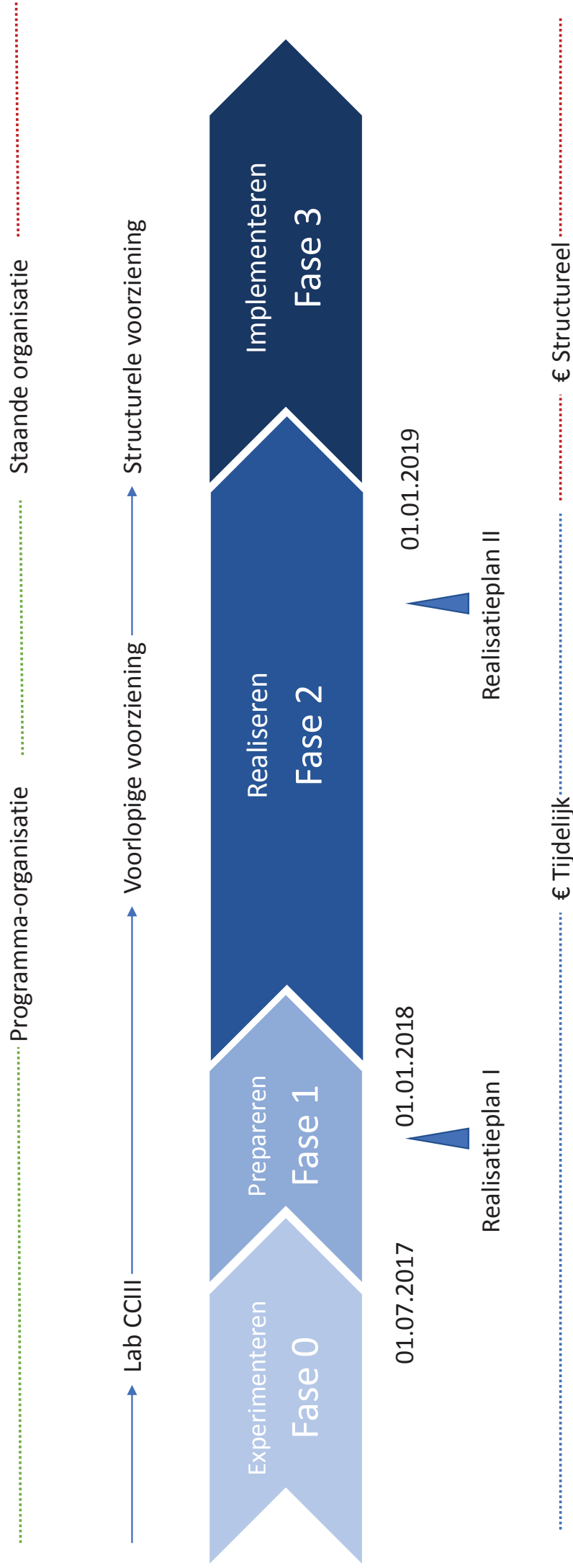

Hoofdpijnen planning CCIII

1081

GEANNOTEEERDE AGENDA KORPSMANAGEMENTTEAM OVERLEG (KMTO)

Datum: 22 november 2017

Tijdstip: 13:30 – 17:00 uur

Locatie: Hoofdbureau politie, Nieuwe Uitleg 1 Den Haag, zaal 5B.01

Ter bespreking:

1. Opening

Bij de opening zullen de mededelingen worden geïnterpreteerd.

Niet onder reikwijdte

5. Hoofdlijnennotitie CCIII (mw. Vd. Berg)

Voorliggend voorstel is op 19 juli jl. besproken in het KMTO. Het betreft een hoofdlijnennotitie, waarin wordt beschreven hoe de politie over zal gaan tot implementatie van de wet Computercriminaliteit III (CCIII) in de politieorganisatie. Het is de bedoeling te komen tot een werkende voorziening voor alle opsporingsinstanties (incl. FIOD en KMAR) voor het heimelijk op afstand kunnen binnendringen in een geautomatiseerd werk.

Het voorstel dat voorligt, gaat om de tijdelijke inrichting van een voorziening om hier invulling aan te geven. Een effectieve en zorgvuldige realisatie van de nieuwe CCIII voorziening vergt meer tijd en daarom zal het definitieve realisatieplan op 1 september 2018 aan het KMT wordt aangeboden. Dit voorstel zal een volledige begroting en dekkingsvoorstel en een voorstel voor de formalisering van de samenwerking met de FIOD en de KMAR omvatten.

Voor de tijdelijke inrichting wordt gevraagd om extra capaciteit van 7-12 waarvan de FIOD en KM7-12 fte zullen leveren. Voor de overige formatie liggen twee scenario's voor:

- De Landelijke Eenheid wer7-12 fte voor de centrale voorziening. Vanuit de eenheden wordt daarnaast formatieruimte ter grootte v7-12 fte afgeroomd ten behoeve van de Landelijke Eenheid. Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening van 7-12 gecreëerd. Hierdoor komt de opgedane kennis en ervaring uiteindelijk niet terug naar de Eenheden, maar blijft centraal beschikbaar voor de politie.
- De Landelijke Eenheid wer7-12 fte voor de centrale voorziening. Vanuit de Eenheden wordt daarnaast in tota7-12 fte tewerkgesteld bij de voorziening door gekwalificeerde medewerkers.

Hiermee wordt, gezamenlijk met de partners, een voorziening van 7-12 gecreëerd. Na 2 jaar keren de medewerkers terug naar hun eenheid, waardoor de kennisontwikkeling van de eenheden een impuls krijgt. Het is dus lonend om te investeren voor de eenheden. Terugkeer zal gefaseerd plaatsvinden om een braindrain van de nieuwe eenheid te voorkomen.

Het BOO heeft het KMTO geadviseerd in te stemmen met scenario 2.

In het KMTO van 19 juli is vanuit de eenheden Rotterdam, Amsterdam en Den Haag aangegeven geen capaciteit te willen en kunnen leveren. Er is krapte binnen de eenheden. Daarop is geconcludeerd dat het KMTO spanning ziet tussen de toegenomen mogelijkheden die de wet CCIII biedt en de capaciteitsvraag die hieruit voortvloeit en dat hier nog nader over gesproken zou worden.

Ook op andere onderwerpen is behoefte aan formatie-uitbreiding of verschuiving. In het BBVO van 23 november ligt een voorstel voor van de werkgroep formatiemutaties, met een overzicht van al deze vragen en knelpunten. Dit voorstel zal meegenomen worden in de bespreking van de bedrijfsplannen 2018 en de begroting 2019 e.v. in het KMTO van 20 december en 3 januari. CCIII is hier ook in opgenomen.

Er wordt nu echter gevraagd om een tijdelijke voorziening om te kunnen inrichten. De afgelopen weken is tussen diverse betrokkenen overleg geweest over dit onderwerp en dit heeft geleid tot opnieuw agenderen van hetzelfde voorstel. Het proces zal in de vergadering worden toegelicht.

Het KMTO wordt gevraagd in te stemmen met scenario 2.

Niet onder reikwijdte

Ter informatie:

7.

Niet onder reikwijdte

8.

9.

10.

11. Wvttk, mededelingen en sluiting

*) *Stukken bijgevoegd*

Memo

Klik hier om het vak 'aan' in te vullen

Onderwerp

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Organisatieonderdeel

Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Behandeld door

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Functie

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Telefoon

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

E-mail

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Ons kenmerk

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Uw kenmerk

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

In afschrift aan

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Datum

Klik hier op de dropdown voor datum invoeren.

Bijlage(n)

0

Pagina

1

Afspraken

- PA's vragen aan BZ of DO om annotatie aan te leveren. PA vraagt aan 1 adviseur om de annotatie te coördineren en bij andere adviseurs delen van de annotatie aan te leveren.
- Bij gesprekken met 1 van de top 15 strategische partners wordt altijd de adviseur die 'accountmanager' is van die relatie betrokken bij de annotatie.
- Indien mogelijk de gespreksonderwerpen vooraf bespreken met de adviseur van de gesprekspartner. Welke punten wil de gesprekspartner inbrengen en hoe daarop te reageren? Welke kernboodschappen wil de KL uitspreken?
- Annotatie opstellen volgens dit format. Let er daarbij op dat de annotatie op een dusdanige wijze is geschreven dat deze bij wijze van spreken aan de gesprekspartner overhandigd zou kunnen worden.
- Annotatie voor gesprek dat op maandag, dinsdag of woensdag plaatsvindt voor het weekend aanleveren door deze te mailen aan het lid KL. Annotaties voor donderdag en vrijdag uiterlijk dinsdag aanleveren. Vraag vooraf aan de MA van het desbetreffende lid KL hoelaat de 'tas sluit'. Annotaties worden namelijk door hen geprint.
- PA archiveert de annotatie.

Op dinsdag 6 februari heeft u een afspraak met Minister Grapperhaus van JenV van 10.15 tot 10.45 bij de Minister. Bij dit gesprek zijn aanwezig:

Theo van der Plas

10.2.e -PG

10.2.e - cyberofficier LP

10.2.e DRC

10.2.e DGPol

10.2.e - adviseur DRC

10.2.e – adviseur DWJZ

De Inspectie JenV is mogelijk ook aanwezig

Aanleiding en doel

1. Benoem de concrete gebeurtenis die aan dit gesprek of ontmoeting ten grondslag ligt en de achterliggende relevantie daarvan.
2. Vermeld vervolgens het doel in termen van 'Dit gesprek draagt bij aan het bereiken van uw prioriteit voor...' of 'Uw ontmoeting zorgt voor de lange termijn doelstelling op het terrein van...'

De minister heeft aangegeven geïnformeerd te willen worden over de vervolgstappen. Daarnaast heeft de minister aangegeven een vervolggelukkig gesprek te willen over de vraag of na aanschaf van de software bij derden de politie hierover de beschikking moet kunnen blijven houden. Het behoeft van toekomstig gebruik in een specifieke zaak .

Onderwerp

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Datum

Klik hier om het vak 'aan' in te vullen

Pagina

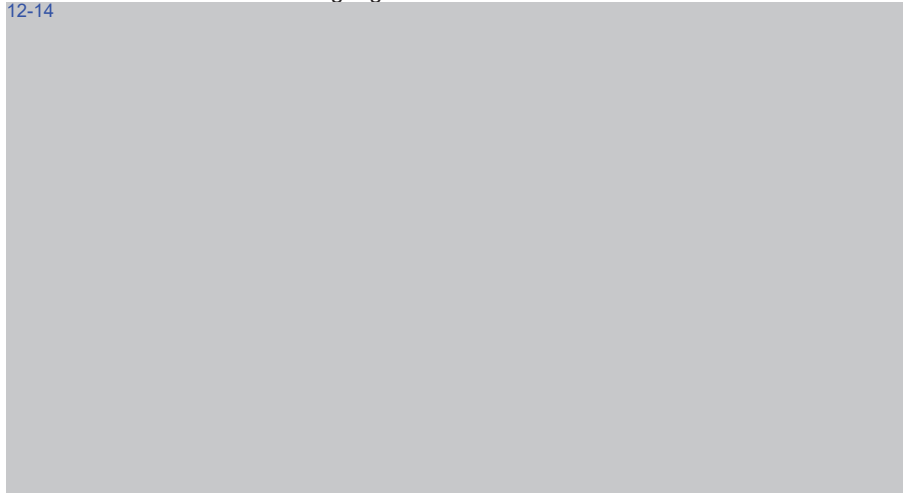
2 van 4

Resultaten

1. De minister te informeren over genomen vervolgstappen na het vorige gesprek met het OM 19 december. Het betreft hier de gesprekken met leveranciers om afspraken te maken naar aanleiding van het akkoord van de Minister om software technisch te keuren voordat zich een concrete zaak voordoet.
2. **Akkoord van de Minister te krijgen op het verzoek van politie en OM om eenmaal aangeschafte software in een specifieke zaak beschikbaar te houden voor andere zaken.**

Uw bijdrage

1. Exacte tekstvoorstel wordt nog ingevuld
2. ¹²⁻¹⁴

(Hier omschrijf je wat het lid KL 'moet' doen, vinden of zeggen. Wat zijn de kernboodschappen? Dit is vaak te typeren in termen van een voorstel, onderhandelingsinzet, waarschuwing, et cetera. Beschrijf wat moet worden binnengehaald, wat het minimum, de bandbreedte, en het 'wisselgeld' is.)

Uw counterparts

- **Posities van deelnemers naar verwachting**
Het OM, DRC en DGPol zullen het voorstel ondersteunen. Met hen is het afgestemd. Uit de terugkoppeling van de afstemming van DRC met DJWZ blijkt dat DJWZ sterk wil vasthouden aan de letter van het regeerakkoord. Onduidelijk is (nog) of zij in dit gesprek een tegengeluid gaan horen op de opgestelde nota.

Kernpunten dossier

- In het regeerakkoord is over CCIII is opgenomen:
*“Daarbij zal **slechts in een specifieke zaak hacksoftware worden ingekocht** door opsporingsdiensten. Leveranciers van dergelijke software worden gescreend door de AIVD en verkopen niet aan dubieuze regimes. Statistieken over het gebruik van hacksoftware worden jaarlijks openbaar gemaakt. **Bij de evaluatie van de wet na***

Klik hier als u tekst wilt invoeren.
 Klik hier als u tekst wilt invoeren. Klik hier als u tekst wilt invoeren.
 Klik hier als u tekst wilt invoeren.
 Klik hier als u tekst wilt invoeren. Klik hier als u tekst wilt invoeren.
www.politie.nl

Onderwerp

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Datum

Klik hier om het vak 'aan'
 in te vullen

Pagina

3 van 4

twee jaar wordt gezien in hoeverre deze regeling de effectiviteit van de wet ernstig aantast. In dat geval wordt alsnog de aanschaf van hacksoftware voor algemeen gebruik overwogen.”

- Probleem hierbij is dat:
 - Keuring van de software minimaal 6, maar waarschijnlijk meer maanden gaat duren (oa. afhankelijk van de mate waarin de software aangepast moet worden om aan de keuringseisen te voldoen), waardoor van daadwerkelijke inzet pas zeer laat sprake kan zijn.
 - Onduidelijk is of na aanschaf in een concrete zaak de software behouden kan blijven voor gebruik in een volgende zaak

- Hier staat een samenvatting van het voorstel in 1 alinea. De samenvatting bevat alle kernpunten (o.a. feiten, uitspraken, toezeggingen, regelgeving) en dient zelfstandig geïnterpreteerd en gelezen kunnen worden, ook door niet-ingewijden.

Toelichting

-
-
- Ga beknopt in op achtergronden, onderbouwing van argumenten, krachtenvelden, analyses, verslagen, aanschouwelijke voorbeelden, inzicht in de tastbare en evalueerbare resultaten, etcetera. Werk met heldere tussenkoppen zodat het lid KL snel kan beslissen wat te lezen.
- Voeg indien het gaat om een gesprek met een persoon die het lid KL niet goed kent een CV toe van de gesprekspartner

OPENBAAR MINISTERIE

Landelijk Parket

Postbus 395, 3000 AJ Rotterdam

De edelgrootachtbare heer 10.2.e
Voorzitter van het College van procureurs-generaal
Parket-Generaal
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag

Posthumalaan 74
3072 AG Rotterdam
T +31 10.2.e
www.om.nl

Datum 4 december 2017
Onderdeel Parketleiding Landelijk Parket
Ons kenmerk n.v.t.
Contactpersoon 10.2.e
Doorkiesnummer(s) n.v.t.
E-mail 9 @om.nl
Uw kenmerk n.v.t.
Bijlage(n) Memo gevolgen regeerakkoord voor de wet CCIII
Onderwerp Aanbieding memo

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte heer 10.2.e

Hierbij stuur ik u mijn appreciatie van de gevolgen van het regeerakkoord 2017-2021 voor de wet Computercriminaliteit III.

Ik verzoek u de geformuleerde randvoorwaarden ter instemming aan de Minister van Justitie en Veiligheid voor te leggen.

10.2.e

officier van justitie van het Landelijk Parket

OPENBAAR MINISTERIE

Landelijk Parket

Aan Voorzitter van het College van procureurs-generaal, **Memo**
de heer 10.2.e
Kopie aan n.v.t.
Van Hoofdofficier van justitie van het Landelijk Parket,
de heer 10.2.e
Doorkiesnummer(s) n.v.t.
Datum 4 december 2017
Onderdeel Parketleiding Landelijk Parket
Onderwerp Gevolgen regeerakkoord voor de wet CCIII

1. Introductie

Het wetsvoorstel CCIII is op 21 december 2016 door de Tweede Kamer aangenomen. D66 stemde tegen de wet in verband met zorgen over het gebruik van "onbekende kwetsbaarheden"¹ door de politie bij het op afstand binnendringen van een geautomatiseerd werk.

In het regeerakkoord zijn daarom afspraken gemaakt die dit gebruik tot het allernoodzakelijkste beperken. Daarmee is de effectiviteit van de wet grotendeels teniet gedaan. De wet wordt twee jaar na de beoogde inwerkingtreding op 1 juli 2018 geëvalueerd. De regeling in het regeerakkoord vereist geen wetswijziging.

In dit memo vindt u mijn appreciatie van de gevolgen van het regeerakkoord voor de wet CCIII. Ik verzoek u de hieronder geformuleerde randvoorwaarden ter instemming aan de Minister van Justitie en Veiligheid voor te leggen.

2. Passage regeerakkoord over wetsvoorstel CIII

"Voor de uitvoering van de Wet Computercriminaliteit III komt 10 miljoen euro extra beschikbaar. **Daarbij zal slechts in een specifieke zaak hacksoftware worden ingekocht door opsporingsdiensten.**

Leveranciers van dergelijke software worden gescreend door de AIVD en verkopen niet aan dubieuze regimes. Statistieken over het gebruik van hacksoftware worden jaarlijks openbaar gemaakt. Bij de evaluatie van de wet na twee jaar wordt bezien in hoeverre deze regeling de effectiviteit van de wet ernstig aantast. In dat geval wordt alsnog de aanschaf van hacksoftware voor algemeen gebruik overwogen."

3. Betekenis in de praktijk

Ten eerste maakt het regeerakkoord geen onderscheid tussen hacksoftware die gebruikt maakt van bekende of onbekende kwetsbaarheden. Algemeen gebruik van bekende kwetsbaarheden bij het binnentreden van een geautomatiseerd werk

¹ Zogeheten "zero-day vulnerabilities": fouten of lekken in software die nog niet bekend zijn bij de softwarefabrikant maar wel bij een ander. Als de kwetsbaarheid wordt gebruikt spreken we van een "zero-day exploit".

Memo

Datum 4 december 2017

Onderwerp Gevolgen regeerakkoord voor de wet CCIII

Pagina 2/3

heeft in de parlementaire behandeling echter niet ter discussie gestaan. Ten gevolge van het regeerakkoord zal er dus geen enkele vorm van hacksoftware voor algemeen gebruik ingekocht kunnen worden. Ook als die software exclusief gebruik maakt van bekende kwetsbaarheden.

Ten tweede is het regeerakkoord onduidelijk over hoe om te gaan met hacksoftware nadat deze in een specifieke zaak is ingezet. Voor de hand ligt dat de software ook voor toekomstig gebruik beschikbaar blijft en niet verwijderd hoeft te worden. Dat zou ook kapitaalvernietiging zijn. Temeer ¹²⁻¹⁴

Een effect dat haaks staat op de inzet van D66 tijdens de formatie. De inzet van reeds ingekochte hacksoftware wordt in elke nieuwe specifieke zaak centraal door het OM getoetst.

Ten derde houdt het regeerakkoord niet expliciet rekening met de lange duur van de wettelijk vereiste keuring van het technisch hulpmiddel door een keuringsdienst. Nadat hackssoftware is ingekocht zal het tussen de zes en negen maanden duren voordat de keuring is voltooid en de software daadwerkelijk kan worden ingezet. ¹²⁻¹⁴

De keuring van het technisch hulpmiddel moet daarom zo snel mogelijk gebeuren. Het CCIII team van de politie heeft aangegeven de keuring aanzienlijk te kunnen versnellen, tot enkele maanden, door samen te werken met TNO voor een periode van twee jaar na de datum van inwerkingtreding van de wet. Daarbij zal de eigen keuringsdienst van de politie worden getraind door TNO medewerkers om in de toekomst zelf sneller te kunnen keuren. De Landelijke eenheid dient deze samenwerking met TNO daadwerkelijk aan te gaan en tot een succes te maken.

De politie moet daarnaast de mogelijkheid hebben om een technisch hulpmiddel, dat met de binnendring-functionaliteit vervlochten is in de hacksoftware, te laten keuren voordat de wet CCIII in werking treedt en in de toekomst hacksoftware in een specifieke zaak wordt ingekocht. ¹²⁻¹⁴

4. Conclusie

Het regeerakkoord heeft de effectiviteit van de wet CCIII ernstig beperkt. Binnen de kaders van het regeerakkoord zie ik nog enkele mogelijkheden om van de nieuwe hackbevoegdhoed geen dode letter te maken. Daarvoor zijn de volgende randvoorwaarden noodzakelijk:

1. ¹²⁻¹⁴

Memo

Datum 4 december 2017

Onderwerp Gevolgen regeerakkoord voor de wet CCIII

Pagina 3/3

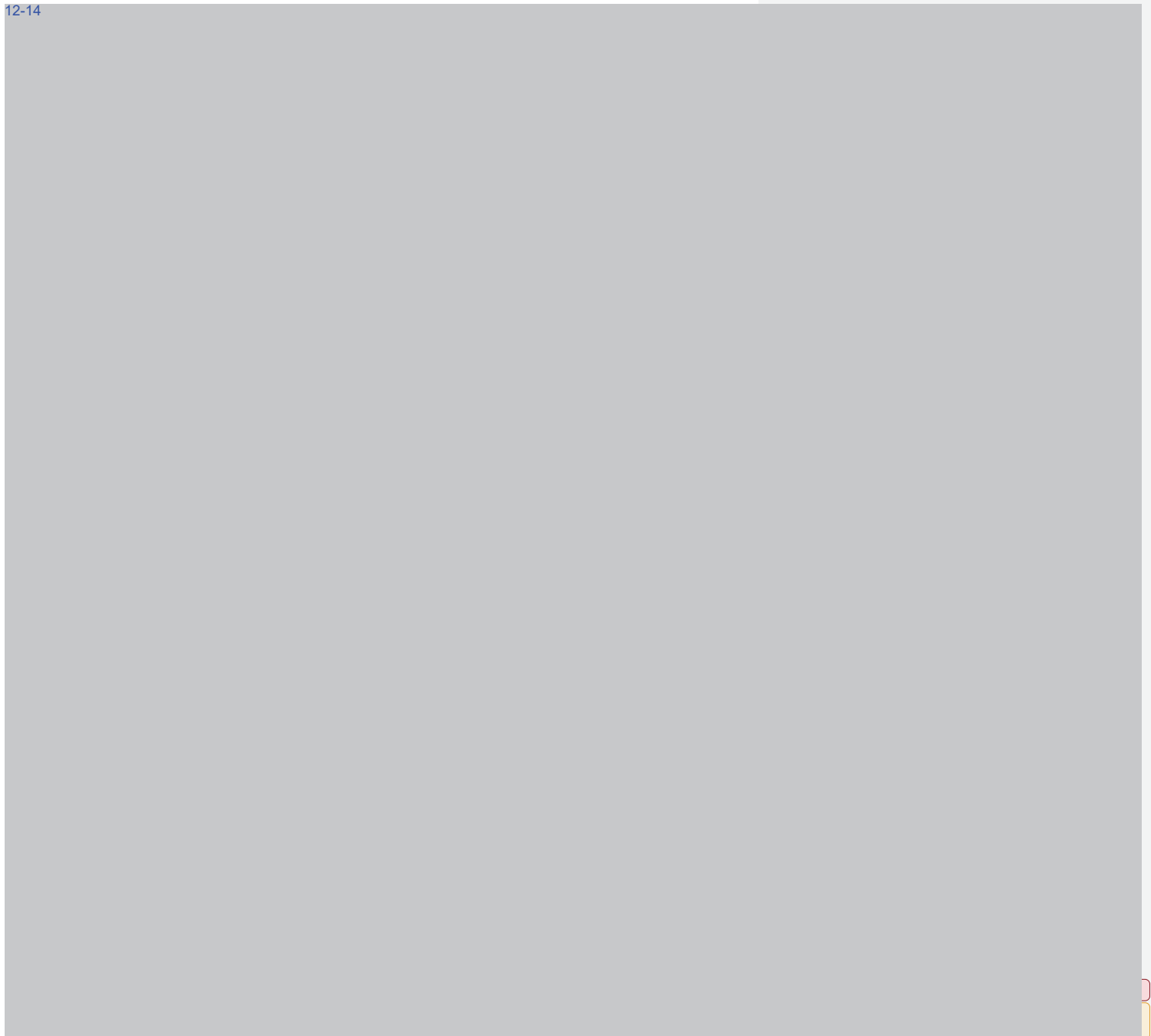
2. ¹²⁻¹⁴

Ik verzoek u deze randvoorwaarden ter instemming aan de Minister van Justitie en Veiligheid voor te leggen.

Overzicht Digitalisering en Cybercrime	Beschikbaar	Gevraagd	Update bestedingsplan	Toegekend
Niet onder reikwijdte				
<i>Computer Criminaliteit III (pfh) *</i>	-	6-12		
Niet onder reikwijdte				
Totaal Cybercrime gelden	13.800.000	17.100.988	13.409.876	3.300.988-

12-14

12-14

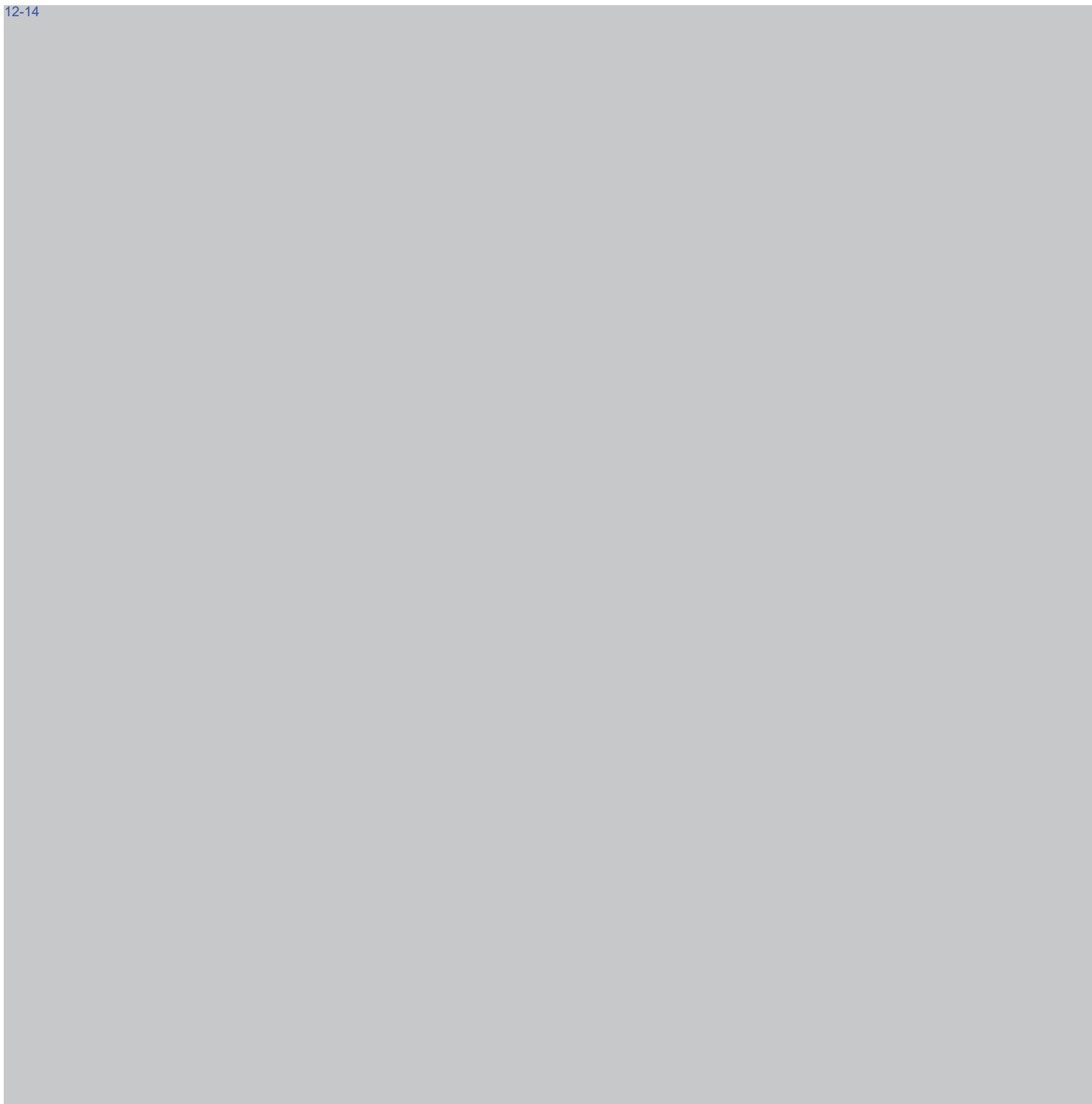

12-14

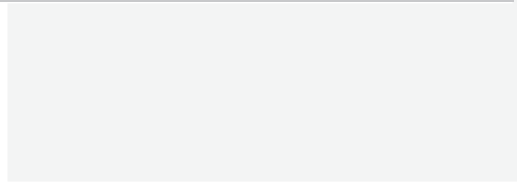

3

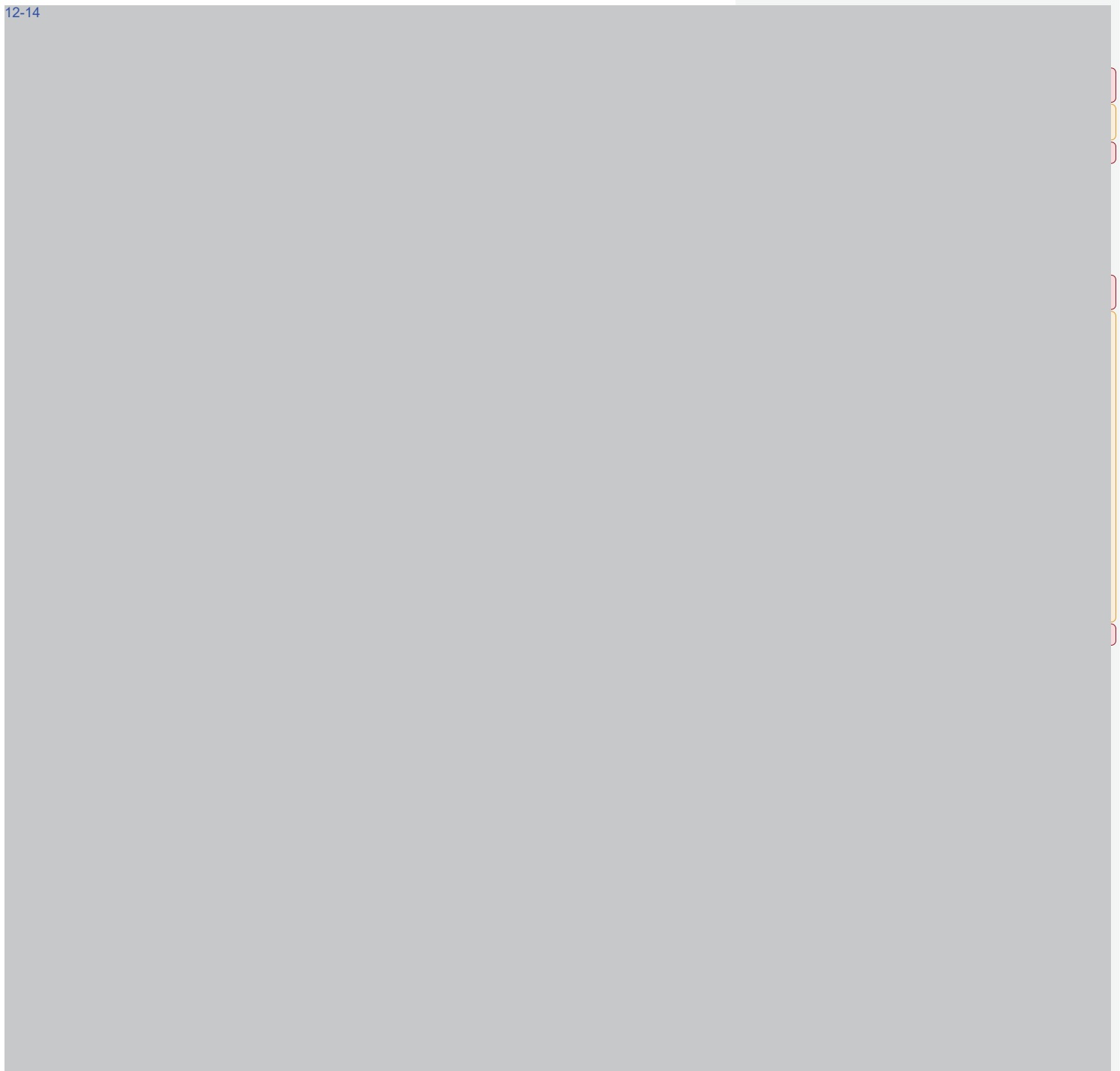
12-14

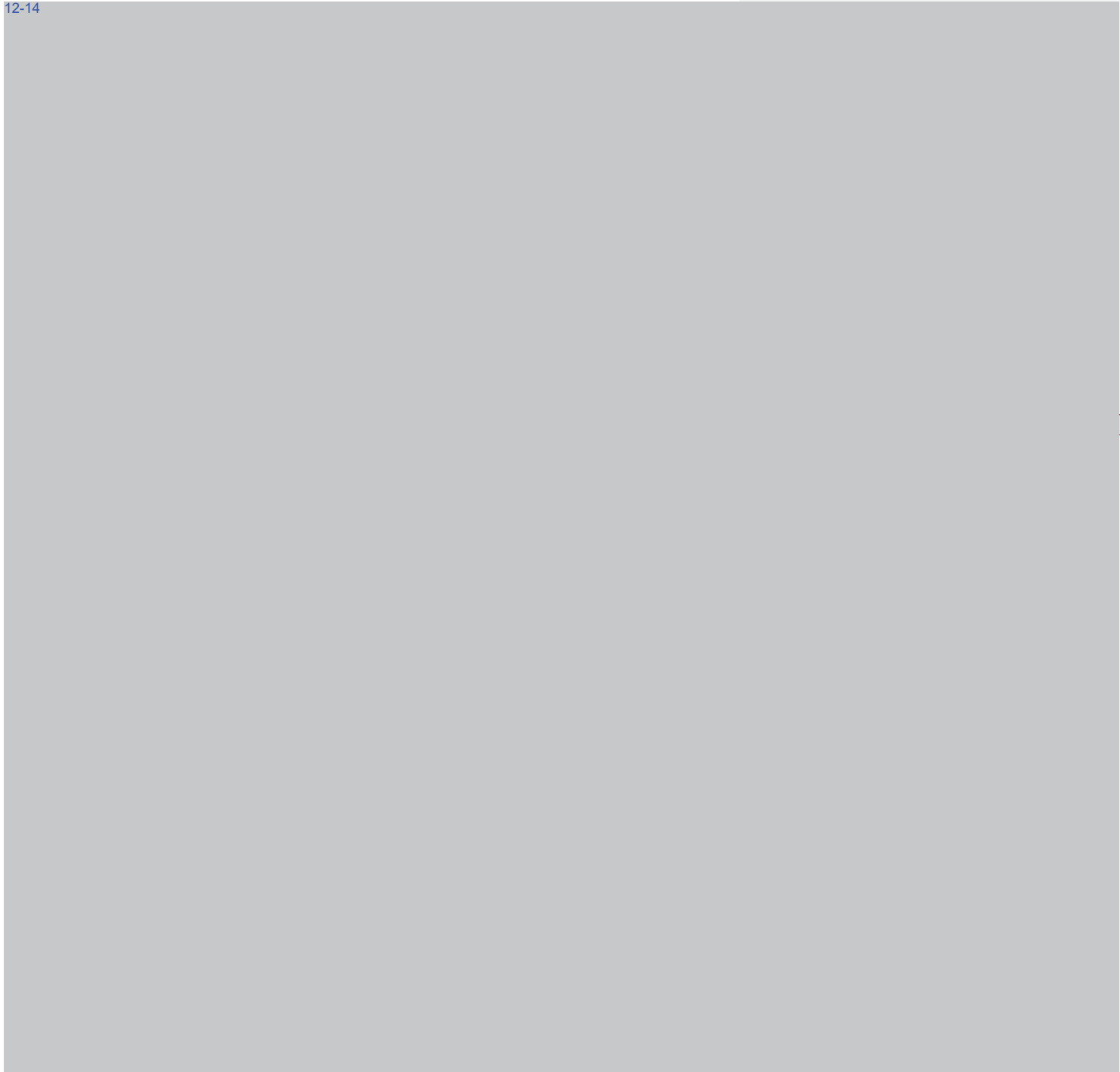
12-14

12-14

12-14

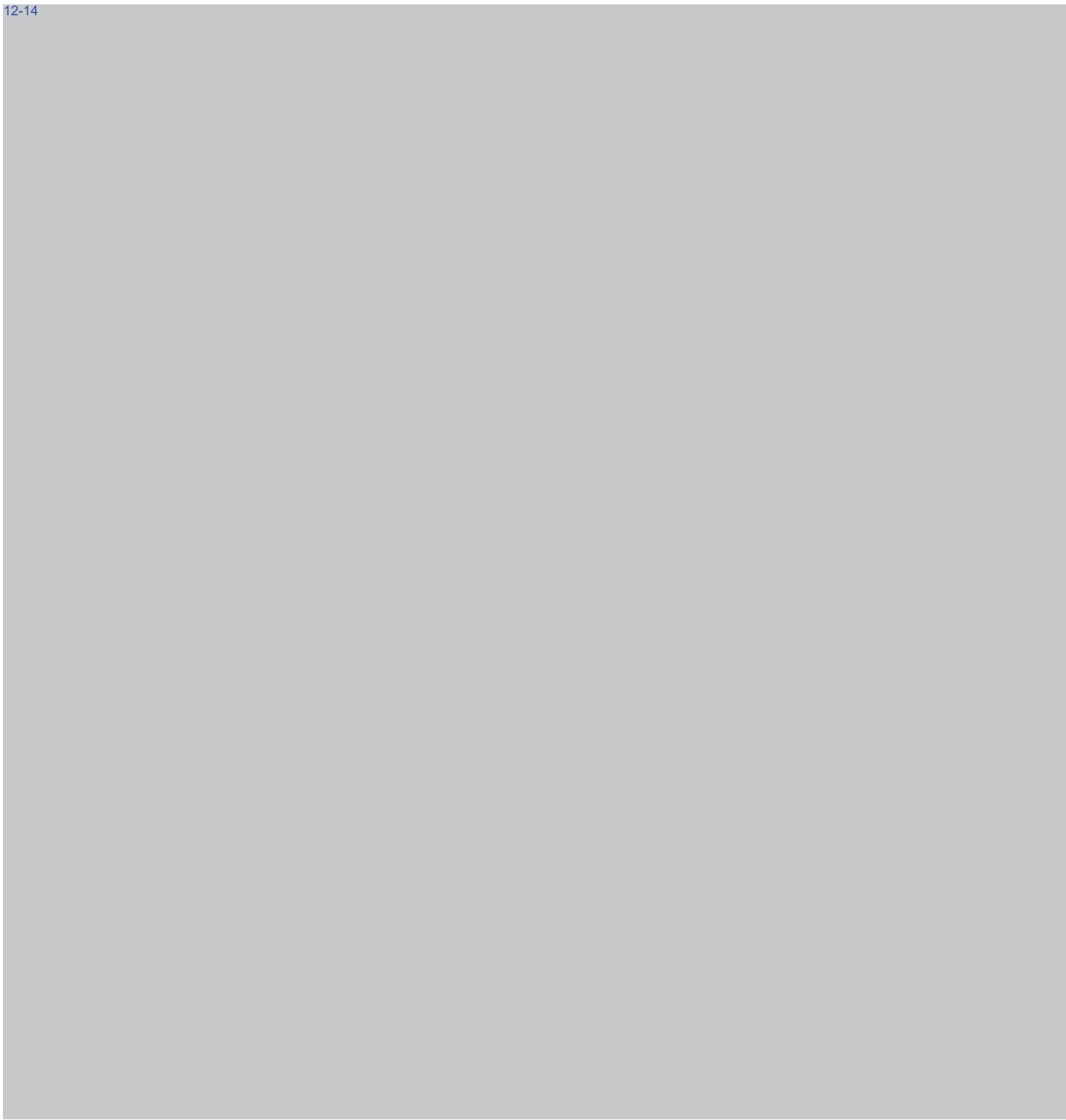
12-14

12-14

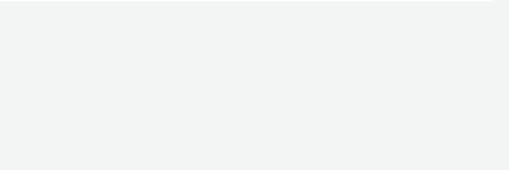

12-14

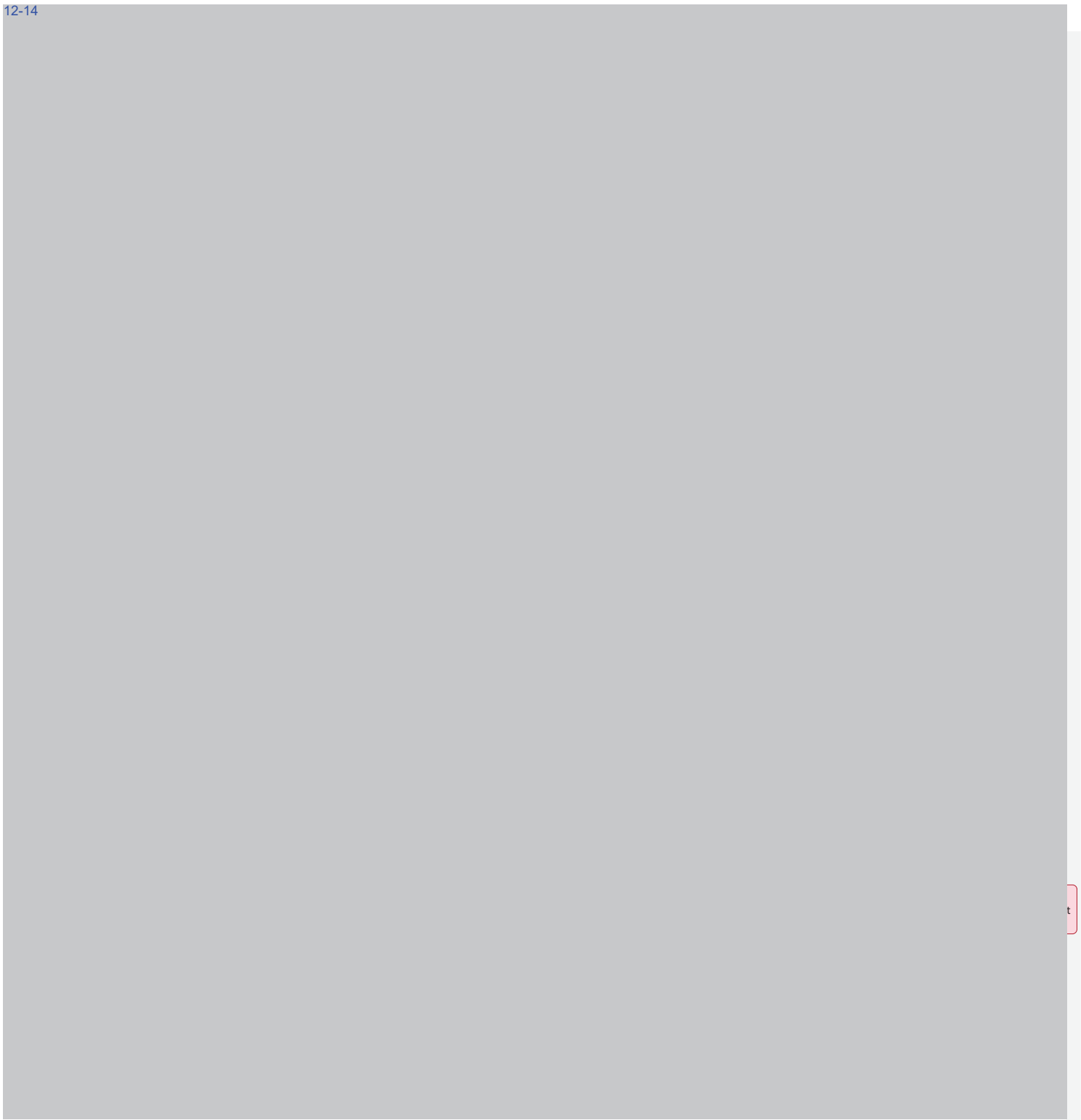

|
|
|
|
|
|
|

|
|
|
|

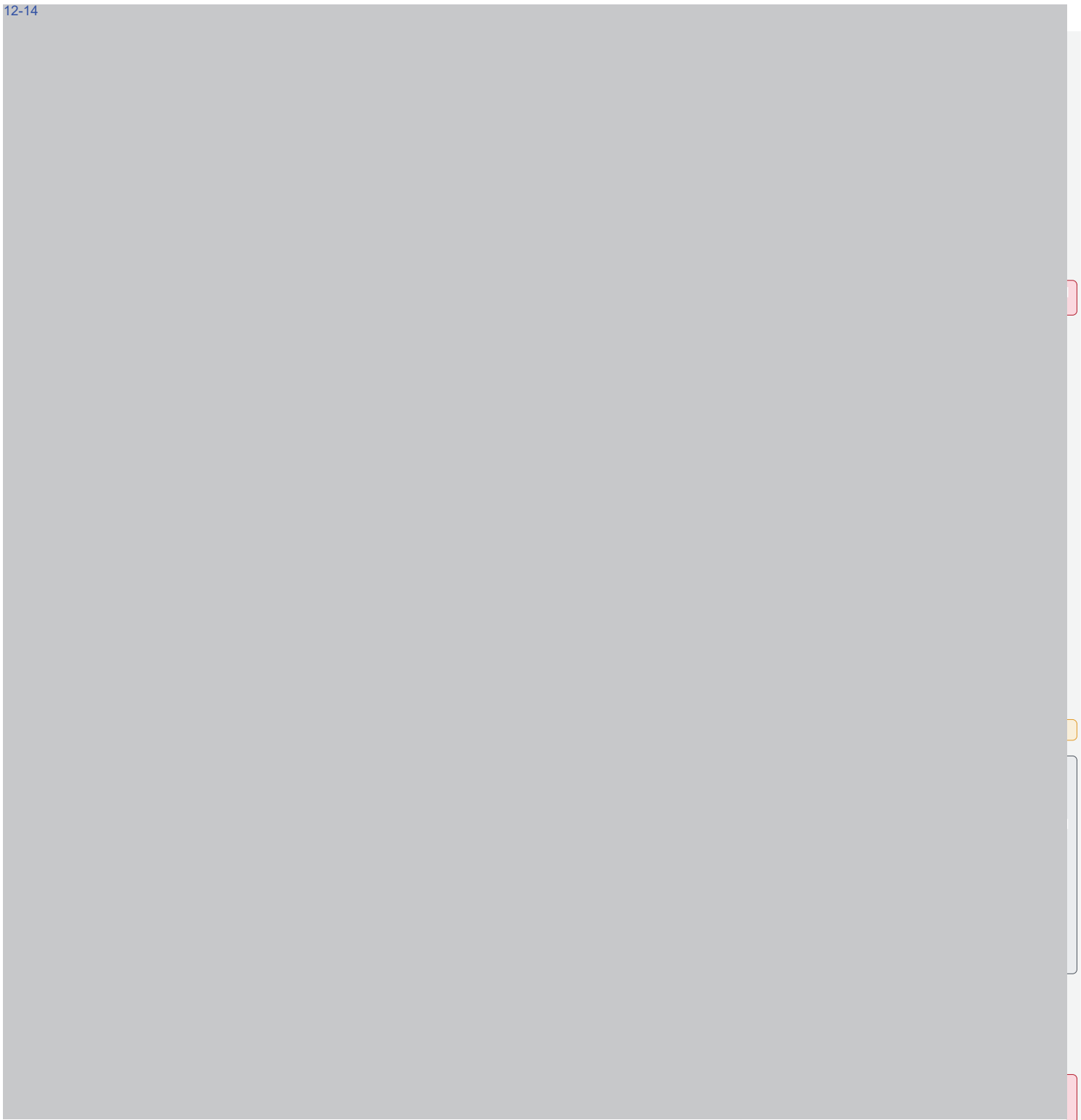

12-14

t

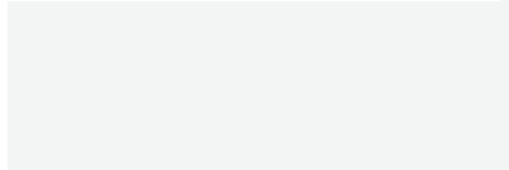
12-14

12-14

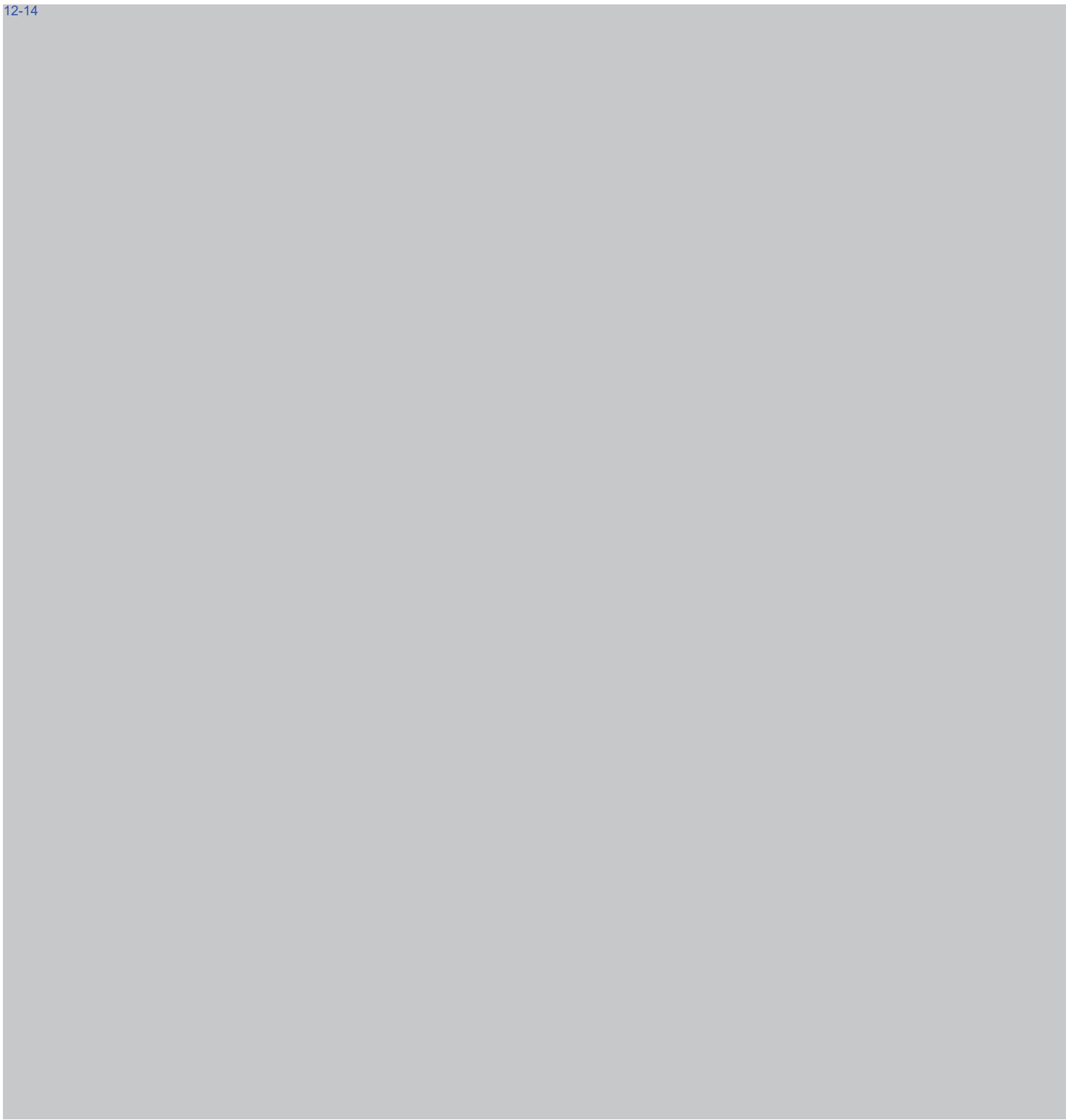

13

12-14

|

12-14

|

|

|

|

|

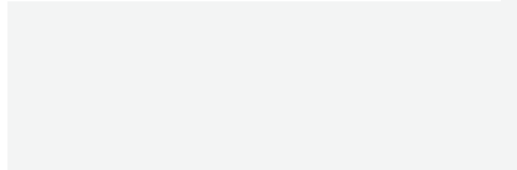
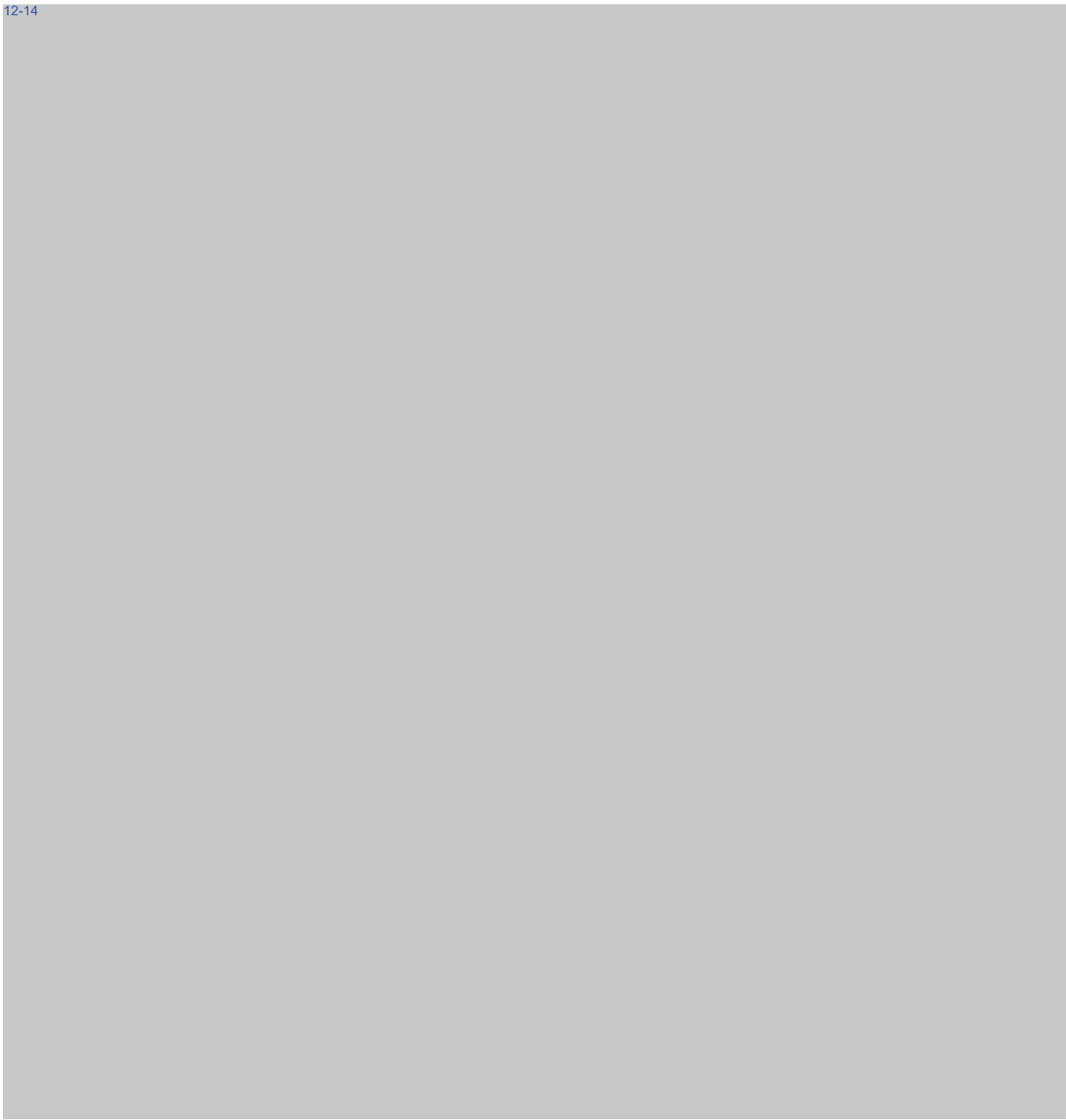
|

|

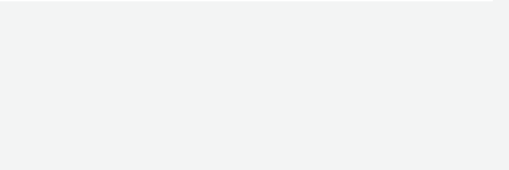
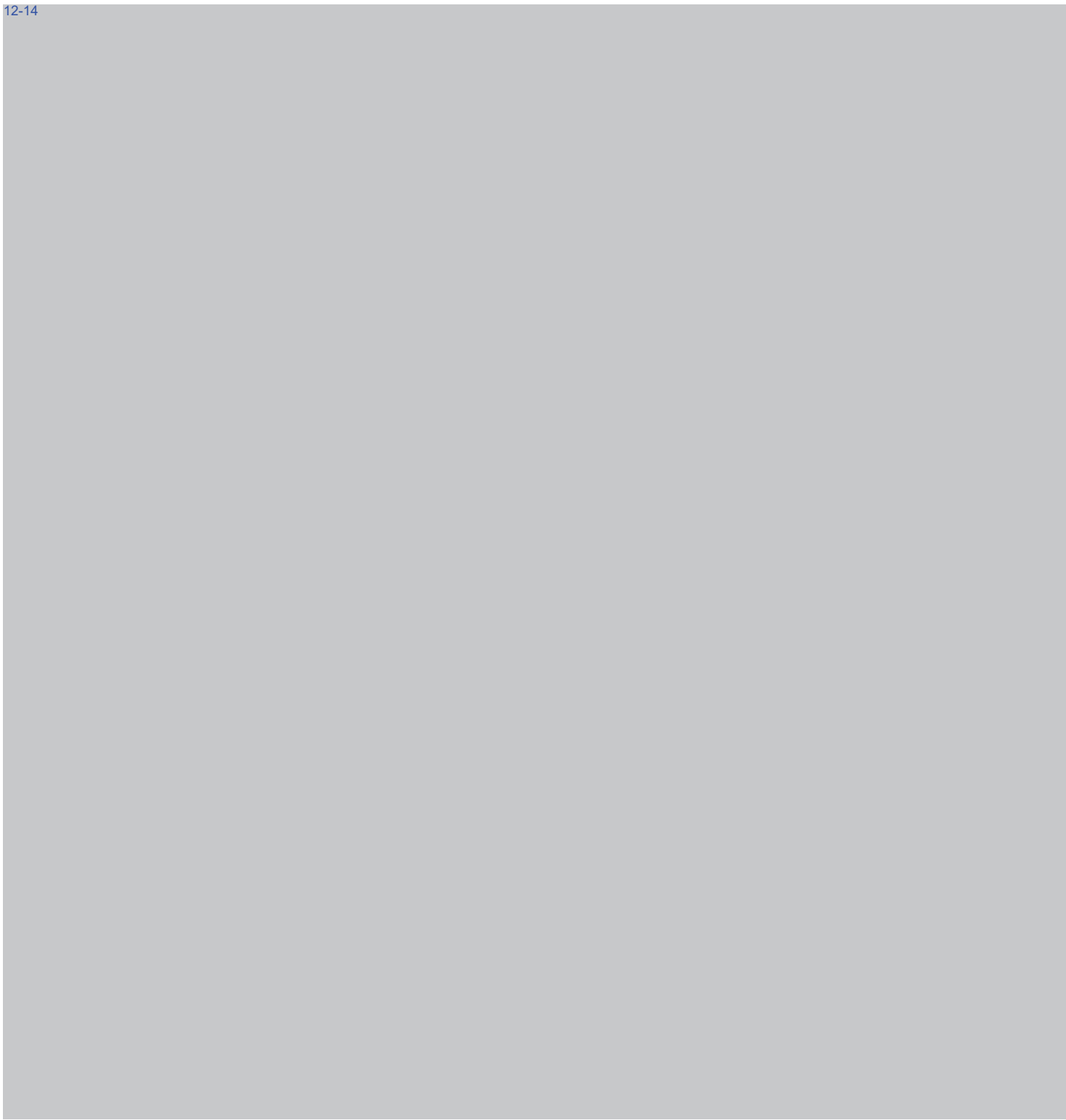
|

|

12-14

12-14

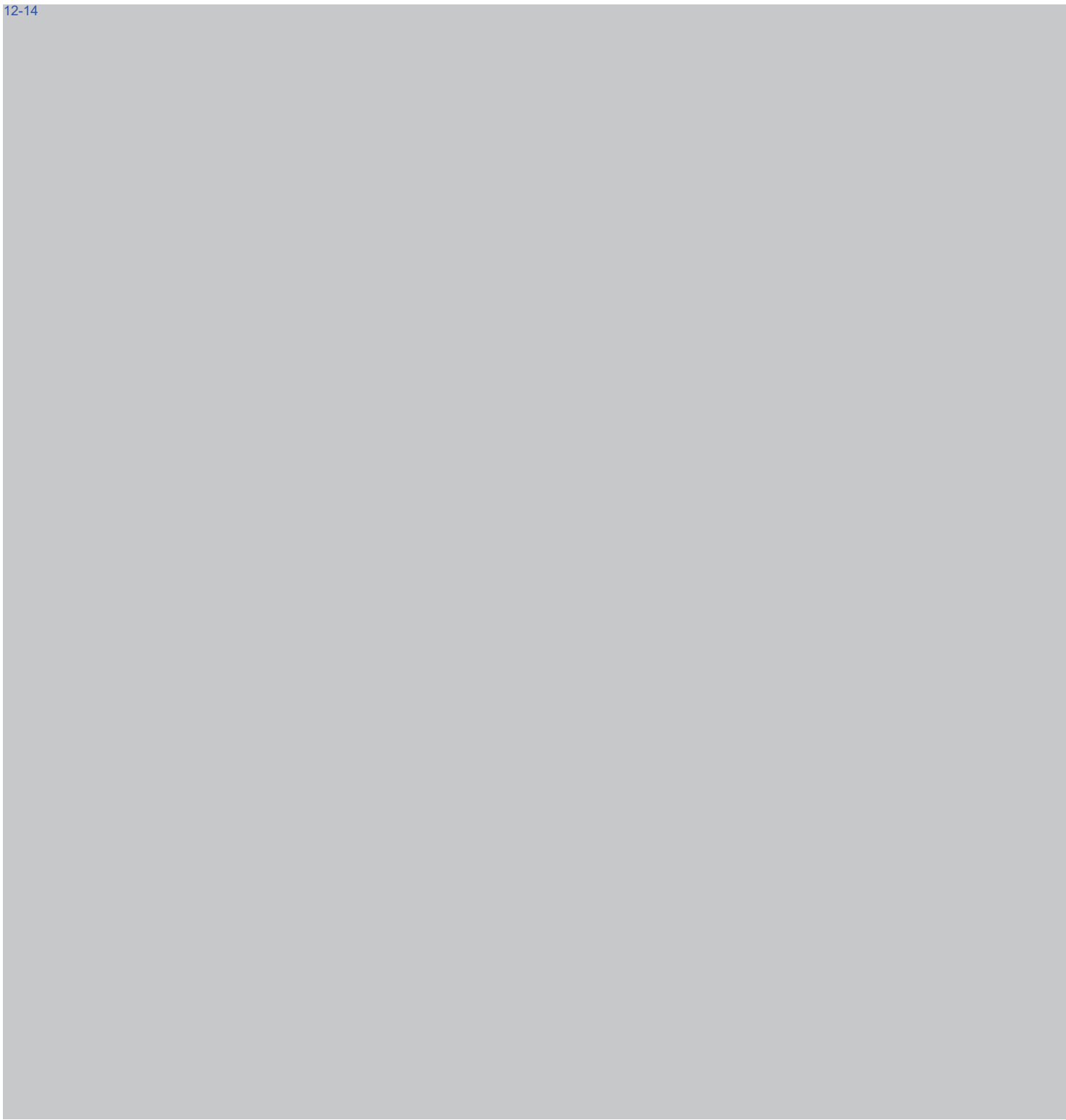
12-14

12-14

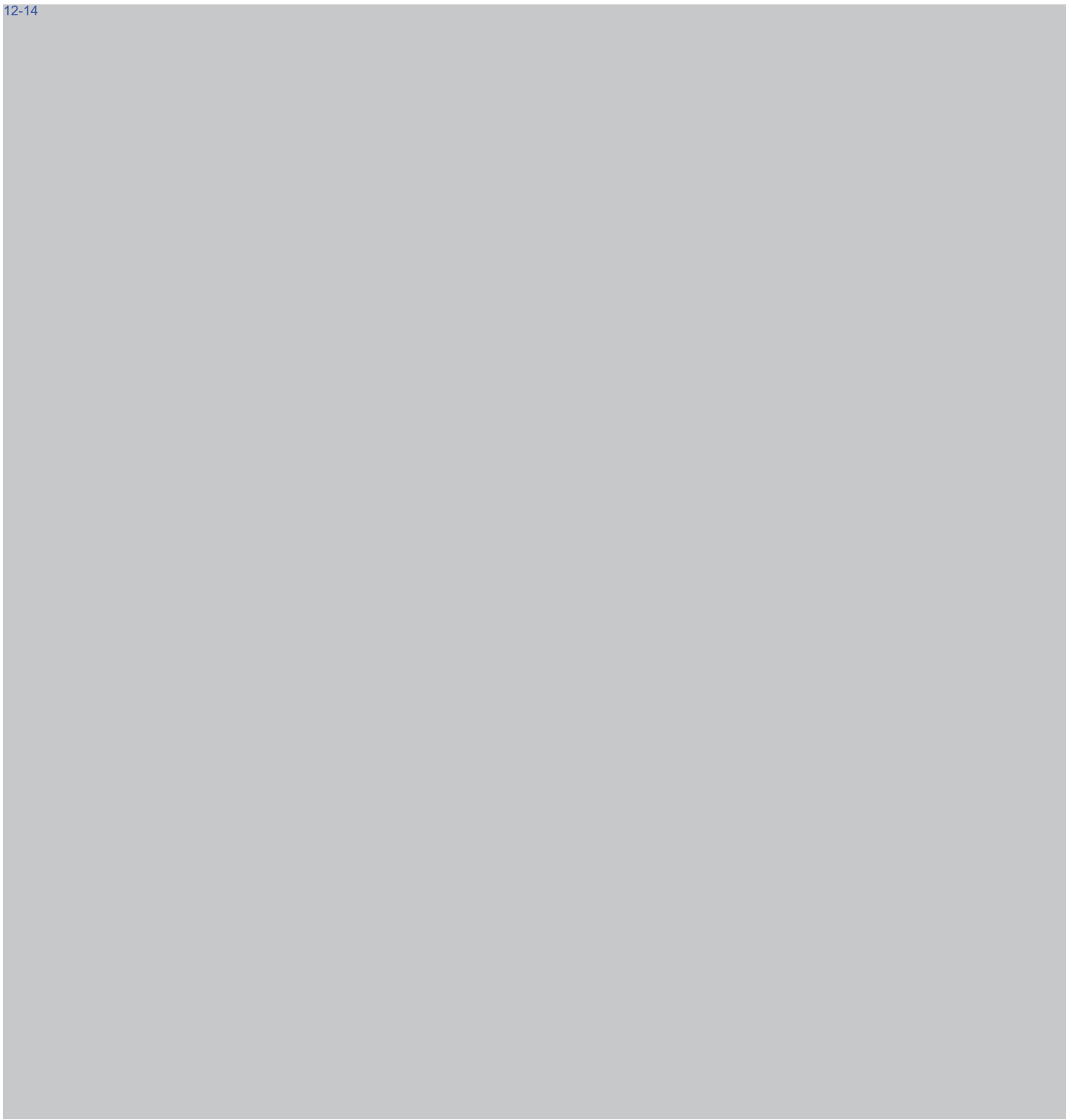
12-14

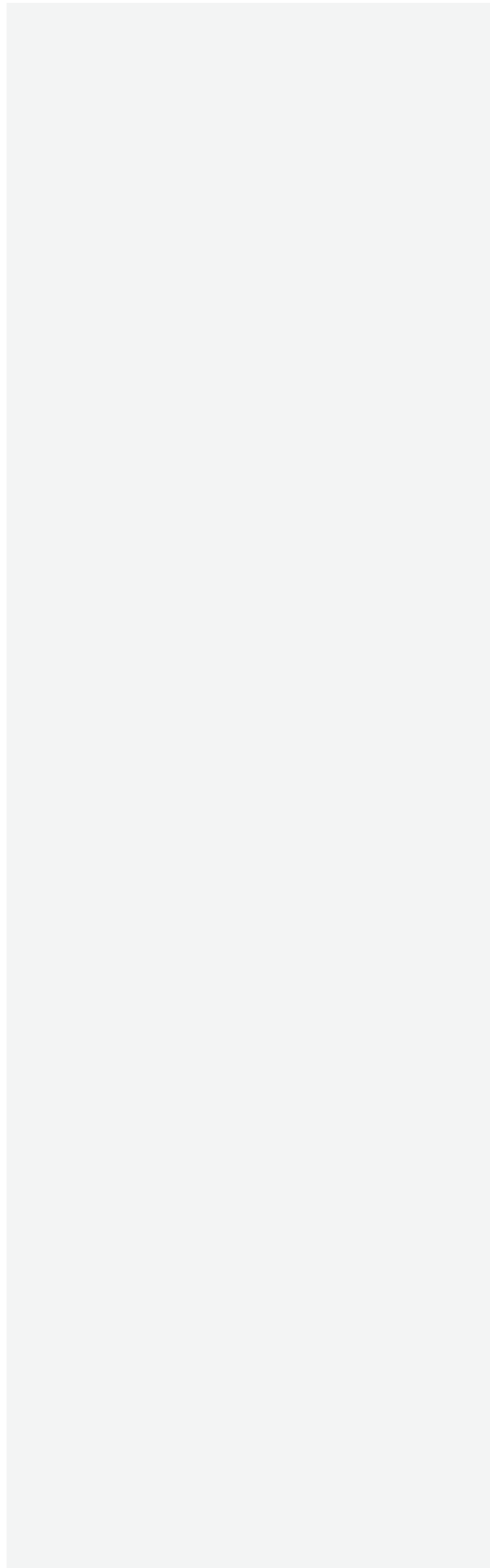

12-14

12-14

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

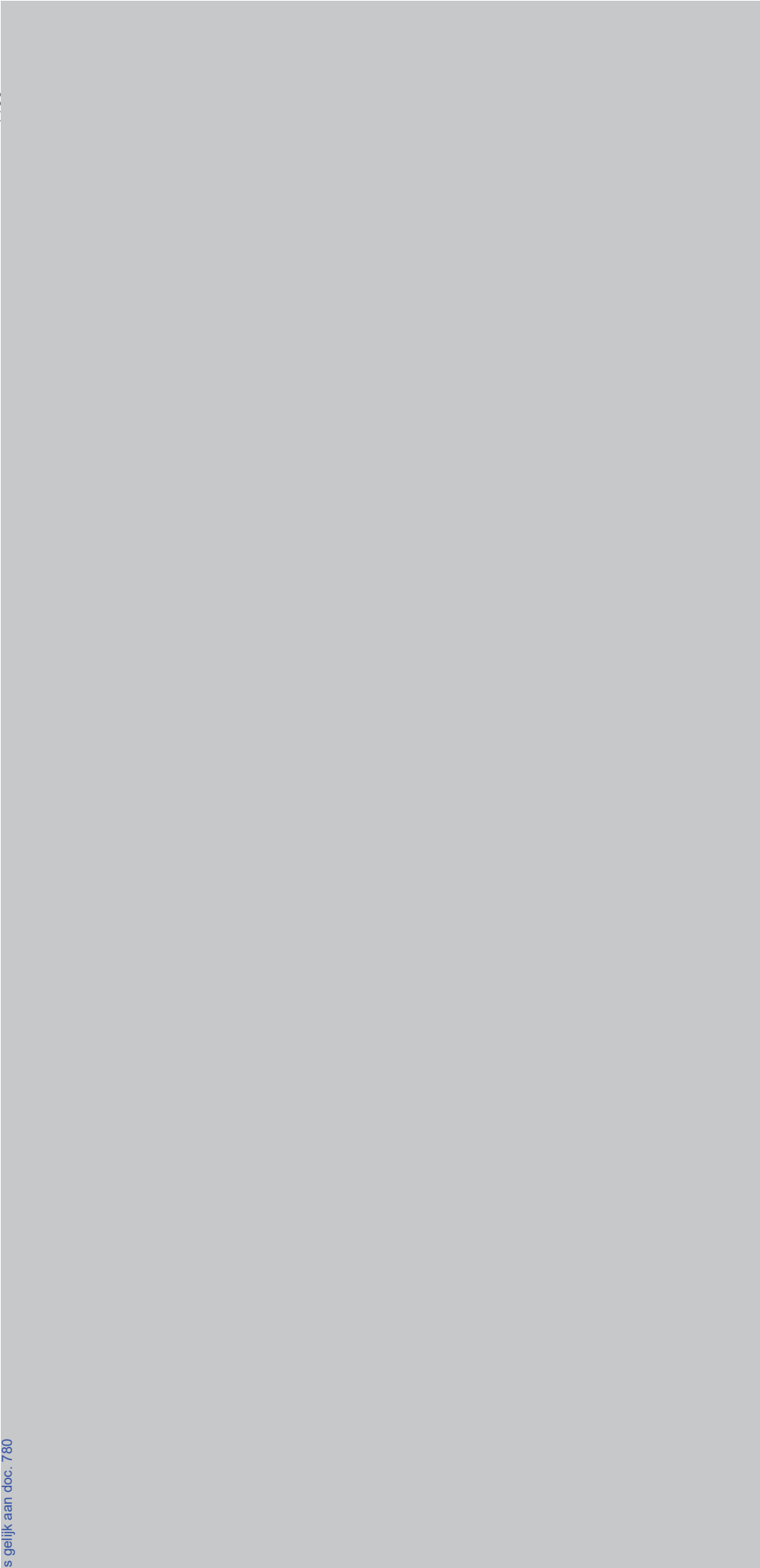

Inhoud gelijk aan doc. 778

Inhoud gelijk aan doc. 778

De Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DRC / C&V

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Gesprek 19 december jl. over het wetsvoorstel
Computercriminaliteit III

Datum
19 december 2017

Ons kenmerk
2176719

Aanleiding

Op 19 december jl. heeft u een gesprek gehad met de Voorzitter van het College van Procureurs-Generaal over de uitvoering van het wetsvoorstel Computercriminaliteit III in het licht van het regeerakkoord. De Directeur DRC, de Landelijk Officier van Justitie voor cybercrime en betrokken medewerkers van DWJZ en DRC waren daarbij aanwezig. Deze nota bevat een korte weergave van de besproken onderwerpen en adviseert u over het vervolg.

Beslispunten:

- Uw instemming met de aanschaf van software die tevens kan worden gebruikt voor het binnendringen in een geautomatiseerd werk bevestigen, uitsluitend met het oog op de keuring van het deel dat wordt gebruikt voor het vergaren van bewijs, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet.
- Een vervolggesprek houden over de vraag of binnendringsoftware die voor een specifieke zaak is aangekocht voor latere zaken kan worden gebruikt.

Verslag gesprek 19 december jl.

In het gesprek van 19 december jl. heeft het OM u geïnformeerd over de wens vooruitlopend op de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Computercriminaliteit III software voor het binnendringen in geautomatiseerd werk aan te schaffen ten behoeve van het testen van het deel van de software dat wordt ingezet voor het vergaren van bewijs.

Het regeerakkoord stelt dat software om binnen te dringen alleen in een specifieke zaak zal worden aangeschaft. De achtergrond hiervan is de wens het stimuleren van de markt voor onbekende kwetsbaarheden, en het belang van de opsporing bij onbekende kwetsbaarheden, tot een minimum te beperken.

Het testen van dergelijke software kan naar verwachting 6 tot 9 maanden duren. Om na inwerkingtreding van het wetsvoorstel in een specifieke zaak voldoende snel software te kunnen inzetten, is het noodzakelijk de software te keuren voordat aanschaf en inzet in een specifieke zaak aan de orde zijn. Desgevraagd heeft het OM gemeld dat er momenteel geen wettelijke belemmering is dergelijke software aan te schaffen. De inzet blijft afhankelijk van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel computercriminaliteit III.

U heeft gemeld geen bezwaar te hebben tegen aanschaf louter voor keuringsdoeleinden vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet. Indien inzet

voor een specifieke zaak aan de orde is kan het volledige pakket of een licentie voor de specifieke zaak worden aangeschaft.

Tevens stelt het College voor om voor een specifieke zaak gekochte software ook in latere zaken in te zetten. U heeft hier geen beslissing over genomen, en verzocht om een vervolgesprek hierover in januari. In dat gesprek kan ook de verwoording in de nadere memorie van antwoord en eventuele politieke sondering worden besproken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
DRC / C&V

Datum
19 december 2017

Ons kenmerk
2176719

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 14 december 2017 16:40
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e; Plas, Theo van der (T.G.); Smit-Arnold Bik, Marjolein (C.P.M.);
10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Plan van aanpak CCIII
Bijlagen: PvA CCIII versie 0.3.docx

Beste 10.2.e

Bijgevoegd het plan van aanpak CCIII, dat is opgesteld door het programma CCIII. Nog een opmerking die ik niet in het format kon invullen: Voor het programma CCIII is de portefeuillehouder Digitalisering en Cybercrime opdrachtgever. Deze rol wordt dagelijks ingevuld door de programmadirecteur D&C namens de portefeuillehouder. Opdrachtnemer voor het programma CCIII is Marjolein Smit Arnold Bik.

Het plan van aanpak is geheel in lijn met versie 0.99 van het realisatieplan CCIII. Het realisatieplan wordt op 18 december besluitvormend besproken met Marjolein Smit en Theo van der Plas. Dat kan nog tot wijzigingen leiden, maar die zullen we dan aanleveren.

Graag je aandacht voor de rubricering van de in dit plan verwerkte informatie. Die valt onder politie intern/ groen overeenkomstig de rubriceringsregeling politie.

Mochten er vragen zijn dan hoor ik het graag,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
9 programma CCIII
06-10.2.e

Programma CCIII

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

10.2.e

Concept

Versie Klik hier als je tekst wilt invoeren.

Versie datum 6 december 2017

Code Principal Toolbox Vul hier code in

Portefeuille Klik hier als je tekst wilt invoeren.

Opdrachtgever Klik hier als je tekst wilt invoeren.

Opdrachtnemer Klik hier als je tekst wilt invoeren.

Lees voor het invullen de TOELICHTING OP GEBRUIK, deze is te vinden op [AGORA](#).

Doel van dit document

Plan van aanpak

Het plan van aanpak bevat alle informatie die het management of stuurgroep nodig heeft om de uitvoering van de opgave gestalte te geven. Het is de basis voor het managen van de opgave en het beoordelen van het succes. Het is te beschouwen als het 'contract' tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever voor de opgave. Het plan van aanpak verankert de volgende zaken:

- Het leggen van een goede basis voor het managen van de opgave en het beoordelen van het succes;
- Het verschaffen van een eenvoudig referentiekader;
- Het voortdurend beoordelen van voortgang, issues en levensvatbaarheid van de opgave.

Het plan van aanpak geeft antwoord op een aantal cruciale vragen van de opgave:

- Wat wil men met de opgave bereiken?
- Waarom is het belangrijk om dit te bereiken?
- Waar wordt de opgave uitgevoerd?
- Wie zijn er bij betrokken en wat zijn de verantwoordelijkheden?
- Hoe en wanneer gaat een en ander gebeuren?

Het plan van aanpak is niet bedoeld om de voortgang van de opgave te monitoren. Dit vindt plaats via een voortgangsrapportage en (indien relevant) afwijkingsrapportage.

Documentinformatie

De definitieve versie van dit document wordt gepubliceerd via de AGORA-pagina van de Directie Operatiën.

Versiegeschiedenis

Versie	Versie datum	Samenvatting van de aanpassing	Gemarkeerde wijzigingen
0.1	6-12-2017	Eerste opzet	

Distributie

Versie	Verzend datum	Naam	Afdeling / Functie

Review commentaar

Versie	Wanneer	Wie	Functie

Plannen van het programma CCIII zijn gerubriceerd als groen, geel en oranje volgens de rubriceringsregeling politie. Dit plan van aanpak is voorlopig gerubriceerd als 'politie intern/ groen' overeenkomstig de rubriceringsregeling politie.

© Politie, all rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Politie.

Inhoudsopgave

Doel van dit document.....	2
Documentinformatie	2
Inhoudsopgave.....	3
Managementsamenvatting	5
Oplegger t.b.v. portfolioproces	8
1. Definitie van de opgave	9
1.1. Aanleiding	9
1.2. Probleemstelling	9
1.3. Doelstelling	9
1.4. Strategische fit	9
1.5. Risico's	10
1.6. Resultaten en tussenresultaten	10
1.7. Product breakdown structure	10
1.8. Effecten van de opgave	11
1.9. Gebruikers en doelgroepen	11
1.10. Relatie met andere opgaven.....	11
1.11. Gewenste ondersteuning.....	12
1.12. Randvoorwaarden	13
1.13. Kwaliteitsverwachting en acceptatiecriteria	13
1.14. Afbakening.....	13
1.15. Kaders van de opgave.....	14
2. Werkwijze en organisatie.....	15
2.1. Aanpak	15
2.2. Fasering.....	16
2.3. Interne en externe afhankelijkheden.....	17
2.4. Mijlpalen	19
2.5. Projectorganisatie	21
<i>De samenhang tussen programma- en lijnorganisatie</i>	<i>23</i>
2.6. Financiën	24
3. Planning	25
3.1. Aannames	25
3.2. Mijlpalen en/of beslismomenten.....	25
3.3. Financiële en niet-financiële resources.....	26
4. Communicatie	27
5. Risicobeheersing	30
6. Akkoordverklaring.....	32
6.1. Akkoordverklaring.....	32
Bijlage 1: Impact op de operatie	33
Capaciteit 34	
Bijlage 2: Bijdrage van de bedrijfsvoering.....	35

Bijlage 3: Financiën	40
Bijlage 4: Planning	41

Managementsamenvatting

De politie bereidt zich sinds 2015 op landelijk niveau voor op een zorgvuldige invoering van de wet CCIII. Vanaf medio 2016 participeren ook de FIOD en De KMar in deze voorbereidingen. Hiertoe is een programmaorganisatie ingericht. De kernopgave van het programma CCIII is een voorlopige voorziening tot binnendringen voor opsporend Nederland (politie, FIOD en KMar) per 1 juli 2018 te realiseren én deze in 2018 en 2019 door te ontwikkelen naar een structurele voorziening. In de programma-aanpak is deze kernopgave vertaald naar een zestal deelopgaven op gebied van mens, techniek, organisatie, huisvesting, communicatie en wetgeving. Realisatie van deze voorziening vraagt om vernieuwing van organisatie en processen, van ICT, HR, security en van huisvesting. Het is een geheel nieuw werkterrein op een gebied waarmee nog nauwelijks ervaring is.

Dit stelt hoge eisen aan de veranderaanpak. Anders dan de bij de politie gebruikelijke blauwdruk- of uitrolbenadering is een ontwikkelgerichte benadering vereist voor succesvolle implementatie. Dit wordt ingegeven door het innovatieve en complexe karakter van de materie, het ontbreken van ervaring bij de politie; de politiek-bestuurlijke en maatschappelijke dynamiek en de snelheid van technologische ontwikkelingen.

Gefaseerde realisatie

Het programma CCIII is opgedeeld in vier hoofdfasen. De periode vanaf aanvang van het programma in 2015 tot 1 juli 2017 stond in het teken van experimenteren. In deze fase zijn onder meer voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en is het CCIII-laboratorium opgericht, waarin door onderzoek en experimenten een eerste manier van werken en organiseren is ontwikkeld. Momenteel bevindt het programma zich in de preparatiefase, waarin alle activiteiten worden toegespitst op realisatie van een werkende CCIII-voorziening bij inwerkingtreding van de wet CCIII op 1 juli 2018. Het eerste jaar na inwerkingtreding van de wet staat in het teken van realiseren: het opdoen van de eerste daadwerkelijke ervaring in het werken met de nieuwe bevoegdheden. Op basis van deze praktijkervaringen en de resultaten van de voorafgaande fasen wordt in maart 2019 het tweede realisatieplan voor de structurele implementatie van de CCIII-voorziening opgesteld. Het programma CCIII transformeert het huidige laboratorium naar een werkende proefopstelling, en levert CCIII als nieuwe werkende voorziening op en draagt het dan over aan de staande organisatie. Ontwikkeling is een permanent proces: de CCIII-organisatie zal 'nooit af' zijn.

Het realisatieplan wordt in twee delen opgeleverd. Op 18 december 2017 is het eerste realisatieplan voor periode van 1 juli 2018 t/m 31 juni 2019 opgeleverd. In dit realisatieplan zijn de belangrijkste activiteiten en resultaten van het programma CCIII tot heden samengevat en is de opgave voor het eerste jaar na inwerkingtreding van de Wet CCIII uitgewerkt.

In het tweede halfjaar van 2018 en het eerste halfjaar van 2019 zal de nieuwe bevoegdheid zorgvuldig en stapsgewijze worden toegepast, zodat ervaring wordt opgedaan bij het verder vormgeven en uitbouwen van de nieuwe werkwijze. In het eerste kwartaal 2019 wordt het tweede realisatieplan voor de structurele inrichting van de CCIII-voorziening opgeleverd en ter besluitvorming voorgelegd.

Impact, risico's en succesfactoren

Het programma CCIII verricht haar werkzaamheden in [7-12](#)

Er zijn daarom afzonderlijke analyses uitgevoerd naar de impact van implementatie, de risico's en de succesfactoren. Uit de analyses blijkt dat de impact groot is in termen van werklust en kosten en dat deze veel risico's met zich mee brengt.

Het risico dat de Eerste Kamer niet akkoord gaat met het wetsvoorstel en dat het voorstel terug wordt gezonden aan de Tweede Kamer is door het regeerakkoord sterk gemitigeerd¹. Een ander risico is het ontbreken van voldoende middelen voor de structurele implementatie van de nieuwe bevoegdheid. Implementatie van de nieuwe bevoegdheid heeft een zeer forse financiële impact. De wetgever is ervan uitgegaan dat de financiële gevolgen van implementatie van de nieuwe bevoegdheden worden opgevangen binnen het totaal beschikbare budget van de Nationale Politie. Het nieuwe kabinet heeft in het regeerakkoord aangegeven dat er voor de uitvoering van de wet CCIII 10 miljoen euro

¹ Door de onderhandelingen die zijn vastgelegd in het regeerakkoord van het nieuwe kabinet lijkt dit risico inmiddels beheersbaar.

extra beschikbaar komt². Nog onduidelijk is hoe dit precies wordt uitgewerkt en welk bedrag precies voor de politie, KMar en FIOD beschikbaar komt. Duidelijk is wel dat deze middelen ontoereikend zijn. De samenwerking tussen politie, KMar en FIOD wordt op de punten formatie, financiën en operaties in het tweede realisatieplan voor de structurele inrichting verder uitgewerkt.

Andere belangrijke risico's zijn 12-14

Op een aantal risicogebieden zijn al maatregelen genomen om deze risico's te mitigeren. Er is daarnaast een aantal bijzondere fysieke, organisatorische, elektronische en bouwkundige veiligheidsmaatregelen genomen.

Naast een ontwikkelaanpak zijn de beschikbaarheid van voldoende middelen; een goede verbinding met de politieorganisatie en netwerk- en ketenpartners; realistische ambities en gerichte aandacht voor de factor 'mens' doorslaggevende succesfactoren

Organisatie

De werkzaamheden van de voorziening worden uitgevoerd binnen een strikt juridisch kader en in een heimelijke setting. Binnendringen en veiligstellen van gegevens is hooggespecialiseerd werk, dat in teamverband plaatsvindt, dat functioneel gescheiden is van de tactiek en waarbij flexibele manieren van organiseren (rollen in plaats van functies) zijn vereist. Bij het binnendringen staan de rollen van binnendringer, uitvoerder en verdediger centraal. Daarnaast is een groot aantal rollen vereist om de bevoegdheid op verantwoorde en juridisch correcte wijze in te vullen en de binnendringer, uitvoerder en verdediger te ondersteunen.

De voorziening tot binnendringen wordt in 2018 gezamenlijk en centraal ingericht vanwege de expliciete keuze van de wetgever om deze bevoegdheid centraal te regelen; de politiek-bestuurlijke gevoeligheden en het daarbij behorende afbreukrisico en vanwege de complexiteit en hoge kosten van implementatie. In het tweede realisatieplan wordt een voorstel voor de structurele inrichting van de voorziening uitgewerkt.

De voorziening wordt in de realisatiefase (m.i.v. 1 januari 2018) opgezet met tijdelijke capaciteit vanuit de eenheden van de politie en de samenwerkingspartners FIOD en KMar. Daartoe heeft het KMTO op 22 november 2017 besloten om voorlopig een team van 7-12 te creëren. Deze behoefte is mede tot stand gekomen door ervaringen van onze partners in het veiligheidsdomein. Om dit te effectueren stelt de Dienst Landelijke Operationele Samenwerking (DLOS) van de Landelijke Eenheid 7-12 fte ter beschikking. Daarnaast participeren de eenheden van politie 7-12 fte en de Koninklijke Marechaussee en de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst met 7-12 fte.

In de realisatiefase is uitgegaan van aanvang met 1 inzetteam v7-12 fte en 1 ondersteuningsteam 7-12 fte. Het inzetteam is verantwoordelijk voor het uitvoeren van een of meerdere inzetten. Het inzetteam opereert zelfstandig als zelfsturend team met slechts een heel beperkte afhankelijkheid van de rest van de voorziening. Zodra de situatie dat toestaat zullen extra inzetteams toegevoegd worden.. Research & Development (R&D) maakt een permanent deel uit van de voorziening. Daartoe wordt de huidige ontwikkelomgeving van het CCIII-laboratorium in fase 2 omgevormd naar een permanente ontwikkelomgeving.

De wetgever stelt functiescheiding tussen opsporingsambtenaren die betrokken zijn bij het onderzoek in een geautomatiseerd werk (het technisch team) en de opsporingsambtenaren die betrokken zijn bij het operationele opsporingsonderzoek (het tactisch team) als expliciete eis. Een goede verbinding tussen tactiek en techniek is van groot belang voor effectieve opsporing. Functiescheiding stelt hoge eisen aan de communicatie. Naast functiescheiding tussen tactiek en techniek worden ook binnen de organisatie van het technisch team de principes van functiescheiding toegepast.

Processen vormen het hart van de werkwijze van het CCIII-team. In de experimentele fase van het programma CCIII zijn de concept werkprocessen CCIII gedefinieerd. Het werkproces binnendringen bestaat uit de hoofdstappen intake, haalbaarheidsonderzoek, voorbereiden binnendringen, uitvoeren binnendringen, monitoren en veiligstellen. De processen worden geïkt en verder uitgewerkt aan de hand van oefeningen en praktijk ervaring na inwerkingtreding van de wet CCIII.

² Vertrouwen in de toekomst, regeerakkoord 2017-2021, VVD, CDA, D'66 en Christenunie, 10 oktober 2017. De middelen komen naar verwachting pas met ingang van 2019 beschikbaar.

In de preparatie- en realisatiefase wordt het CCIII-lab omgevormd naar een voorziening tot binnendringen. Op dit moment is het CCIII-lab [7-11-12](#) gehuisvest en deze ruimte is nu al ontoereikend. Er wordt door de LE gezocht naar een huisvestingslocatie om de voorziening tijdig en adequaat te kunnen huisvesten. Daartoe is een beknopt huisvestingsplan opgesteld.

Oplegger t.b.v. portfolioproses

Naam opgave	Programma CCIII		
Portefeuille	Digitalisering Cybercrime		
Nummer			
Korte omschrijving opgave:	Het realiseren van een voorziening voor het heimelijk op afstand binnendringen in geautomatiseerd werken voor opsporend Nederland per 1 juli 2019.		
Verplichting	☒ Ja ☐ Nee	Wetswijziging Computer Criminaliteit III	
Soort opgave	☒ Implementatieopgave ☒ Ontwikkelopgave		
Reeds gestart	☒ Ja ☐ Nee	Indien ja, per:	1-1-2016
Beoogde startdatum	1-1-2016		
Beoogde einddatum	1-7-2019		
Wijze van implementatie	Inrichting van een definitieve binnendringing voorziening per 1/7/19		
Capaciteit			
Financiën			
Categorie			
Waarde	Score	Toelichting:	
Risico	Score	Toelichting:	
Haalbaarheid HRM			
Haalbaarheid FM			
Haalbaarheid FIN			
Haalbaarheid IC			
Haalbaarheid COM			

De rode blokken niet invullen, deze worden gevuld door de Directie Operatiën.

1. Definitie van de opgave

1.1. Aanleiding

Verplichting:	☒ Ja ☐ Nee	Bron: Wetswijziging CCIII
Soort opgave:	☒ Implementatieopgave ☒ Ontwikkelopgave	

Het wetsvoorstel CCIII gaat over de vergroting van de effectiviteit van het politieoptreden in het gehele opsporingsdomein. Om de nieuwe bevoegdheid tot het heimelijk op afstand kunnen binnendringen in een geautomatiseerd werk te kunnen implementeren is er gekozen voor een (voorlopig) centrale aanpak. Deze keuze is gemaakt vanwege de politiek-bestuurlijke gevoeligheden, de keuze van de wetgever om deze bevoegdheid centraal te regelen en vanwege de complexiteit en hoge kosten die de implementatie met zich meebrengt. Hierdoor kan er ook kennis en expertise gedeeld en ontwikkeld worden voor de gehele politieorganisatie en de gehele opsporing in Nederland.

Deze opgave is noodzakelijk omdat het wetsvoorstel CCIII per 1 januari 2018 in werking zal treden. De politie heeft deze bevoegdheid hard nodig om weer bij de communicatie van criminelen te kunnen komen. De impact van deze nieuwe bevoegdheid is beschreven in de impactanalyse CCIII uit 2014. Daarnaast is er in augustus 2015 een PID 1.0 Binnendringen goedgekeurd door de toenmalig portefeuillehouder Digitalisering en Cybercrime (Patricia Zorko). Op basis hiervan is er een start gemaakt met de inrichting van een lab omgeving bij de DLOS⁷⁻¹² van de LE.

1.2. Probleemstelling

Met de nieuwe bevoegdheid om heimelijk op afstand geautomatiseerde werken binnen te dringen zullen we als politie onder andere weer in staat zijn om bij de communicatie tussen criminelen te komen. De traditionele interceptietechnieken leveren tegenwoordig steeds minder voldoende inhoudelijke informatie (door toenemend gebruik van encryptie) op. Met deze nieuwe bevoegdheid repareren we de achterstand, die de politie heeft op het terrein van de digitalisering van de maatschappij en de criminaliteit. Deze wet biedt de politie de mogelijkheid om op creatieve wijze de criminaliteit aan te pakken, door juist in de virtuele wereld gebruik te maken van mogelijkheden die in de fysieke wereld niet aanwezig zijn.

1.3. Doelstelling

Door uitvoering te geven aan de nieuwe bevoegdheid kan de politie slagvaardiger optreden tegen criminaliteit. Criminaliteit maakt in steeds grotere mate gebruik van digitale middelen, de politie dient hierin mee te gaan. Zonder toegang tot de communicatie, wordt het steeds lastiger om opsporingsonderzoeken tot een goed einde te brengen. Het is nu noodzakelijk om hier uitvoering aan te geven aangezien de nieuwe wet CCIII per 1 juli 2018 in werking zal treden.

1.4. Strategische fit

Cybercrime is als prioriteit benoemd binnen de politie. CCIII valt binnen deze prioriteit. CCIII gaat echter over meer dan alleen Cybercrime, het gaat namelijk ook over de aanpak van zware georganiseerde criminaliteit. CCIII levert een bijdrage aan de vernieuwing van de opsporing.

1.5. Risico's

Het programma CCIII verricht haar werkzaamheden in een externe omgeving die buitengewoon dynamisch en complex is. Er zijn daarom afzonderlijke analyses uitgevoerd naar de impact van implementatie, de risico's en de succesfactoren. Uit de analyses blijkt dat de impact groot is in termen van werklust en kosten en dat deze veel risico's met zich mee brengt.

Het risico bestaat dat de Eerste Kamer niet akkoord gaat met het wetsvoorstel en dat het voorstel terug wordt gezonden aan de Tweede Kamer. Op basis van dat risico is een alternatief scenario ontwikkeld waaruit blijkt dat de programma-activiteiten (in afgeslankte vorm) voort moeten worden gezet. Een ander groot risico is het ontbreken van voldoende middelen voor de structurele implementatie van de nieuwe bevoegdheid. Implementatie van de nieuwe bevoegdheid heeft een zeer forse financiële impact. De wetgever is ervan uitgegaan dat de financiële gevolgen van implementatie van de nieuwe bevoegdheden worden opgevangen binnen het totaal beschikbare budget van de Nationale Politie. Het nieuwe kabinet heeft in het regeerakkoord aangegeven dat er voor de uitvoering van de wet CCIII 10 miljoen euro extra beschikbaar komt. Nog onduidelijk is hoe dit precies wordt uitgewerkt. Gezien de samenwerking met FIOD en KMar lijkt het echter redelijk dat de kosten naar evenredigheid verdeeld worden over alle belanghebbende partijen.

Overige belangrijke risico's [12-14](#)

Op een aantal risicogebieden zijn inmiddels maatregelen genomen om deze risico's te mitigeren. Er is daarnaast een aantal bijzondere fysieke, organisatorische, elektronische en bouwkundige veiligheidsmaatregelen genomen. Een ander risico voor het slagen van dit programma is [12-14](#).

Er is door het programma een uitgebreide risico analyse opgesteld, Deze is op aanvraag beschikbaar.

Naast een ontwikkelaanpak zijn de beschikbaarheid van voldoende middelen; een goede verbinding met de politieorganisatie en netwerk- en ketenpartners; realistische ambities en gerichte aandacht voor de factor 'mens' doorslaggevend voor succes

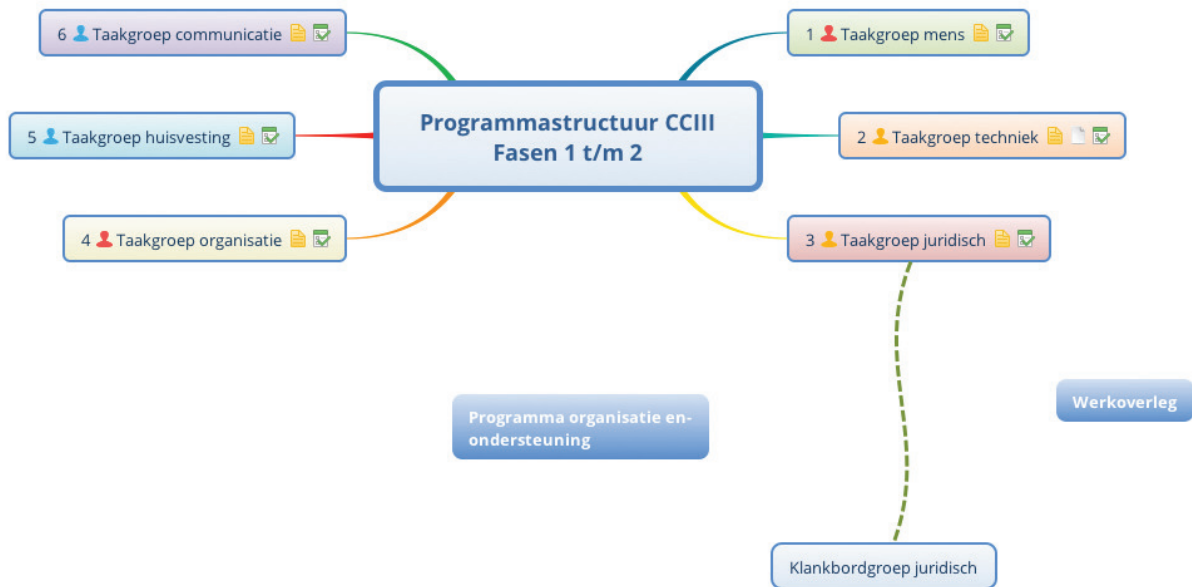
1.6. Resultaten en tussenresultaten

Per 1 juli 2018 zal er een voorlopige voorziening tot binnendringen zijn ingericht bij de politie. Hiervoor wordt gelijktijdig met dit plan van aanpak een eerste realisatie plan opgesteld. Hierin staat precies beschreven hoe de voorziening ingericht dient te worden.

Per 1 juli 2019 zal er een definitieve voorziening worden ingericht bij de politie. Hiervoor zal mede op basis van de ervaring uit de voorlopige voorziening per 1 maart 2019 een definitief realisatieplan worden opgeleverd.

1.7. Product breakdown structure

De precieze uitwerking van deze PBS is te vinden in het document Versterking programma aanpak CCIII. De samenvatting is weergegeven in onderstaande afbeelding.

1.8. Effecten van de opgave

Deze opgave behelst een geheel nieuwe opgave met een forse impact op alle bedrijfsvoeringsaspecten. Hieronder worden slechts een aantal niet uitputtende voorbeelden benoemd. Door het inrichten van de binnendringing voorziening voor de politie zullen bestaande werkprocessen moeten worden aangepast. Het gaat hier nadrukkelijk niet alleen over nieuwe werkprocessen. Daarnaast zullen er mensen moeten geworven die binnen het LFNP passen. Hiervoor is een andere manier van werven noodzakelijk. Alleen door gespecialiseerde mensen te werven, zal de politie in staat zijn om deze bevoegdheid uit te voeren. Binnen het DICT zal ook het SBT (Speciaal Beheer Team) verder moeten worden doorontwikkeld om te kunnen voldoen aan de technische vragen en eisen van de CIII voorziening. Daarnaast zal er voor de huisvesting van de CCII voorziening voorzien moeten worden in een hoogwaardige locatie om dit team onder te brengen. Gespecialiseerde juridische expertise op dit terrein zal ook moeten ontwikkeld.

1.9. Gebruikers en doelgroepen

De gebruikers van deze voorziening zullen te vinden zijn in alle Eenheden en de partnerorganisaties KMar en FIOD, Aangezien de bevoegdheid tot binnendringen alleen ingezet mag worden bij de bestrijding van de zware georganiseerde criminaliteit en nader benoemde misdrijven, ligt het in de lijn dat de aanvragen met name uit de DRR en de LR zullen komen. Binnen elke eenheid zal wel een grote rol zijn weggelegd voor de TDO's om de informatie die het binnendringing team binnenhaalt op de juiste wijze neer te leggen bij het tactisch opsporingsteam. Er wordt een centraal team ingericht bij de DL0S van de LE om alle zaken die vanuit de eenheden (en ander opsporingdiensten) worden aangevraagd te beoordelen en uit te voeren.

1.10. Relatie met andere opgaven

Relatie met Herijking Opsporing, Digitale Opsporing, Project Intensivering Aanpak Cybercrime (PIAC), Intelligence en CTER. Het is evident dat de toepassing van CCIII, met name het deel dat betrekking heeft op het binnendringen in een geautomatiseerd werk, zal bijdragen aan de verbetering van de opsporing en terrorismebestrijding. Het zal immers beter dan nu mogelijk zijn om inzage te krijgen in onder ander communicatie en locatiebepaling van (zware) verdachten. De opmars van encryptie maakt het steeds moeilijker voor de opsporing om daarbij te komen. Er is een directe relatie met het PIAC op de terreinen waar het gaat om het verbeteren van de digitale intake en het verbeteren van de informatiepositie van de politie. Hiervoor zijn binnen het PIAC trajecten gestart die een waardevolle bijdrage kunnen leveren voor dit programma. De afhankelijkheid met het project inwerking brengen Digitaal Opsporen ligt met name op het terrein van het ontwikkelen van een traject (een lifecycle traject) voor de aanschaf van dure, niet standaard (ICT)-middelen en infrastructuur ten behoeve van de opsporing en in het traject om hoogopgeleid personeel te werven voor de politie.

1.11. Gewenste ondersteuning

Deze opgave kan niet zonder ondersteuning worden opgepakt. Hiervoor is een programma organisatie ingericht die zowel de opdrachtgever (Programmadirecteur) als de opdrachtnemer (sectorhoofd DLOS) ondersteunt. Daarnaast wordt de programmadirecteur D&C ondersteund door de Directie Operatie. Voor de ondersteuning van de portefeuillehouder D&C is aansluiting gevonden bij de afdeling politieprofessie van de LE. De gewenste ondersteuning is verder uitgewerkt in het voorstel voor de versterking van de programma aanpak CCIII. Hierin is per taakgroep aangegeven welke ondersteuning (incl. gevraagde tijdsbesteding) noodzakelijk is. In de tabel is de vereiste ondersteuning samengevat. NB. De uren van 2017 zijn niet gerealiseerd en dienen alsnog gerealiseerd te worden.

Onderdeel	Omschrijving	Uren 2017-II	Uren 2018 -I	Uren 2018 -II
Taakgroep Mens	Aannemer/ Sr HR projectmanager	624	416	624
	HR regieteam	416	416	416
	HR afdeling IDO	312	208	312
	Regionale eenheid/ landelijke eenheid	104	104	104
	Begeleidingscommissie (OM of KMar)	104	104	104
Taakgroep Techniek	Aannemer/Programmateam CCIII	7-12		
	Lab CCIII			
	DICT, speciaal beheer			
	SOC			
	IM, business expert			
	ICT expert DICT			
	TDO eenheden			
	Tactische recherche/DLR			
	FIOD			
	1 scrumteam			
Taakgroep Juridisch	Aannemer/Programmateam CCIII	312	104	104
	Programmateam CCIII/ operationeel jurist	7-12		
	DLOS/operationeel jurist			
	OM			
Regionale eenheid	PM	PM	PM	
Klankbordgroep Juridisch	KMar	PM	PM	PM
	FIOD staf/beleid	PM	PM	PM
Taakgroep organisatie	Aannemer/Programmateam CCIII	416	416	416
	Tactische recherche/DLR	7-12		
	TDO eenheden			
	Staf KL/werkprocessen en kwaliteit	312	104	208
	Lab CCIII (2x)	7-12		
	Operationeel jurist			
	AO	7-12		
OM				
Taakgroep huisvesting middelen	en Aannemer (PDC)	208	312	312
	Programmateam CCIII	104	104	104
	Expert huisvesting politie	208	312	104
	Gebruikers lab	104	104	104
	PDC team	208	208	104

	Leiding DLOS 10.2.e	156	156	40
Taakgroep Communicatie	Aannemer/Sr projectleider	624	624	624
	Programmteam CCIII	104	52	52
	Programmadirecteur D&C	40	40	40
	Sr. Communicatieadviseur	416	416	416
	Expert DLOS (tbv voorlichting)	104	208	208
	ECDO	104	208	208
	OM	40	40	40
	FIOD	104	104	104
Ondersteuning programmamanage ment	Officemanager	312	208	208

1.12. Randvoorwaarden

De belangrijkste randvoorwaarden zijn de beschikbaarheid van middelen en steun van de gehele politie organisatie en de opsporingspartners om deze opgave gezamenlijk te organiseren. Als aan deze randvoorwaarden wordt voldaan zal er per 1 juli 2018 een werkende binnendringing voorziening zijn. Daarnaast is commitment van het PDC een absolute randvoorwaarde voor het slagen van dit programma. Zonder de betrokkenheid van HRM, FM, Communicatie, IV, IM en Financiën is het programma geheel op zichzelf aangewezen en zal de datum van 1 juli 2018 wel worden gehaald, maar niet in de vorm zoals de wetgever dat vraagt. Zoals al is aangegeven kan het programma niet worden uitgevoerd aan de hand van de PRINCE2 methode, wel kan het organiseren van resources als huisvesting, communicatie, inrichting van kantoorautomatisering projectmatig/Prince2 worden uitgevoerd Er dient flexibiliteit in de organisatie aanwezig te zijn om dit via een ontwikkelbenadering uit te rollen.

1.13. Kwaliteitsverwachting en acceptatiecriteria

Een van de belangrijkste onderdelen is een adequaat 'management van verwachtingen', in het bijzonder in de richting van de stakeholders klanten (OM, tactische recherche, TDO), het management van de organisaties die in de voorziening participeren (politie, FIOD, KMar) en het ministerie van V&J/de politiek verantwoordelijken. Het programma CCIII merkt dat er hooggespannen verwachtingen zijn over de inzet van de nieuwe bevoegdheid, en dat de kennis over onder meer de gevallen waarin de bevoegdheid kan worden ingezet en de strenge voorwaarden waaraan die inzet moet voldoen, zeer laag is.

De verwachtingen van de stakeholders sterk variëren van enkele zaken tot honderden zaken per jaar en dat het aantal zaken sterk afhankelijk is van factoren als complexiteit, de inzetbaarheid van technische hulpmiddelen en de ervaring van het CCIII team. In deze fase van ontwikkeling is het onmogelijk om harde uitspraken te doen over het aantal zaken dat met de bezetting in fase 3 (7-12) door het CCIII-team kan worden verricht.

Het CCIII-team houdt rekening met 7-12

Daarnaast moet rekening worden gehouden met een behoorlijke doorlooptijd voordat de resultaten van een zaak extern communiceerbaar zijn. Verwacht wordt dat op zijn vroegst een half jaar na inwerkingtreding van de Wet CCIII een eerste resultaat extern communiceerbaar zal kunnen zijn. Het verdient vanuit het oogpunt van communicatie en aanbeveling om in de sturing op de input van het CCIII-team rekening te houden met keuze voor zaken met maatschappelijke impact en een hoge slagingskans. Dit wordt in nauwe samenwerking met het OM en de begeleidingscommissie uitgewerkt.

1.14. Afbakening

De Wet CCIII is gericht op de bevoegdheid om geautomatiseerde werken heimelijk binnen te kunnen dringen met het oog op de bestrijding van ernstige misdrijven en om gegevens op doeltreffende wijze ontoegankelijk te kunnen doen maken. Het wederrechtelijk voorhanden hebben of bekend maken van door misdrijf verkregen gegevens wordt strafbaar gesteld, evenals online handelsfraude, het corrumpen van minderjarigen en 'grooming'. Dit plan van aanpak focust

zich op het maatschappelijk en politiek meest gevoelige onderdeel van het wetsvoorstel: de bevoegdheid om geautomatiseerde weken op afstand heimelijk binnen te kunnen dringen.

Over online handelsfraude is onder verantwoordelijkheid van het programma CCIII een afzonderlijke impactanalyse opgesteld. Na goedkeuring door de toenmalige stuurgroep CCIII is het rapport aangeboden aan de portefeuillehouder Digitalisering en Cybercrime. De resultaten, conclusies en aanbevelingen zijn meegenomen in het project Landelijk Service Centrum e-Crime. Daarmee is de inzet van het programma CCIII op dit onderwerp beëindigd, om te voorkomen dat zaken dubbel gedaan worden.

Op het gebied van heling van gegevens wordt onderzocht of er een impactanalyse opgesteld kan worden door een extern bureau in samenspraak met het project 'stop heling' en het platform intensivering aanpak Cybercrime (PIAC). De resultaten van deze impactanalyse zullen net als de resultaten van de impactanalyse over online handelsfraude worden gepresenteerd in de begeleidingscommissie en via de portefeuillehouder D&C worden voorgelegd aan de meest voor de hand liggende partij om de conclusies van de impactanalyse op zich te nemen.

Grooming en corrumpieren zijn twee onderwerpen die al gedurende enige tijd besproken worden met het programma Zeden en het Team Bestrijding Kinderporno en Kindersekstoerime (TBKK). Uitgangspunt daarbij is dat dubbel werk voorkomen moet worden. In dat team is de expertise en betrokkenheid bij de wetgeving georganiseerd, in nauwe samenspraak met het OM. Afsgesproken is dat het programma CCIII hierin een ondersteunende en faciliterende rol speelt.

Een aantal van de in dit plan van aanpak beschreven programmaresultaten is cruciaal voor succes van het programma CCIII, maar valt feitelijk buiten de directe invloedssfeer van het programma. Denk bijvoorbeeld aan huisvesting, ICT en werving. Deze resultaten dienen niet door de programma-organisatie CCIII, maar door de staande organisatie te worden opgeleverd. Uiteraard levert het programma CCIII daarbij inbreng. In dit plan van aanpak worden de door de staande organisatie op te leveren resultaten benoemd.

Tot slot is de keuring van technische hulpmiddelen ook binnen de scope van het programma geplaatst. Hieraan wordt uitvoering gegeven door diensten van een extern publiekrechtelijk orgaan in te kopen.

1.15. Kaders van de opgave

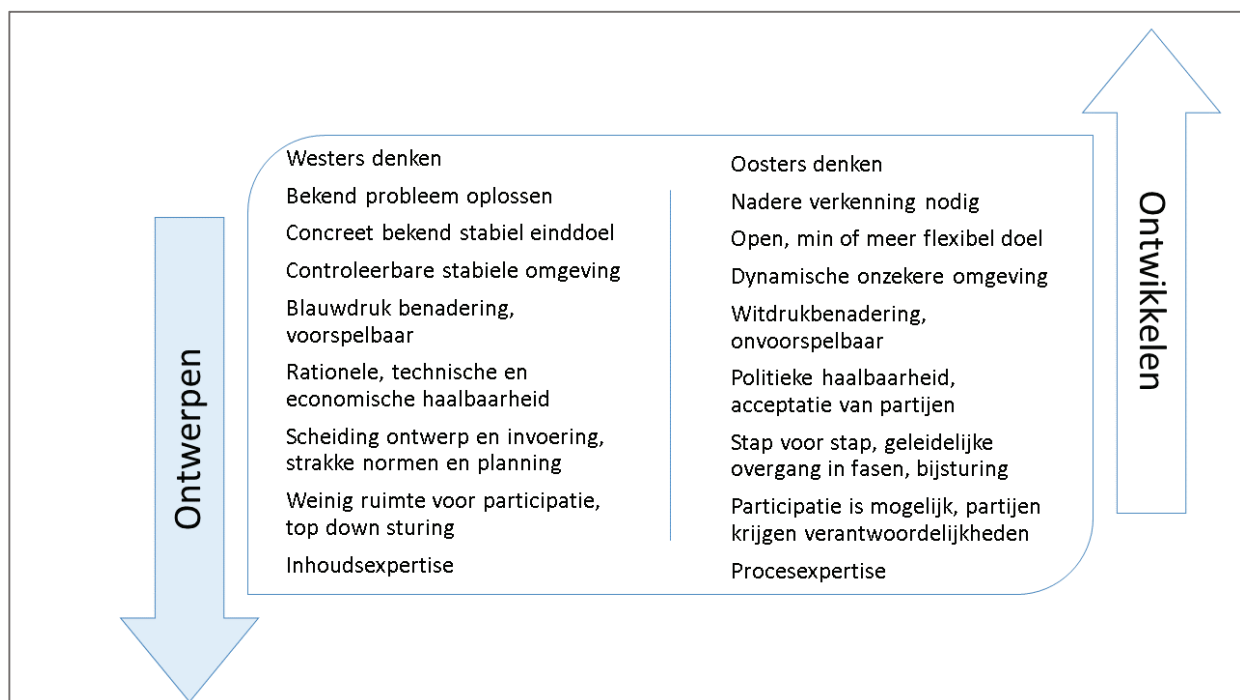
Het programma CCIII werkt binnen de kaders die vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid worden meegegeven. Dit betekent dat alles wordt ingericht conform de kaders die worden meegegeven vanuit het wetgevingstraject. Dat betekent dat alle onderwerpen binnen de wet CCIII door het programma CCIII worden opgepakt, inclusief het keuringsproces, internationale oriëntatie en technische oriëntatie op producten.

2. Werkwijze en organisatie

2.1. Aanpak

Realisatie van een geheel nieuwe CCIII-voorziening binnen de Nationale Politie (NP) impliceert een fors verandertraject. Het is een nieuw werkterrein op een gebied waarmee nauwelijks ervaring is en een referentiekader ontbreekt. Realisatie van deze voorziening vereist vernieuwing van organisatie en processen, van ICT, HRM, security en van huisvesting. De programmatische veranderaanpak CCIII biedt mogelijkheden voor vernieuwing van traditionele manieren van organiseren en veranderen binnen de politieorganisatie. De ervaringen en inzichten die met het programma CCIII worden opgedaan kunnen als hefboom dienen voor bredere innovatietrajecten in de Nationale Politieorganisatie. In die zin levert het programma CCIII niet alleen als resultaat een werkende voorziening op, maar ook waardevolle inzichten in effectief implementeren van technologische innovaties in een bureaucratische organisatie. Deze inzichten en ervaringen worden opgenomen in de in 2019 te houden evaluatie.

In de eerste helft 2017 heeft het programma CCIII analyses uitgevoerd naar zowel de risicofactoren als de succesfactoren³ bij realisatie van CCIII. Daarbij zijn de succesfactoren bij vergelijkbare vernieuwingen bij o.a. samenwerkingspartners, het buitenland en eerdere ervaringen in de politieorganisatie (i.h.b. realisatie van de OVC-bevoegdheid en opzet van het Team High Tech Crime (THTC)) onderzocht. De uitkomsten van deze analyses hebben in nauwe samenspraak met leiding en begeleidingscommissie geleid tot verschillende maatregelen op gebied van o.a. veranderaanpak, governance en keuring. Uit deze analyses, die in hoofdstuk 2 nader worden toegelicht, blijkt dat de bij de politie gebruikelijke blauwdruk- c.q. uitrolbenadering van veranderen zich niet verhoudt met effectieve en zorgvuldige realisatie van de nieuwe CCIII-voorziening. Dat neemt overigens niet weg dat enkele, meer uitvoeringsgerichte onderdelen van het programma CCIII het beste via deelprojecten met een ontwerpbenadering gerealiseerd kunnen worden, zoals de realisatie van kantoorautomatisering en huisvesting.

Afbeelding 1: twee benaderingen van veranderen (Naar: J.J. Boonstra 1996)

De realisatie van CCIII is aanvankelijk als een projectorganisatie opgezet. Een *project* is gericht op een concreet resultaat binnen tijd en budget. Waar bij een project de te bewandelen weg vooraf kan worden bedacht (inclusief noodzakelijke middelen als tijd en geld), wordt in een programma de weg gaandeweg vormgegeven. Een *programma* is gericht op toegevoegde waarde en dus op baten (financieel en niet financieel) voor de sponsors en stakeholders.

³ Analyse succesfactoren bij implementatie van de nieuwe CCIII-bevoegdheden voor de Nationale Politie, programmteam CCIII 2017.

Een programma bevat een unieke, tijdelijke opgave, uit te voeren in een tijdelijk samenwerkingsverband. Het enige dat bij een programma duidelijk is, zijn de baten die moeten worden gerealiseerd. De weg naar die baten is hoogst onzeker en meestal een kwestie van trial and error en adequate reacties volgens een plan B of C. Er is bij een programma wel zicht op de eerste fase, maar de invulling van vervolgfases krijgt al werkend vorm. Het ontwikkelen van een goed programma kost tijd, en die ruimte moeten de opdrachtgevers en stakeholders geven. De complexiteit en de dynamiek van een programma stellen bijzondere eisen aan de programma-aanpak en de governance.

Complexe veranderopgaven als CCIII kunnen het beste via programmasturing worden vormgegeven omdat het gaat om strategische veranderopgaven met een groot aantal belanghebbenden en de druk om binnen beperkte tijd in een zorgvuldig proces resultaten te bereiken. Zowel de bestaande organisatie als de programmaorganisatie geven uitvoering aan (onderdelen van) het programma. Concrete onderdelen van het programma worden projectmatig gerealiseerd of via agile/scrum werkvormen.

Op basis van deze ervaringen is gekozen voor een ontwikkelingsgerichte veranderaanpak in een hybride vorm. Klein en experimenteel beginnen om ervaring en expertise op te doen die input vormt voor de plannen voor verdere ontwikkeling. Startend met een CCIII-laboratorium waarin door onderzoek en experimenten een eerste manier van werken en organiseren wordt ontwikkeld (learning by doing/training on the job). Om vervolgens in een iteratieve aanpak stap voor stap toe te werken naar een structurele voorziening. De capability om technologie en aanpak voortdurend aan te passen aan de nieuwste ontwikkelingen vormt een structureel onderdeel van de te realiseren voorziening. Ontwikkeling stopt dus niet na afronding van het programma, maar is een permanent proces. Vanuit het startpunt zijn tot het moment van inwerkingtreding van de Wet CCIII oefeningen gehouden die telkens geëvalueerd zijn en input leveren voor verdere verbeteringen en aanpassing. De inzet van de bevoegdheid tot binnendringen wordt gefaseerd opgebouwd, zodat de kennis en ervaring van alle partners in de keten zorgvuldig kan meegroeien.

Langetermijnplanning wordt steeds moeilijker als technologische ontwikkelingen in een steeds sneller tempo plaatsvinden. Waar het resultaat in de ontwerpbenadering een duidelijk oplevermoment kent en als 'af' wordt beschouwd, is het werk in de ontwikkelbenadering 'nooit af'. Het programma transformeert het huidige laboratorium naar een werkende proefopstelling, en levert CCIII als nieuwe werkende voorziening op en draagt het dan over aan de staande organisatie. Nu is al duidelijk dat ontwikkeling een permanent onderdeel wordt van de CCIII-organisatie. CCIII is met andere woorden een permanente voorziening die 'nooit af' zal zijn en waarvan ontwikkeling een structureel bestanddeel is.

2.2. Fasering

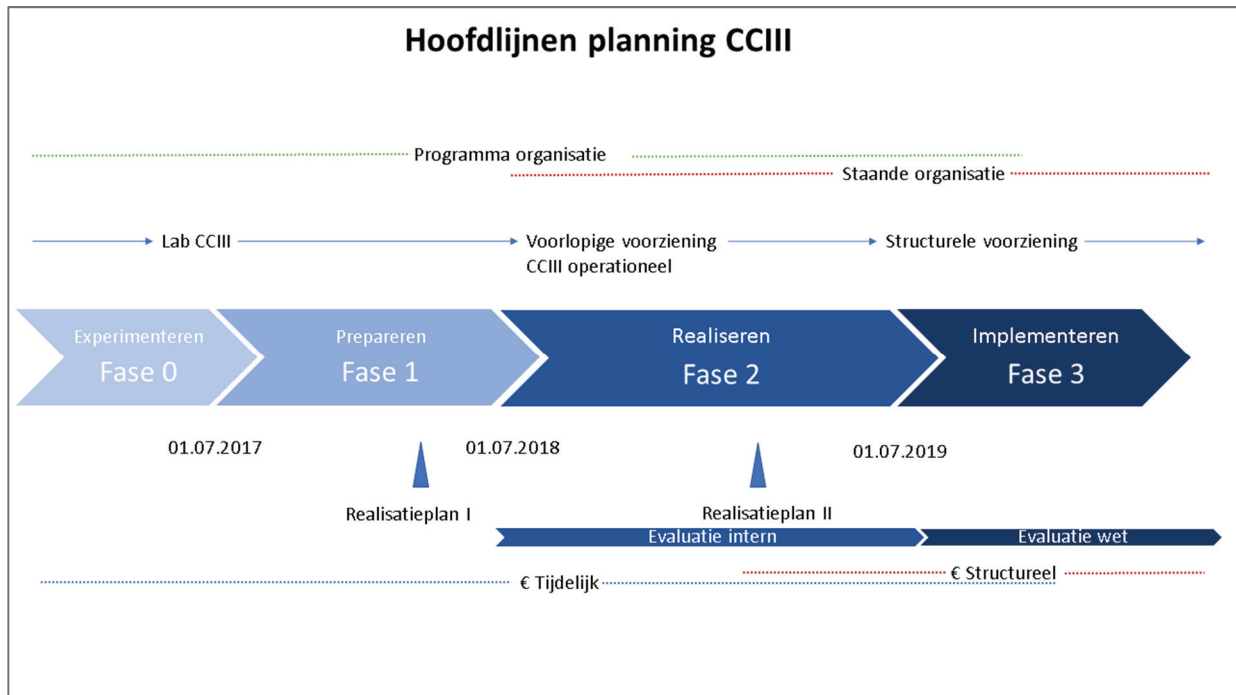
Het programma CCIII is opgedeeld in vier hoofdfasen: experimenteren, prepareren, realiseren en implementeren. Deze fasen zijn in de afbeelding schematisch weergegeven. De periode vanaf aanvang van het programma in 2015 tot 1 juli 2017 stond in het teken van experimenteren. In deze fase zijn onder meer voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en is het CCIII-lab opgericht. Momenteel bevindt het programma zich in de preparatiefase, waarin alle activiteiten worden toegespitst op realisatie van een werkende CCIII-voorziening bij inwerkingtreding van de wet CCIII op 1 juli 2018. Het eerste jaar na inwerkingtreding van de Wet CCIII staat in het teken van realiseren: het opdoen van eerste

daadwerkelijke ervaring in het werken met de nieuwe bevoegdheden. Op basis van deze praktijkervaringen en de resultaten van de voorafgaande fasen wordt in het voorjaar 2019 het realisatieplan voor de structurele implementatie van de CCIII-voorziening opgesteld.

De aanvankelijke gedachte in het programma CCIII was –in lijn met de gangbare ontwerpbenadering– dat met ingang van 1 juli 2018 een structurele CCIII-voorziening geïmplementeerd zou worden. De in deze paragraaf geschetste veranderkundige inzichten zijn gedeeld met de begeleidingscommissie CCIII, waarin in- en externe experts en samenwerkingspartners zitting hebben. In overleg met de begeleidingscommissie, de programmadirecteur D&C, het sectorhoofd DLOS en de programmamanager CCIII is ervoor gekozen om het realisatieplan in twee delen op te leveren. Op 1 september 2017 is de 0.9 versie van dit plan als eerste realisatieplan voor periode van 1 januari 2018 t/m 1 juli 2019 opgeleverd. In dit eerste realisatieplan worden de belangrijkste mijlpalen en op te leveren deelproducten uitgewerkt. Vanaf de zomer 2018 zal de nieuwe bevoegdheid zorgvuldig en stapsgewijze worden toegepast, zodat ervaring wordt opgedaan bij het verder vormgeven en uitbouwen van de nieuwe werkwijze. Op 1 maart 2019 wordt het tweede realisatieplan voor de structurele inrichting van de CCIII-voorziening opgeleverd en ter besluitvorming voorgelegd.

Ontwikkeling en inrichting van de voorlopige CCIII-voorziening in de fasen 0 t/m 2 geschiedt met behulp van tijdelijke middelen en personele inzet. De gefaseerde oplevering biedt als voordeel dat besluitvorming beter doordacht en zorgvuldiger kan plaatsvinden, maar als mogelijk nadeel dat structurele middelen mogelijk niet op tijd gereserveerd kunnen worden zowel. Een tweede voordeel van de gefaseerde oplevering is dat in de veranderaanpak de samenwerking en verbinding met de klanten/ senior users van de CCIII-voorziening tactische recherche en TDO's van de eenheden en de externe partners versterkt kan worden. Dat krijgt vorm door participatie in de vorm van 'samen bouwen' aan de nieuwe voorziening. De hoofdlijnenplanning is schematisch samengevat in onderstaande afbeelding.

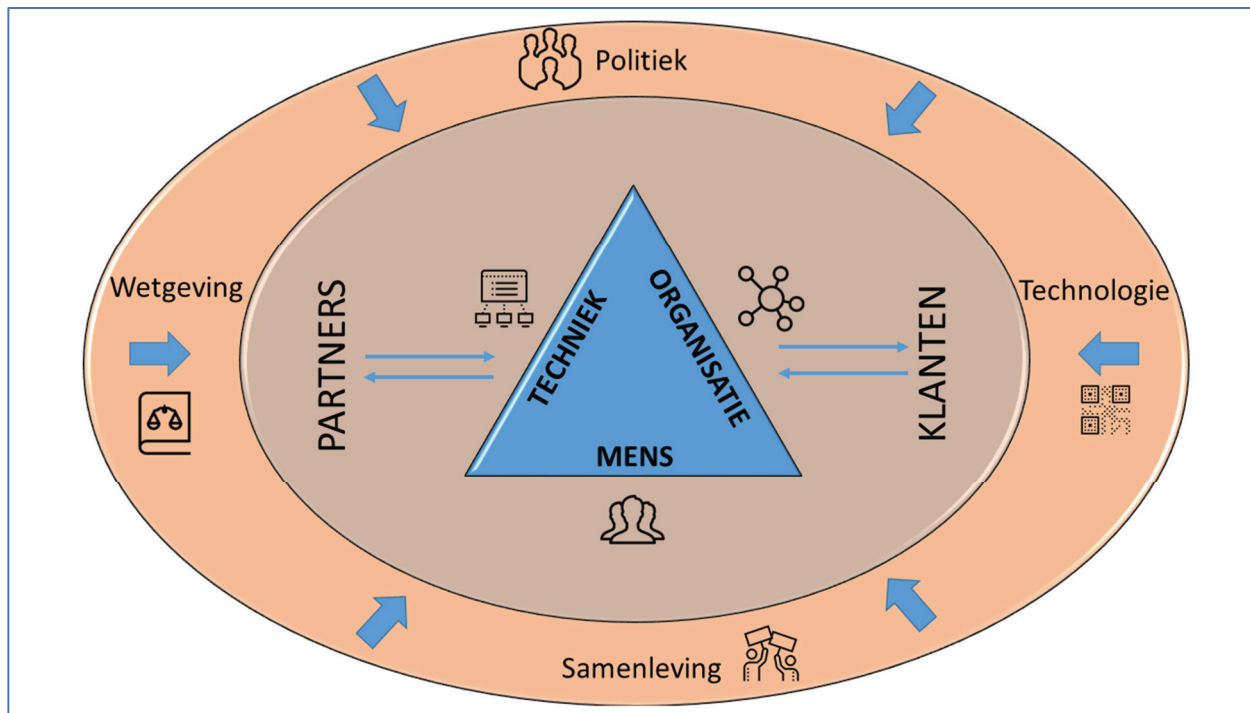

2.3. Interne en externe afhankelijkheden

De externe omgeving van het programma CCIII is buitengewoon dynamisch en complex. Hiervoor wordt vaak de term VUCA-world gehanteerd⁴. VUCA-world staat voor Volatile, Uncertain, Complex en Ambiguous. Ofwel snel veranderend, met een hoge mate van onzekerheid, grote complexiteit en vaag/dubbelzinnig. Het is de wereld waarin wij ons momenteel bevinden en die de komende jaren nog veel meer 'VUCA' zal worden. De term VUCA is typerend voor de context waarbinnen het programma CCIII gestalte krijgt. Deze omgevingsvariabelen maken de implementatie van de nieuwe CCIII-bevoegdheden moeilijk overzichtelijk en planbaar en stellen bijzondere eisen aan de veranderaanpak.

⁴ Harvard Business Review, jan-feb 2014.

Aan het acroniem VUCA kan de letter H van Hostile, ofwel vijandig, worden toegevoegd. Er is veel maatschappelijke weerstand tegen deze ingrijpende bevoegdheden die de politie, FIOD en KMar krijgen. Dit blijkt onder meer uit het grote aantal WOB-verzoeken⁵ dat is ingediend vanaf de start van de eerste activiteiten van de politie ter voorbereiding op de implementatie van de nieuwe bevoegdheid. Ook de inschatting dat rekening moet worden gehouden met acties of tegenaanvallen van zowel individuele subjecten als acties tegen de Nationale Politie in min of meer georganiseerd verband telt daarbij mee.

Contingentiefactoren zijn factoren in de omgeving die bepalend zijn voor de inrichting van een organisatie⁶. De vele krachten uit de externe omgeving die van invloed zijn op de vorming van de nieuwe voorziening tot binnendringen zijn te bundelen in drie hoofdgroepen: de invloed van samenleving en politiek; de invloed van wetgeving en de invloed vanuit technologie. In dit hoofdstuk staat de invloed van deze contingentiefactoren centraal, zoals weergegeven in afbeelding 8. Het hart van de voorziening tot binnendringen wordt gevormd door de elementen Mens, Techniek en Organisatie. De voorziening staat ten dienste van opsporend Nederland. De belangrijkste klanten/ senior users zijn tactische opsporingsteams en TDO's. De voorziening werkt nauw samen met (keten) partners in het veiligheidsdomein zoals KMar, FIOD, OM, NFI etc.

De politiek is sterk verdeeld over het toekennen van deze ingrijpende bevoegdheid aan politie, FIOD en KMar en de voorwaarden die daaraan zouden moeten worden verbonden. Dat komt onder meer naar voren uit de lange aanlooptijd van deze wetgeving, de hoorzittingen in Tweede en Eerste Kamer, de vele vragen die zijn gesteld, het aantal amendementen en de stemverhoudingen. Het wetsvoorstel is op het moment van schrijven van dit plan van aanpak in behandeling in de Eerste Kamer, waar de zetelverdeling weer anders is dan in de Tweede Kamer. En na de verkiezingen is de politieke samenstelling van het kabinet ingrijpend veranderd.

Uit de analyse van de vragen en standpunten van politieke partijen komt naar voren dat de grootste pijnpunten liggen op gebied van privacy, gebruikmaking van onbekende kwetsbaarheden en (de onafhankelijkheid van) het toezicht op de uitoefening van de bevoegdheid tot binnendringen.

In de samenleving zijn de voor- en tegenstanders van de Wet CCIII hoofdzakelijk te vinden in de verschillende belangen- en actiegroepen, de wetenschap en maatschappelijke instituties. Voorstander van de nieuwe bevoegdheden

⁵ Wet Openbaarheid van Bestuur

⁶ Contingentiefactoren zijn factoren in de omgeving die bepalend zijn voor de inrichting van een organisatie. De contingentietheorie gaat ervan uit dat elke organisatie uniek is en het daarom niet verstandig is om methoden, modellen, structuren en dergelijke klakkeloos over te nemen, ook al zijn ze elders succesvol.

zijn naast OM en politie ook het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) en Fox-IT. De voorstanders maken duidelijk dat de nieuwe bevoegdheden noodzakelijk zijn om de achterstand in te lopen. Door toenemende end-to-end encryptie neemt de waarde van de taps steeds verder af. De voorstanders zijn van mening dat er voldoende waarborgen zijn voor zorgvuldige toepassing van de bevoegdheid.

De overige deskundigen uiten veel bezwaren tegen het wetsvoorstel, geven adviezen of zijn ronduit tegen. De belangrijkste bezwaren die worden genoemd zijn het ontbreken van de nodige waarborgen, die ervoor moeten zorgen dat de bevoegdheid op de juiste wijze wordt ingezet. Onafhankelijk toezicht achteraf is een van waarborgen die het vaakst genoemd wordt. Andere punten van kritiek zijn het gebruik van onbekende kwetsbaarheden. Doordat TH gebruik kunnen maken van onbekende kwetsbaarheden zouden deze buiten de meldplicht vallen.

2.4. Mijlpalen

De mijlpalenplanning is feitelijk een uitwerking van de in de hoofdlijnennotitie gepresenteerde globale planning van het programma CCIII. De mijlpalenplanning is een dynamisch document dat steeds wordt aangepast aan de ontwikkelingen. De mijlpalenplanning fungeert als dashboard voor het programmamanagement en de stuurgroep CCIII. Een beknopte samenvatting van de mijlpalenplanning is in hieronder weergegeven.

Uit de mijlpalenplanning blijkt dat de realisatie op enkele cruciale onderdelen achterblijft op de planning. De belangrijkste zijn:

- De vereiste startbezetting van 7-12 f.t.e is niet gerealiseerd.
- Opleiding, certificering en aanwijzing slechts voor een beperkt aantal medewerkers te realiseren.
- De lange inwerk- en opleidingstijd
- Niet beschikken over gekeurde technische hulpmiddelen
- Niet beschikken over huisvesting en ingerichte testomgeving

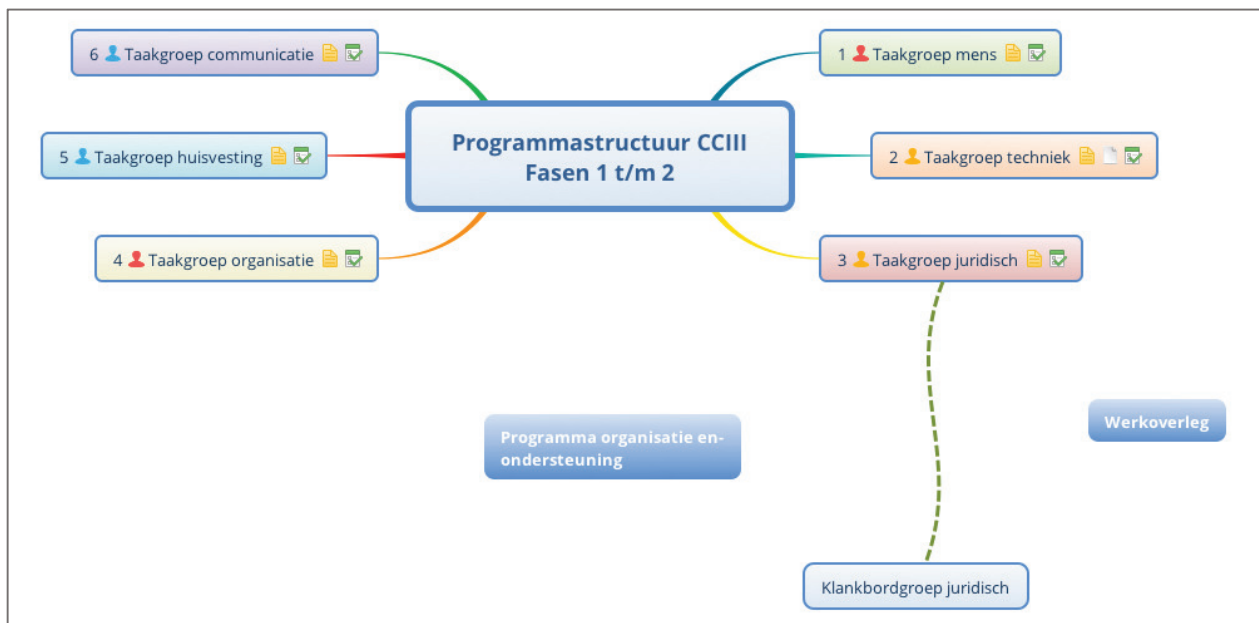
Dat heeft gevolgen voor de operationele inzetbaarheid van de voorziening met ingang van fase 2.

2.5. Projectorganisatie

Met ingang van de preparatiefase (fase 1, 1 juli 2017) is de programma-organisatie versterkt om aan de kernopgave te voldoen om met ingang van de realisatiefase (fase 2, 1 januari 2018) een voorlopige CCIII-voorziening voor opsporend Nederland operationeel te hebben. Daartoe is in nauwe afstemming met de begeleidingscommissie CCIII een afzonderlijk programmaplan opgesteld⁷. Dit programmaplan voorziet in een versterking van de aanpak en focust zich op het verder inrichten en professionaliseren van de (tijdelijke) programmaorganisatie die nodig is om de doelstellingen van het programma te bereiken.

Om een goede verbinding van de CCIII-organisatie met de regionale eenheden, de LE en de partners te realiseren is participatie een belangrijk uitgangspunt in de aanpak van het realisatieplan. Deze aanpak is niet alleen nodig om de denk- en uitvoeringscapaciteit van het programma CCIII te vergroten. De aanpak is ook nodig om de verbinding tussen medewerkers van het CCIII-programma en de toekomstige klanten/ senior users van de voorziening en de samenwerkende partners te versterken.

Het programma CCIII krijgt vorm door middel van een zestal taakgroepen, die elk een deelopgave van het programma realiseren. De hoofdlijn van de programmastructuur met 6 taakgroepen is hieronder weergegeven.

Coördinatie tussen de activiteiten van de verschillende taakgroepen vindt plaats door het programmamanagement CCIII via een 'linking pin'-principe en werkoverlegstructuur. Een taakgroep staat voor een afgebakende kernopgave, die zoveel als mogelijk in termen van op te leveren concrete resultaten en deelproducten is geformuleerd. Elke taakgroep omvat een samenhangend cluster van activiteiten en richt zich op een relatief autonoom te behalen resultaatgebied. Taakgroepen werken zoveel mogelijk zelforganiserend. Ze krijgen de ruimte om zelf te bepalen op welke manier ze het beste invulling kunnen geven aan hun opgave. Binnen de taakgroepen worden flexibele aanpakken

⁷ Versterking programma-aanpak CCIII, versie 0.9, vastgesteld in de begeleidingscommissie CCIII d.d. 17 juli 2017.

en werkmethode gehanteerd zoals scrum/agile. Het op te leveren resultaat staat centraal; de werkmethode kunnen variëren en worden door de taakgroepen zelf vastgesteld.

De verantwoordelijkheid van deelnemers aan de taakgroepen reikt verder dan inbreng op vergaderingen. Deelnemers aan de taakgroepen zijn ook ambassadeur en kennispartner van het programma CCIII. Lidmaatschap aan een taakgroep houdt ook in het binnen de deelnemende organisaties promoten van de veranderingen en het mogelijk maken dat het beoogde resultaat bereikt kan worden. Deelnemers aan de taakgroepen vormen een verbindende schakel tussen de programma-organisatie en de bestaande organisatie(s). Vrijblijvend meepraten maar niet actief meedoen en uitdragen is dus niet aan de orde.

Elke taakgroep heeft een aannemer. De aannemer zorgt ervoor dat de resultaten van de taakgroep behaald worden en dat daarvoor de juiste expertise ingezet wordt. De aannemer van een taakgroep vormt een linking-pin naar de programma-organisatie. In het programmaplan CCIII zijn de opgaven en op te leveren resultaten en deelproducten van de verschillende taakgroepen verder uitgewerkt. Het programmaplan CCIII is bijgevoegd als bijlage.

Opgeleverde producten van de taakgroepen hebben de status van advies. Gezien de samenstelling van de taakgroepen zullen de adviezen zwaarwegend en niet vrijblijvend zijn. Besluitvorming vindt plaats door de stuurgroep CCIII, waarbij de begeleidingscommissie CCIII een overall adviserende rol vervult.

Besturing van het programma

Het is belangrijk om de governance van het programma CCIII op heldere en eenduidige manier te regelen, gezien het grote strategische belang voor de Nationale Politie; de tijdsdruk; de complexiteit van het onderwerp en de gesignaleerde risico's. De uitdagingen van het programma CCIII bieden ook een kans om te experimenteren met andere vormen van sturing en besluitvorming, die nodig zijn voor vernieuwend en slagvaardig opereren en een impuls kunnen zijn voor bredere vernieuwing van de politieorganisatie als geheel.

Vanaf 1 april 2017 fungeert de programmadirecteur Digitalisering en Cybercrime als opdrachtgever van het programma CCIII. Het sectorhoofd DLOS treedt als opdrachtnemer op voor het inwerking brengen van deze voorziening. De programmamanager CCIII is belast met de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden en rapporteert regelmatig over de voortgang aan de opdrachtnemer en -nemer.

Opdrachtgever

De opdrachtgever is eigenaar van het programma CCIII (Senior Responsible Owner) en daarmee eindverantwoordelijk. De opdrachtgever moet het mandaat hebben gekregen van de korpsleiding om het programma te besturen en beslissingen te nemen. De opdrachtgever vervult de rol van boegbeeld en animator naar buiten toe van het programma, promoot voortdurend de verandering en stelt zich persoonlijk als taak dat het beoogde programmaresultaat bereikt kan worden en de verwachte baten gerealiseerd worden.

Opdrachtnemer

De opdrachtnemer stelt zich ten opzichte van de opdrachtgever verantwoordelijk voor het behalen van de programmaresultaten. De opdrachtnemer vraagt en krijgt daartoe de middelen en de bevoegdheden die zij daarvoor nodig heeft.

Programmamanager

De programmamanager is verantwoordelijk voor het opzetten van het programma, de inrichting van de programma-organisatie, de dagelijkse leiding van het programma en de rapportage en communicatie vanuit het programma. De programmamanager is er primair verantwoordelijk voor dat de nieuwe vaardigheden daadwerkelijk geleverd gaan worden. De programmamanager is de 'smeerolie' in het verbinden, inspireren en motiveren van alle bij het programma betrokken disciplines. De programmamanager is ook verantwoordelijk voor de 'harde kant' van het programma in de zin van de plannings, voorgangsbewaking –rapportage en –bijsturing, kostenbeheersing, risicomangement en de verbinding/aansluiting met andere programma's. Daartoe wordt de programmamanager ondersteund door een compact programmabureau, waaraan hij leiding geeft.

Besluitvorming en rol van de driehoek als stuurgroep

De belangrijkste beslissingen worden in directe afstemming tussen opdrachtgever en opdrachtnemer voorgelegd. Daartoe is een afzonderlijk afstemmingsoverleg in het leven geroepen, het 'driehoeksoverleg' het overleg tussen de programmadirecteur digitalisering & Cybercrime; het sectorhoofd DLOS en de programmamanager CCIII. De door de programma-organisatie op te leveren producten worden vastgesteld door het driehoeksoverleg. Dit orgaan functioneert feitelijk als stuurgroep voor het programma CCIII. De stuurgroep neemt de belangrijkste beslissingen van het programma CCIII. De dagelijkse leiding over het programma berust bij de programmamanager CCII. Waar nodig wordt besluitvorming door opdrachtgever c.q. opdrachtnemer ingebracht in andere gremia zoals het eenheidsleidingsoverleg

van de LE of het KMTO. De begeleidingscommissie CCIII vervult een adviserende rol in de besluitvorming en begeleidt de realisatie, overeenkomstig de vastgestelde governance CCIII⁸.

Waar besluiten in de opbouwfase de samenwerkingspartners FIOD en KMar raken, vindt afstemming plaats in de begeleidingscommissie CCIII c.q. in afzonderlijke overleg met de partners. In fase 2 wordt formalisering van de samenwerking voorbereid waarin ook de besluitvorming verder wordt geregeld.

Begeleidingscommissie CCIII

Betrokkenheid van belangrijke stakeholders is van groot belang voor een goed en gedragen programmaresultaat. De opdrachtnemer heeft daarom een begeleidingscommissie tot haar beschikking waarin alle partners en de meeste relevante betrokken partijen (FIOD, KMar, OM, IM/IV, TAO, TEXPO, DLR en HDE) zitting hebben. De begeleidingscommissie heeft als taak om de invoering van de CCIII voor politie, KMar, FIOD en OM actief te begeleiden en te ondersteunen. In de begeleidingscommissie zijn zowel de belangrijkste stakeholders als de meest relevante expertisegebieden vertegenwoordigd. De begeleidingscommissie heeft een belangrijke adviserende rol op gebied van strategische kwesties en (inrichtings)vragen van CCIII. De verantwoordelijkheid van leden van de begeleidingscommissie reikt verder dan aanwezigheid op vergaderingen. De leden treden, ieder voor hun eigen domein, op als ambassadeur en kennispartner van het programma. Feitelijk fungeert de begeleidingscommissie als sponsorgroep. De leden van de begeleidingscommissie zijn continue betrokken bij het programma. Ze dragen daarbij belang en visie van het programma actief uit en wenden hun positie en invloed aan om het programma tot een succes te maken, en zijn daarop aanspreekbaar. Lidmaatschap van de begeleidingscommissie houdt in het binnen de deelnemende organisaties promoten van de verandering, het mogelijk maken dat het beoogde resultaat bereikt kan worden en dat de verwachte baten gerealiseerd kunnen worden. De begeleidingscommissie vormt de link tussen de programma-organisatie en de bestaande organisatie(s). De begeleidingscommissie vervult ook een rol in de realisatiefase (fase 2) van het realisatieplan (met ingang van 1 juli 2018). De begeleidingscommissie vervult in deze fase geen rol in de inhoudelijke sturing op zaken/input. Hier ligt een sleutelrol voor het OM.

Rapportagevormen

De stuurgroep CCIII vergadert maandelijks. Er wordt van elke vergadering een actie- en besluitenlijst bijgehouden, die tevens dient ter bewaking van de voortgang. De begeleidingscommissie CCIII komt zes- tot achtereensprekings bijeen. Van elke bijeenkomst wordt een verslag opgesteld. De taakgroepen komen zo vaak bijeen als zij dat nodig achten. Uitgewerkte adviezen worden ter besluitvorming aan de stuurgroep voorgelegd en dienen als bouwsteen voor het realisatieplan voor de structurele inrichting.

Het programmamanagement CCIII verzorgt beknopte periodieke voortgangsrapportages voor de stuurgroep en begeleidingscommissie ten behoeve van de besturing.

De samenhang tussen programma- en lijnorganisatie

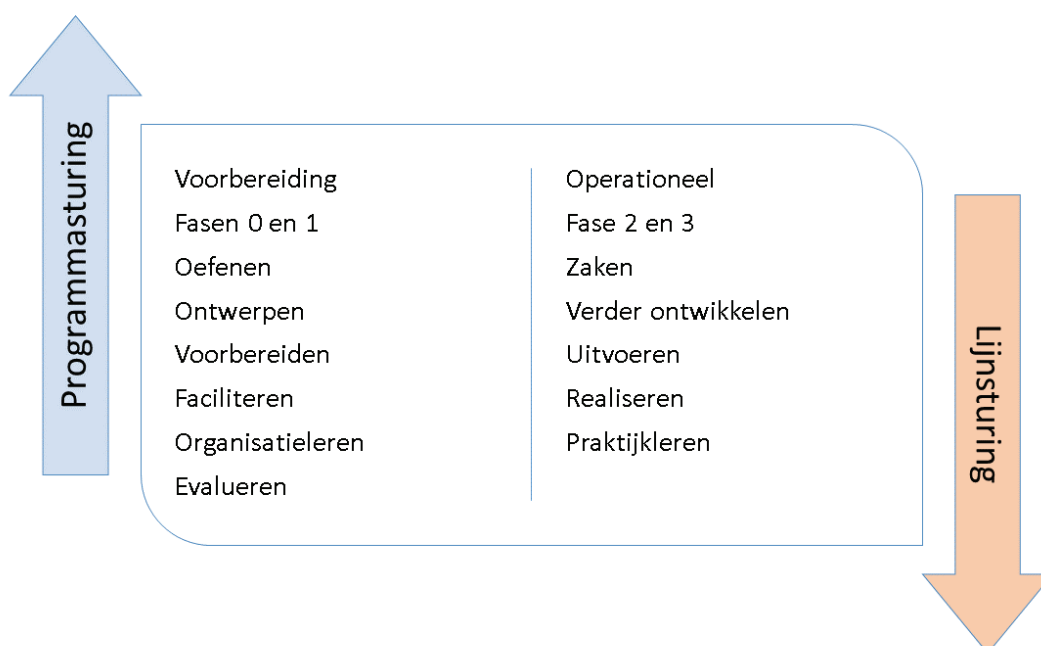
Programma- en lijnorganisatie hebben elkaar nodig en versterken elkaar. Het programma CCIII zorgt voor vernieuwing en middelen en lijn voor de operationele realisatie van resultaten. Vanuit het programma CCIII kan de noodzakelijke innovatie ingebracht worden en kan deze worden gefaciliteerd door toekenning van middelen van de portefeuille D&C. Uitvoering geschiedt onder verantwoordelijkheid van de lijn. Het programma vervult de rol van katalysator voor innovatie. Dit is schematisch weergegeven in afbeelding 8.

Inherent aan programmasturing is dat programma en lijn gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de te bereiken resultaten. Deze duale verantwoordelijkheid is ook in de governance van het programma CCIII zichtbaar doordat programmadirecteur en sectorhoofd samen bouwen aan de realisatie van de nieuwe voorziening.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de (programma)besturing van de totstandkoming van CCIII als voorziening en de (lijn)sturing op inhoudelijke inzetverzoeken die bij het CCIII-team binnen komen zodra de Wet CCIII inwerking treedt en het team binnendringen operationeel wordt.

Er is feitelijk sprake van hybride besturing van programma en lijnorganisatie in opbouw. In de eerste twee fasen 0 en 1 ligt het zwaartepunt op programmasturing. Het zwaartepunt kantelt vanaf het moment dat de wet CCIII in werking treedt en de voorziening tot binnendringen operationeel wordt (fasen 2 en 3). Gaandeweg de programmaperiode neemt het belang van lijnsturing dus toe, onder gelijktijdige afbouw van de programmasturing. Dit is hieronder schematisch weergegeven.

⁸ Governance CCIII versie 1.0, vastgesteld in stuurgroep CCIII d.d. 12 april 2017

In de operationele fase is het landelijk parket (LP) van het OM verantwoordelijk voor de prioritering van zaken. De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor een zaak berust bij de zaakofficier. De teamcoördinator CCIII vervult zowel bij de prioritering als de inhoudelijke keuzes in een zaak een belangrijke adviserende rol. De prioritering en sturing op het werkaanbod wordt in de taakgroep organisatie uitgewerkt. Het voorstel voor de inhoudelijke besturing in de operationele fase wordt als thema geagendeerd voor de begeleidingscommissie en stuurgroep CCIII.

Het programma CCIII transformeert het laboratorium naar een werkende proefopstelling, levert CCIII als nieuwe werkende voorziening op en draagt het vervolgens over aan de staande organisatie. De oplevering en overdracht is voorzien op 1 juli 2019. Door middel van een overdracht- opleverplan worden de opbrengsten verzilverd en de voorwaarden voor succesvolle implementatie in de lijnorganisatie geborgd.

2.6. Financiën

Inrichten voorlopige voorziening CCIII	Aanschaf van hardware en software licenties ten behoeve van en voor de inrichting van de voorlopige voorziening CCIII en het uitvoeren van infrastructurele maatregelen daarvoor. Hierin zijn ook meegenomen de kosten voor het opleiden van het personeel.	6-12
Opstellen realisatieplan	Ten behoeve van de inrichting van de permanente voorziening tot binnendringen is het noodzakelijk om te komen tot een uitgewerkt realisatieplan waarin alle bedrijfsvoeringsaspecten zijn uitgewerkt. Dit document zal per 1 maart 2019 worden aangeboden aan de Korpsleiding	€ 278.784
Internationale werkbezoeken	Om een goede voorziening te kunnen bouwen is het noodzakelijk om kennis en ervaring uit te wisselen en op te doen in de landen waar de bevoegdheid al mag worden uitgevoerd. Hierbij wordt gedacht aan onder andere 7-12	€ 45.375
Totaal		6-12

Daarnaast heeft het programma de mogelijkheid om uit de onderuitputting van de gelden van de portefeuillehouder Digitalisering en Cybercrime over te gaan tot aanschaf van technische hulpmiddelen. Hoeveel hier precies voor noodzakelijk is, is op dit moment nog niet aan te geven.

3. Planning

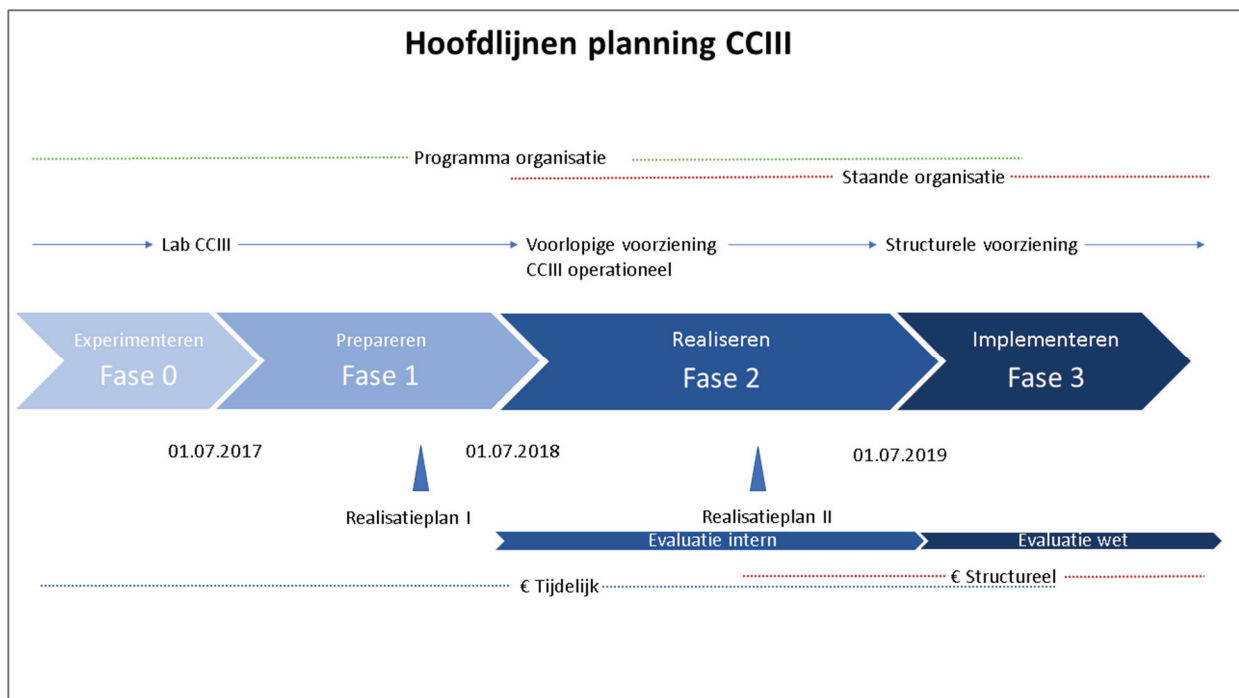
3.1. Aannames

CCIII wordt een voorziening vóór en dóór opsporend Nederland (politie en de partners KMar en FIOD). Een goede verbinding van zowel de CCIII-programmaorganisatie als de te realiseren voorziening zelf met de regionale eenheden, de LE en de partners is daarvoor een vereiste. De voorziening wordt vormgeven door middel van 'samen bouwen'. Participatie door eenheden en partners is een kans om aan de voorkant mee te denken, kennis te delen en draagvlak te creëren. De participatieve aanpak krijgt in de preparatie- en realisatiefase van het programma onder meer gestalte via uitwerking in taakgroepen.

Medewerkers van ondersteunende diensten als HRM, communicatie, ICT, facilitair, financiën etc. participeren momenteel nog niet of slechts zeer beperkt in de programma-aanpak. Voor het bereiken van een kwalitatief hoogwaardig en duurzaam resultaat is een actieve bijdrage van de ondersteunende diensten noodzakelijk.

3.2. Mijlpalen en/of beslismomenten

Zie hiervoor paragraaf 2.4 en 2.5. De planning van de realisatie op hoofdlijnen is hieronder nogmaals samengevat.

3.3. Financiële en niet-financiële resources

Hieronder is samengevat wat dit realisatieplan voor de voorlopige CCIII-voorziening omvat en wat in realisatieplan voor de structurele inrichting van de CCIII-voorziening wordt opgenomen.

	Voorlopig realisatieplan (I)	Realisatieplan voor structurele inrichting (II)
Gereed	1 september 2017	1 maart 2019
Fase	Fasen 0, 1 en 2	Fase 3
Middelen	Tijdelijke middelen en tijdelijke personele inzet	Structurele middelen en structurele personele inzet
Inhoud	Alles wat nodig is om de voorlopige voorziening te realiseren	Alles wat nodig is om de structurele voorziening te implementeren
Formatie	Geen formatiewijziging 7-12	Voorstel formatiewijziging 7-12 fte
Samenwerking	Informele samenwerking met partners FIOD en Kmar	Formalisering samenwerking met partners FIOD en KMar

4. Communicatie

In- en externe communicatie is essentieel voor het slagen van het programma. Het programma CCIII heeft daarom in de aanvangsfase van het programma een beknopte communicatiestrategie opgesteld⁹. In de versterking van de programma-aanpak is voorzien in een taakgroep Communicatie. Het is nog niet gelukt deze taakgroep te bemensen; daarom worden programmadirecteur/opdrachtgever en opdrachtnemer in de communicatie voorlopig vanuit de programma-organisatie ondersteund.

Communicatiebeleid

In het communicatiebeleid van de Nationale Politie¹⁰ zegt de politie onder meer te willen staan voor communicatie die alert en proactief is. Primaire rol van communicatie is het zichtbaar maken van- en betekenis geven aan (de breedte van) het politiewerk. Niet alleen van de resultaten, maar ook van de inspanning, dilemma's en complexiteit. Rechtstreeks (o.a. via social media) en via de (traditionele) media communiceert de politie over het dagelijks werk.

De focus ligt niet op incidenten, maar op de inzet en prestaties. Daarmee communiceert de politie veiligheid, in plaats van onveiligheid (incidenten). Het gaat erom – binnen de grenzen van het juridisch mogelijke en vertrouwelijke karakter van het programma zoveel mogelijk openheid en inzicht te geven. Het gaat daarbij niet alleen om informeren (zenden) maar ook om communiceren: luisteren naar wat er leeft en daarop reageren.

Bovenstaande pleit voor een transparante houding over het politiewerk dat verband houdt met de nieuwe wetgeving. Hoewel evident is dat een aantal onderwerpen niet openbaar of zelfs geheim zijn, hanteert het programma het uitgangspunt 'open(baar) wat kan, geheim wat moet'. Per onderwerp/ product wordt telkens een bewuste afweging gemaakt van veiligheidsrisico's en de mate van openbaarheid. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de geldende codering van de rubriceringsregeling politie¹¹. De programmamanager CCIII is verantwoordelijk voor de rubricering.

De politie is er niet om in te gaan op het maken van de wet, het uitleggen van de wet of het verdedigen ervan. Wel kan de politie antwoord geven op de technologische ontwikkelingen waarmee ze te maken heeft in haar werk en waar ze tegen aan loopt.

Om niet te wachten op die geluiden en te voorkomen dat de politie in de media slechts ruimte krijgt om hierop te reageren vanuit een verdedigende rol, wordt een proactieve mediabenedering gehanteerd. Als de politie wordt bevraagd door media dan stelt de politie zich actief en transparant op binnen de mogelijkheden. De mogelijkheden betreffen het politiewerk waarop deze wet van toepassing is en het werk wat de politie verzet om voorbereid te zijn op een nieuwe wet. Ook benadert de politie de media waar nodig actief om haar kernboodschap uit te kunnen dragen.

Kernboodschap

De samenleving is de afgelopen jaren sterk tien jaar gedigitaliseerd. Burgers, bedrijven en overheden zijn in toenemende mate afhankelijk van ICT. Met deze digitalisering is ook de criminaliteit op het internet toegenomen. Dit geldt voor 'nieuwe' vormen van criminaliteit zoals online handelsfraude, grooming, phishing en botnets, maar zeker ook voor meer 'traditionele' vormen als handel in verdovende middelen, afpersing (denk aan cryptoware) en witwassen. Vrijwel elke vorm van criminaliteit kent inmiddels een digitale component.

De politie, FIOD en KMar bestrijden deze vormen van criminaliteit. De wet CCIII geeft de opsporend Nederland en justitie de handvatten in de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit die nodig zijn om mee te kunnen gaan in de technologische ontwikkelingen in de maatschappij en bestrijding van de criminaliteit.

De kernboodschap die in de fase van totstandkoming van de CCIII-wetgeving (fase 0 en 1) wordt gehanteerd is hieronder weergegeven.

Onze samenleving digitaliseert steeds sneller, en dat geldt ook voor de criminaliteit. Criminelen worden mobieler en maken handig gebruik van steeds nieuwe mogelijkheden om anoniem te blijven en hun communicatie te versleutelen, waardoor ze buiten schot kunnen blijven. Opsporing en rechtshandhaving komen daardoor steeds meer onder druk te staan. De nieuwe wet CCIII is een nieuw en noodzakelijk wapen

⁹ Communicatiestrategie Wet CCIII, programma CCIII, 22 april 2015.

¹⁰ Communicatiebeleid NP 2014-2018.

¹¹ Rubriceringsregeling politie. 2015, versie 1.0 definitief

voor de politie, FIOD en KMar om nu en in de toekomst bij te kunnen blijven dragen aan een veilige en integere samenleving.

Woordvoering

De woordvoering is in afstemming met de portefeuillehouder D&C belegd bij de programmadirecteur D&C of de opdrachtnemer in de lijn. Woordvoering geschiedt altijd in combinatie met een inhoudsdeskundige gezien de complexiteit van de materie en de aanwezige kennis bij kritische partijen (en dus gedetailleerde vragen). De inhoudsdeskundige moet persoon zijn die zowel de wetgeving goed kent, goed thuis is in computercriminaliteit én ook in de dagelijkse praktijk van de opsporing (en dus met goede voorbeelden kan komen). De rol van inhoudsdeskundige wordt vanuit het programma CCIII verzorgd.

Overeenkomstig de vastgestelde governance van het programma richt de opdrachtgever CCIII als programmadirecteur D&C zich primair op de externe communicatie en verzorgt de opdrachtnemer als sectorhoofd DLOS primair de interne

Communicatieplan

Opdrachtgever Programmادirecteur D&C	Opdrachtnemer Sectorhoofd DLOS
<ul style="list-style-type: none"> • Communicator en eerste aanspreekpunt voor de politie als partner op <i>strategisch niveau</i> met partners als defensie en inlichtingendiensten, NCTV, politiek en de media. • Naar buiten treden op de ontwikkeling van de Nationale Politie, met CCIII als hefboom. In nauwe afstemming met de korpschef, die hierin een eigenstandige rol vervult. • Verbindende schakel naar Korpsleiding/ Korpschef. • Verbindende schakel naar hoofden operaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemer van korpsleiding om de voorziening op basis van de realisatieplannen in te richten en tot werking te brengen • Als inhoudsdeskundige op gebied van CCIII (ondersteund door de programma-organisatie) bijdragen aan de in- en externe communicatie. • <i>Operationeel aanspreekpunt</i> voor de kernpartners van CCIII AIVD, KMar en Fiod • Verbindende schakel naar regionale eenheden (tactische recherche, TDO's en blauw), de Landelijke Eenheid en: • TAO (i.a.m. lid begeleidingscommissie) • TEXPO (i.a.m. lid begeleidingscommissie)

In fasen 1 en 2 werkt de taakgroep communicatie een communicatieplan uit, waarin activiteiten voor zowel de externe als de interne communicatie zijn opgenomen. De kernopgave van de taakgroep communicatie is hieronder opgenomen.

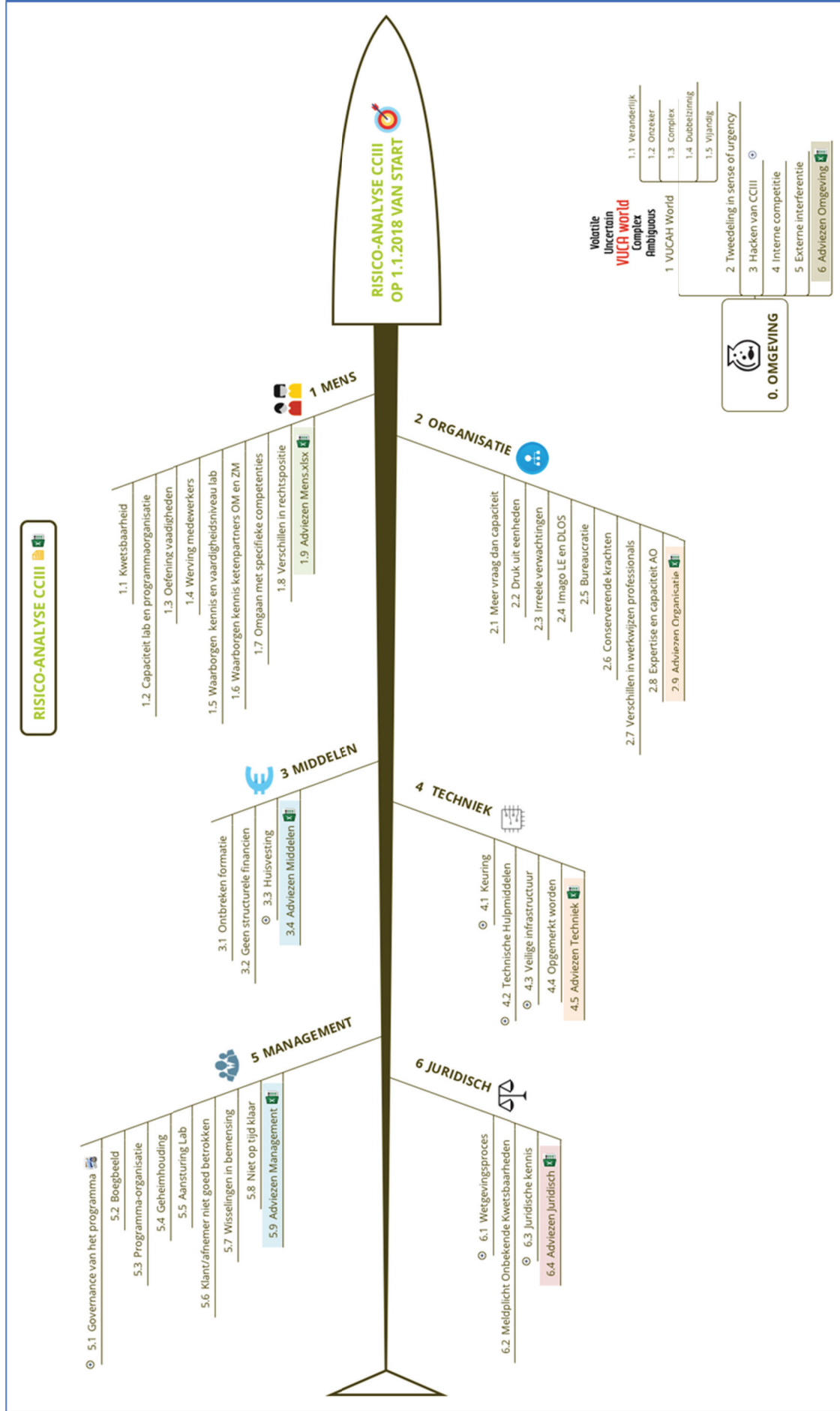
- ***Stel in afstemming met de programmادirecteur Digitalisering en Cybercrime een communicatieplan op waarin aandacht is besteed aan de belangrijkste in- en externe doelgroepen, de kernboodschappen aan deze doelgroepen, de manieren van communiceren en de planning. Stem de momenten van communiceren af op de mijlpalenplanning.***
- ***Besteed in de communicatiestrategie aandacht aan een realistisch verwachtingenmanagement naar alle betrokken stakeholders.***
- ***Realiseer voorlichtingsbijeenkomsten/ lessen CCIII voor de doelgroepen TDO en tactische recherche. Doe dit waar mogelijk in samenwerking met het OM als ketenpartner. Onderzoek de mogelijkheden voor een train-de-trainer benadering (opleiding tot kerninstructeurs in de eenheden) en/of een e-learning module.***

In het communicatieplan worden de actieve én reactieve activiteiten op gebied van communicatie en de in- en externe communicatiemiddelen verder uitgewerkt overeenkomstig de notitie versterking programma-aanpak CCIII. Het verzorgen van voorlichtingsbijeenkomsten en workshops voor TDO, tactische recherche en het OM zijn belangrijke activiteiten van de taakgroep communicatie in fasen 1 en 2, die met voorrang zullen worden georganiseerd.

5. Risicobeheersing

Er is door het programma CCIII een uitgebreide risicoanalyse opgesteld op de hoofdgebieden omgeving, organisatie, mens, management, juridisch, techniek en middelen. Uit de risicoanalyse komt naar voren dat implementatie van de CCIII-bevoegdheden buitengewoon complex is en er veel 'kinken in de kabel' kunnen voorkomen. In de risicoanalyse zijn 39 risico's geïdentificeerd, die overigens niet allemaal fataal zijn. De risicoanalyse is schematisch samengevat in onderstaande afbeelding. De uitgebreide risicoanalyse is vanwege het vertrouwelijke karakter niet volledig uitgewerkt.

De risicoanalyse en de daarop gebaseerde adviezen worden als basis gebruikt voor de verdere programma aanpak, om zo veel als mogelijk aan de voorkant in te spelen op deze risico's. Op meerdere risicogebieden zijn inmiddels door de het programma voorstellen ontwikkeld c.q. door opdrachtgever en opdrachtnemer besluiten genomen om ze te mitigeren (bijvoorbeeld op gebied van governance en de keuring van Technische Hulpmiddelen).

6. Akkoordverklaring

6.1. Akkoordverklaring

Opdrachtgever en opdrachtnemer verklaren akkoord voor het gestelde plan van aanpak.

Opdrachtgever	Opdrachtnemer
Naam, functie Plaats, datum	Naam, functie Plaats, datum

Bijlage 1: Impact op de operatie

Organisatieonderdeel	Afdeling	Doelgroep	Impact van opgave
☒ Districten/basisteams	Intake	baliemedewerkers	Aanpassing van werkproces rondom aangifte van internetfraude en heling van gegevens. Het aangifteproces als zodanig zal waarschijnlijk niet veel veranderen. De verwachting is wel dat er met name op het terrein van online handelsfraude en de heling van gegevens veel meer aangiftes gedaan zullen worden. Dit kan betekenen dat er meer intakemedewerkers nodig zullen zijn. Daarnaast is het van belang om de intakemedewerkers voldoende op te leiden zodat zij kennis hebben van de veranderingen in de wetgeving.
☒ Districtsrecherche			Aanpassing van werkprocessen. In het realisatieplan CCIII wordt hier nader op in gegaan.
☒ DROC/DLOC			Aanpassing van werkprocessen. In het realisatieplan CCIII wordt hier nader op in gegaan.
☒ DRR/DLR			Aanpassing van werkprocessen. In het realisatieplan CCIII wordt hier nader op in gegaan.
☒ DRIO/DLIO			Aanpassing van werkprocessen. In het realisatieplan CCIII wordt hier nader op in gegaan.
☒ DROS/DLOS			Inrichting van voorlopige en uiteindelijk een definitieve voorziening tbv het heimelijk op afstand binnendringen in een geautomatiseerd werk. De uiteindelijke voorziening tot binnendringen wordt ondergebracht bij de DLOS. De opdracht vanuit de KL is om deze voorziening centraal in te richten. Er zullen alleen medewerkers voor deze voorziening komen te werken in de gekozen locatie. Dus niet decentraal. De werkplaats is de 7-12 de DLOS. Dat ligt om meerdere redenen voor de hand, zoals veiligheid, ICT, expertise. Alle medewerkers tot nu toe zijn van de DLOS, maar dat gaat met ingang van 2018 veranderen op basis van de hoofdlijnennotitie CCIII zoals op 22 november 2017 geaccordeerd door het KMT. Op basis hiervan zullen er vanuit de eenhe 7-12 fte te werk worden gesteld bij de DLOS. Daarnaast zullen er vanuit de FIOD en de KMA 7-12 fte te werk worden gesteld bij de DLOS. De DLOS zal 7-12 e beschikbaar stellen voor de inrichting van de voorziening. De Voorziening wordt zo duur, complex en vereist zeer schaarse expertise, dat daarom de opdracht is gericht op een voorziening voor de gehele opsporing. De

			toekomstige medewerkers zullen dus deel uitmaken van het nieuwe onderdeel, ergens in de organisatie ondergebracht.
☒ Dienst Infrastructuur			Inbedding/omvorming van de EBO naar een SPEBO, beheerd door DICT.
☒ Dienst Bewaken & Beveiligen			Aanpassing van werkprocessen. In het realisatieplan CCIII wordt hier nader op in gegaan.
☒ Dienst Speciale Interventies			Aanpassing van werkprocessen. In het realisatieplan CCIII wordt hier nader op in gegaan.
☐ Staf			

Capaciteit

Initieel

Op welke wijze wordt de opgave gerealiseerd?	
Tijdens het reguliere werk?	☒ ja ☐ nee
Hoeveel medewerkers betreft het?	7-12
Hoeveel uren kost het per medewerker?	7-12 netto per medewerker
Hoeveel uur kost het in totaal?	7-12
Moeten medewerkers (t.b.v. bijv. opleidingen) worden ingeroosterd?	☒ ja ☐ nee
Hoeveel medewerkers betreft dit?	7-12
Hoeveel uren kost dit per medewerker?	7-12 netto per medewerker
Hoeveel uur kost dit in totaal?	7-12
Is er begeleiding vanuit de afdeling politieprofessie nodig en hoe moet deze begeleiding er uit zien?	Ja. Met name noodzakelijk om de gevraagde capaciteit vanuit het PDC beschikbaar te krijgen voor het programma.

Structureel

Volgt er na de implementatie een aanspraak op structurele capaciteit of levert het capaciteit op?					
Geef per organisatieonderdeel/afdeling/team aan wat het geval is.					
Organisatieonderdeel	Afdeling	Besparing	# fte	uren/fte	# totaal uren
☒ Districten/basisteams	TDO		7-12		
☒ Districtsrecherche	TDO				
☐ DROC/DLOC					
☐ DRR/DLR					
☐ DRIO/DLIO					
☒ DROS/DLOS	ATOE				
☐ Dienst Infrastructuur					
☐ Dienst Bewaken & Beveiligen					
☐ Dienst Speciale Interventies					
☐ Staf					
TOTAAL					

Bijlage 2: Bijdrage van de bedrijfsvoering

HRM	Product of activiteit	Opmerkingen
Activiteit of bijdrage	Capaciteit voor de werving en selectie van nieuwe medewerkers en opstellen opleidingsplan en functie-eisen.	<p>Binnendringen is een nieuwe taak, er dient een nieuw team geformeerd te worden. Om de formatie van het team gevuld te krijgen worden de volgende tussenproducten gemaakt, in casu stappen gezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie-eisen (LFNP + aanvulling) vertaald naar wervings-eisen • Wervings- en selectieplan (intern en extern) • (Tijdelijke) aanstelling of tewerkstelling medewerkers • (eind)rapportage werving <p>Binnendringen vraagt om gespecialiseerde specifieke digitale expertise. Het team kan deels worden opgebouwd uit reeds binnen het digitale werkveld van de Politie aanwezige experts, al dan niet met aanvullende opleiding. Ook externe werving zal nodig zijn. Gezien het heimelijke karakter, de bijzondere eisen en de nog lopende personele reorganisatie is extra aandacht nodig om het juiste niveau aan expertise te verwerven.</p> <p>De (concept) wet schrijft voor dat alleen door de KC aangewezen en gecertificeerde ambtenaren bevoegd zijn de werkzaamheden in het werkproces Binnendringen uit te voeren. Alle medewerkers van het team BD worden opgeleid en gecertificeerd tot het niveau zoals vereist en beschreven in de functie-eisen. Doel hiervan is mogelijk te maken dat juridisch correct uitvoering gegeven kan worden aan de bevoegdheid en dat medewerkers daartoe ook technisch in staat zijn.</p> <p>Het gaat niet alleen om digitale opleidingen maar ook om juridische opleidingen.</p>
Capaciteit initieel	2600 uur Werving en selectie/Opleidingen	
Capaciteit structureel	Nog onbekend	

Financiën initieel	0 (Beschikbaar binnen portefeuillelegden D&C)	
Financiën structureel	Nog onbekend	
Betrokken afdeling PDC/beleidsdirectie	Werving en selectie/Opleidingen/IDU	
In welke tijdvak is de betreffende HRM opleiding/cursus, etc beschikbaar?	2018 en verder	

FM	Product of activiteit	Opmerkingen
Activiteit of bijdrage	Ingerichte en gerealiseerde huisvesting team binnendringen	Doel is het adequaat huisvesten van het team BD. Voor de voorlopige voorziening gaat het om 7-12 Voor de definitieve voorziening 7-12 fte.. Vanuit het werkproces worden specifieke eisen gesteld aan afscherming en beveiliging, ook moeten alle IV middelen op de huisvestings-locatie benaderbaar zijn. Dit product bestaat uit de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> • Huisvestingsplan op basis van programma van eisen. • Gerealiseerde en opgeleverde huisvesting • Verhuisd/ingehuisd team BD in nieuwe huisvesting
Capaciteit initieel	728 uur	Projectleider Huisvesting met ervaring op het gebied van heimelijke locaties en bijzondere IV-voorzieningen.
Capaciteit structureel	Nog onbekend	
Financiën initieel	0 (Beschikbaar binnen portefeuillelegden D&C)	
Financiën structureel	Nog onbekend	
Betrokken afdeling PDC/beleidsdirectie	Dit product wordt geleverd door Dienst FM – PDC	Het programma van eisen wordt gebaseerd op het I&F-plan en eisen gesteld vanuit IV en beveiliging.
In welke tijdvak zijn de betreffende FM middelen beschikbaar?	2018 en verder	

FIN	Product of activiteit	Opmerkingen
Activiteit of bijdrage	Het programma van eisen wordt gebaseerd op het I&F-plan en eisen gesteld vanuit IV en beveiliging.	Het werkproces Binnendringen maakt deels gebruik van afgeschermden middelen of middelen die via afgeschermden inkoop moeten worden verkregen.

		Tijdens de uitvoering van een zaak is een hoge snelheid van handelen voorwaarde voor succes. De werkstroom "Verzorgen van middelen voor heimelijke operaties" binnen de PDC is nog in ontwikkeling. Doel is vooraf goed afspraken te maken en de aansluiting van het werkproces Binnendringen op de werkstroom binnen de PDC te borgen. Hiervoor is aansluiting gevonden bij 7-12
Capaciteit initieel	250 uur	
Capaciteit structureel	250 uur	
Financiën initieel	0 (Beschikbaar binnen portefeuillelegden D&C)	
Financiën structureel	Nog onbekend	
Betrokken afdeling PDC/beleidsdirectie	FUO en 7-12	
In welke tijdvak is het budget beschikbaar?	2018 en verder	

IV	Product of activiteit	Opmerkingen
Activiteit of bijdrage	IV-middelen gereed en operationeel.	<p>Het werkproces Binnendringen is complex en maakt gebruik van een breed scala aan tools en hulpmiddelen, voor het binnendringen zelf, voor de vastlegging van zaaks informatie en voor ondersteunende processen.</p> <p>Het wordt gebruikt door het BD-team en is nodig om überhaupt het werk te kunnen doen.</p> <p>Vanwege de heimelijkheid worden hier geen details vermeld. Globaal worden de volgende onderdelen aangeschaft of (verder) ontwikkeld:</p> <p>7-12</p>

		7-12
Capaciteit initieel		7-12
Capaciteit structureel	Nog onbekend	
Financiën initieel	0 (Beschikbaar binnen portefeuillegelden D&C)	
Financiën structureel	Nog onbekend	
Betrokken afdeling PDC/beleidsdirectie	IV/IM/SBT	
In welke tijdvak zijn de betreffende IV middelen beschikbaar?	2018 en verder	

COM	Product of activiteit	Opmerkingen
Activiteit of bijdrage	Communicatieplan CCIII	Vanwege de politieke gevoeligheid en het te verwachten publieke debat rond de invoering van de wet CCIII is zorgvuldige communicatie een vereiste. Het communicatieplan is het instrument om interne en externe communicatie op de juiste manier, met de juiste boodschap en

¹² Inclusief een (tijdelijk) scrumteam v7-12 fte.

		afgestemd met bestuurlijke niveaus en het Ministerie van V&J uit te voeren. Het communicatieplan wordt gebruikt door het programma, de betrokken lijnfunctionarissen en de afdeling communicatie. Ondertussen is gezamenlijk met het programma Sensing (50 -50) besloten om een externe communicatie adviseur aan te trekken.
Capaciteit initieel	832 uur	
Capaciteit structureel	Nog onbekend	
Financiën initieel	0 (Beschikbaar binnen portefeuillegelden D&C)	
Financiën structureel	Nog onbekend	
Betrokken afdeling PDC/beleidsdirectie	Afdeling Communicatie	

Bijlage 3: Financiën

Financiën / begroting		
Globale begroting	€	6-12
Wijze van financiering		
☐ Bestaande middelen	€	
☒ Externe financiering beschikbaar	€	6-12
☐ Past in regulier budget	€	
☐ Middelen vrijmaken	€	
☐ Geen dekking	€	
☐ Anders, nl.	€	

Bijlage 4: Planning

Zie hiervoor pagina 17.